

THỊ TRƯỜNG PERU

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRUNG TÂM XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ TP.HCM

BÁO CÁO
THỊ TRƯỜNG PERU

Thành phố Hồ Chí Minh 2024

MỤC LỤC

Chương 1: Kinh doanh tại thị trường Peru.....	5
Tổng quan thị trường.....	5
Thách thức trên thị trường.....	6
Cơ hội trên thị trường.....	7
Chiến lược xâm nhập thị trường.....	8
Chương 2: Môi trường chính trị và kinh tế	9
Chính phủ và tình hình chính trị.....	9
Tổng quan nền kinh tế.....	10
Cấu trúc thương mại, xuất nhập khẩu.....	11
Chính sách kinh tế, chính sách tài khóa	12
Chính sách tiền tệ, chính sách tỷ giá hối đoái.....	13
Chương 3: Bán hàng và dịch vụ tại thị trường Peru.....	15
Sử dụng các đại lý hoặc nhà phân phối	15
Thành lập công ty	15
Nhượng quyền thương mại.....	16
Tiếp thị trực tiếp	17
Liên doanh/cấp phép.....	18
Kênh phân phối và bán hàng	18
Giao nhận.....	19
Các yếu tố/kỹ thuật ảnh hưởng đến việc bán hàng.....	19
Thương mại điện tử	20
Xúc tiến thương mại và quảng cáo	22
Giá cả.....	24
Dịch vụ bán hàng/Hỗ trợ khách hàng.....	24
Trách nhiệm sản phẩm và an toàn sản phẩm.....	24
Thẩm định chi tiết.....	25
Một số cá dịch vụ chuyên nghiệp tại Peru.....	25
Chương 4: Quan hệ kinh tế Việt Nam - Peru	30
Quan hệ ngoại giao với Peru	30
Hợp tác đầu tư	31
Một số cam kết của Peru trong Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP).....	33
Tổng quan hoạt động thương mại của Peru.....	35
Một số mặt hàng xuất, nhập khẩu chính của Peru năm 2023	37
Giao thương với Việt Nam	40
Việt Nam xuất khẩu sang Peru	41
Việt Nam nhập khẩu từ Peru	47
Chương 5: Các quy định về thương mại, hải quan và các tiêu chuẩn chung	48
Biểu thuế.....	48
Các rào cản thương mại:.....	48
Chứng từ và các yêu cầu nhập khẩu	48
Yêu cầu về nhãn mác.....	49

Tạm nhập	50
Quy định về hạn chế và cấm nhập khẩu	50
Quy định thủ tục hải quan.	50
Tiêu chuẩn thương mại	51
Các hiệp ước thương mại Peru tham gia	54
Yêu cầu cấp giấy phép cho các dịch vụ nghề nghiệp	55
Chương 6: Môi trường đầu tư.....	56
Khuyến khích và hạn chế đầu tư	56
Một số các chỉ số về môi trường đầu tư của Peru	59
Chính sách chuyển và giao dịch ngoại hối	60
Chính sách quốc hữu hóa và đền bù	61
Giải quyết tranh chấp.....	61
Một số địa chỉ cần thiết.	62
Thời gian giải quyết tranh chấp tại toà án địa phương.	63
Quy định và ưu đãi đầu tư	63
Bảo vệ quyền sở hữu.	65
Quyền bảo hộ sở hữu trí tuệ trong đầu tư ở Peru	67
Bảo vệ tài sản trí tuệ ở Peru.....	67
Tính minh bạch của hệ thống pháp lý.	68
Thị trường vốn và Danh mục đầu tư	70
Cạnh tranh với các doanh nghiệp nhà nước	71
Bạo lực chính trị	71
Tham nhũng.....	72
Hiệp định đầu tư song phương	72
Lao động	73
Khu vực thương mại tự do/thuận lợi trong kinh doanh.....	74
Đầu tư trực tiếp nước ngoài và Thống kê đầu tư trực tiếp nước ngoài	74
Quyền tư hữu và thành lập công ty.....	75
Trách nhiệm trong kinh doanh	75
Chương 7: Thương mại và tài trợ dự án	77
Một số địa chỉ cần thiết	77
Phương pháp thanh toán	77
Hệ thống ngân hàng.....	78
Quản lý trao đổi ngoại hối	80
Chương 8: Kinh doanh tại Peru	81
Tập quán trong kinh doanh và sinh hoạt.	81
Lời khuyên đến và di chuyển tại Peru	83
Yêu cầu, thủ tục xin cấp Visa.	83
Tiền tệ.....	85
Viễn thông	85
Giao thông vận tải.....	86
Ngôn ngữ	88
Chăm sóc sức khỏe	88
Một số địa chỉ liên lạc cần biết.....	89
Giờ địa phương, giờ làm việc và ngày nghỉ	89

Quy định về tạm nhập.....	90
Một số website cần thiết	90

Chương 1: Kinh doanh tại thị trường Peru

Tổng quan thị trường

Peru tiếp tục đứng đầu Mỹ La tinh khi là một trong những nền kinh tế tăng trưởng nhanh nhất của khu vực, với tỉ lệ tăng trưởng bình quân 5%/năm trong cả giai đoạn 2005 – 2017. Chính phủ Peru vừa đây dự báo tăng trưởng xuống dưới 3% trong năm 2019 do nhu cầu tài nguyên thiên nhiên chững lại, giá cả hàng hóa thấp hơn và đầu tư công sụt giảm, nhưng dự báo tỉ lệ tăng trưởng sẽ tăng lên 4% trong năm 2020.

Mô hình tăng trưởng theo định hướng xuất khẩu của Peru, kết hợp với lĩnh vực tài nguyên và nông nghiệp, tiếp tục tạo nên sự tăng trưởng vững chắc mặc dù Peru đang trải qua những thách thức trong việc ngăn chặn tệ nạn tham nhũng, tăng năng suất và phát triển cơ sở hạ tầng. Chính phủ trung ương khởi xướng kế hoạch xây dựng các dự án cơ sở hạ tầng thông qua mô hình Hợp tác công – tư và công bố một danh mục cập

nhật 51 dự án với tổng giá trị 9,2 tỉ USD, được thực hiện trong giai đoạn 2019 – 2022.

Cùng với tăng trưởng kinh tế, tỉ lệ nghèo đói ở Peru đã giảm hơn một nửa. Theo Cơ quan thống kê và thông tin Peru, tỉ lệ nghèo đói đã giảm từ 56% của năm 2005 xuống còn 21,7% vào năm 2017 và 20,5% vào năm 2018. Tăng trưởng kinh tế ổn định của Peru bắt đầu với chính sách hỗ trợ thị trường được ban hành bởi nguyên tổng thống Alberto Fujimori trong những năm 1990. Tất cả các chính phủ nắm quyền sau này đều tiếp tục thực thi những chính sách này, bao gồm cả Tổng thống đương nhiệm Martín Vizcarra. Đồng tiền của Peru, Sol (PEN), nằm trong số những đồng tiền ít biến động nhất của khu vực Mỹ La tinh trong vài năm qua. Từ giữa những năm thập niên 1990, tỉ giá hối đoái của PEN so với USD đã giao động trong khoảng từ 1,25 – 3,55. Tại thời điểm tháng 09/2019, tỉ giá hối đoái bình quân của PEN với USD là 3,35.

Báo cáo “Doing Business 2019” của Ngân hàng Thế giới (World Bank) đã xếp Peru đứng thứ 68/190 về mức độ thuận lợi cho hoạt động kinh doanh với số điểm 68,83.

Ngân hàng thế giới đánh giá Peru là thị trường có nhiều tiềm năng và dễ dàng cho quá trình khởi sự kinh doanh, thông thoáng trong thủ tục cấp phép, đăng ký tài sản, và tìm kiếm các khoản tín dụng.

Thách thức trên thị trường

Một trong những thách thức chủ yếu đối với các doanh nghiệp tư nhân là quy trình thủ tục phức tạp, công kênh, kém hiệu quả của chính phủ.

Các chủ doanh nghiệp vẫn gặp phải những khó khăn trong việc giải quyết tranh chấp với chính phủ, do đó, nên đề xuất một điều khoản về trọng tài vào trong các thỏa thuận thương mại. Năm 2014, Chính phủ Peru đã thành lập tòa án thương mại để giải quyết các tranh chấp. Với những thẩm phán chuyên môn, những tòa án thương mại này đã giảm thời gian giải quyết bình quân một trường hợp từ 2 năm giảm xuống chỉ còn 2 tháng. Tuy nhiên, ngoại trừ tòa án thương mại, hệ thống tư pháp của Peru thường giải quyết và ra các quyết định rất chậm chạp, dẫn đến tồn đọng một số lượng lớn các hồ sơ tranh chấp, gây khó khăn phức tạp cho các doanh nghiệp.

Bên cạnh đó, các phán quyết của tòa án và mức độ thực thi thường không nhất quán và rất khó lường. Có nhiều cáo buộc về tham nhũng chính trị và sự can thiệp từ bên ngoài vào hệ thống tư pháp. Hệ thống tư pháp thường xuyên sử dụng các quá trình phức tạp như một chiến thuật trì hoãn phán quyết cuối cùng, dẫn đến suy giảm niềm tin đối với các nhà đầu tư nước ngoài.

Một thách thức tiếp theo đó là việc Peru còn thiếu đội ngũ có năng lực về các kỹ năng quản lý dự án, quản lý nguồn ngân sách và quản lý các khoản chi tiêu một cách hiệu quả, minh bạch. Quy trình thủ tục xem xét và phê duyệt các dự án được bộ máy chính quyền công kênh của Peru thực hiện một cách rườm rà thiếu hiệu quả. Tuy nhiên những thiếu sót và thách thức này lại tạo cơ hội cho các dịch vụ tư vấn mà các chuyên gia nước ngoài có thể tham dự.

Vấn đề bảo hộ sở hữu trí tuệ (IP) ở Peru đã được đưa vào luật và được cải thiện trong thập kỷ qua, nhưng cơ chế thực thi vẫn còn yếu và nhiều sai sót. Mặc dù có nhiều cố gắng nhằm thay đổi như áp dụng các quy định luật pháp nghiêm khắc hơn đối với một số loại hành vi trộm cắp IP, ngành tư pháp vẫn chưa mạnh mẽ theo đuổi điều tra, xác minh.

Cả giới đầu tư nước ngoài lẫn cộng đồng doanh nhân Peru đều tiếp tục công nhận các thủ tục hành chính rườm rà như cản trở đối với việc kinh doanh tại Peru. Ví dụ, các lô hàng thường xuyên bị chậm trễ do nhiều lý do khác nhau, thậm chí bao gồm cả các lỗi đánh máy trên các tài liệu vận chuyển. Các doanh nghiệp hoạt động tại Peru cũng cần lưu ý những khó khăn trong việc đảm bảo các giải pháp pháp lý để tranh chấp thương mại hoặc thi hành phán quyết trọng tài.

Trong môi trường kinh tế của Peru hiện nay, các nhà xuất khẩu nước ngoài cần phải nhận thức được rằng việc lựa chọn đối tác thích hợp - cho dù là nhà phân phối, việc cấp phép, hoặc nhượng quyền - là cực kỳ quan trọng. Việc thẩm định và kiểm tra kỹ càng sẽ ảnh hưởng đến thành công hay thất bại sau này.

Cơ hội trên thị trường.

Peru là thị trường với dân số gần 32 triệu người (2018), thu nhập bình quân đầu người ở mức trung bình khoảng 6.530 USD/người/năm. Đây cũng là quốc gia xuất khẩu hàng hóa xếp thứ 52 và nhập khẩu hàng hóa thứ 57 trên thế giới với tổng kim ngạch xuất nhập khẩu năm 2018 đạt 92,191 tỉ USD, trong đó xuất khẩu: 48,942 tỉ USD và nhập khẩu: 43,249 tỉ USD. Thị trường Peru tuy vẫn còn một số thách thức cho kinh doanh, nhưng cũng là một thị trường tiềm năng cho các nhà xuất khẩu thâm nhập vào thị trường Mỹ La tinh.

Peru là một thành viên của CPTPP, Peru đang trở thành một điểm đến hấp dẫn cho hàng hóa của Việt Nam nhờ vào những thỏa thuận thương mại tiên bộ mà CPTPP đem lại. Peru có một thị trường nội địa tiềm năng với chi phí tiếp cận hợp lý, là đặc điểm hấp dẫn các doanh nhân nước ngoài. Doanh nghiệp Việt Nam có thể nhìn thấy cơ hội từ thị trường này, một khi đã tiếp cận và kinh doanh tốt tại Peru, sẽ dễ dàng hơn cho việc mở rộng hoạt động kinh doanh của bạn tại khu vực Mỹ La tinh giàu tiềm năng.

Với thị trường bán lẻ, các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực bán lẻ quần áo, phụ kiện, thực phẩm & thức uống và nhà bếp & thiết bị được người tiêu dùng Peru quan tâm. Bên cạnh đó, ngành công nghiệp khai khoáng của Peru vẫn rất cần những đối tác có nhiều kinh nghiệm với công nghệ mới, hiện đại.

Với mức đầu tư PPP trên 20% trong những năm qua cho thấy có sự quản lý hiệu quả trong phát triển và kêu gọi đầu tư. Cơ sở hạ tầng, bao gồm cả các ngành dịch vụ hậu cần vẫn là lĩnh vực nhiều hứa hẹn. Peru có nguồn tài nguyên thiên nhiên giàu có, lãnh thổ rộng lớn cung cấp nhiều khi đốt, khoáng chất, đồn điền nông nghiệp...

Trong giai đoạn này có nhiều cơ hội cho các doanh nghiệp Việt Nam cung cấp hàng hóa cho thị trường Peru, đặc biệt trong một số ngành như:

- Máy móc và công cụ.
- Hóa chất, cao su.
- Bán lẻ.
- Khai khoáng
- Dịch vụ.
- Nhựa gia dụng.
- Bông

- Sản phẩm từ gỗ

Chiến lược xâm nhập thị trường

Trước khi đầu tư vào Peru, các doanh nghiệp nước ngoài nên tiến hành khảo sát, tìm hiểu, nghiên cứu các triển vọng kinh doanh tại thị trường này, từ đó định hình và xây dựng cho doanh nghiệp mình hình thức đầu tư và chiến lược kinh doanh phù hợp. Một lời khuyên cho những doanh nghiệp mới gia nhập thị trường Peru là nên tìm kiếm một công ty tư vấn hoặc thành lập một bộ phận tư vấn chuyên môn với kiến thức và nắm rõ luật pháp Peru nhằm hỗ trợ các thủ tục pháp lý và các vấn đề về tài chính.

Để kinh doanh thuận lợi tại Peru trong thời gian đầu cũng như lâu dài, các doanh nghiệp nước ngoài nên thiết lập sự hợp tác với các đối tác bản địa bằng các hình thức phân phối, công ty con, liên doanh hoặc nắm giữ cổ phần tại các công ty mang quốc tịch Peru. Bên cạnh đó, luôn luôn duy trì mối quan hệ với các công ty/chuyên gia dịch vụ pháp lý và tài chính có uy tín về kiến thức chuyên môn và kinh nghiệm pháp lý tại Peru là hết sức cần thiết. Đồng thời, thiết lập và duy trì mối quan hệ tốt với các công ty/chuyên gia cung cấp các dịch vụ về ngân hàng, tài chính, kế toán, kiểm toán là một cách tốt để có được những thông tin hữu ích về thị trường Peru.

Khi bắt đầu một thị trường mới, đối tác thương mại địa phương là yếu tố đặc biệt quan trọng cho sự thành công của doanh nghiệp nước ngoài. Thông qua đối tác bản địa, doanh nghiệp mới gia nhập thị trường có thể dễ dàng hơn trong việc nắm bắt thị hiếu, nhu cầu, khả năng sẵn sàng chi tiêu, thói quen mua sắm và văn hóa tiêu dùng của người dân Peru để xác định cho mình những sản phẩm cũng như chiến lược kinh doanh phù hợp tại thị trường này. Do đó, doanh nghiệp nước ngoài cần lựa chọn đối tác có uy tín, nhiều kinh nghiệm và hiểu biết về thị trường Peru để ký thỏa thuận hợp tác trong giai đoạn thâm nhập thị trường.

Chương 2: Môi trường chính trị và kinh tế

Chính phủ và tình hình chính trị

Peru tên chính thức là nước Cộng hòa Peru, là một quốc gia phía Tây khu vực Mỹ Latinh. Về phía Bắc, Peru có biên giới với Ecuador và Columbia, về phía Đông giáp với Brazil, về phía Đông Nam giáp với Bolivia, ở phía Nam có biên giới chung với Chile. Peru giáp với Thái Bình Dương ở phía Tây.

Peru là một nước cộng hòa dân chủ đại nghị tổng thống với một hệ thống đa đảng. Theo hiến pháp hiện nay, Tổng thống là nguyên thủ quốc gia và chính phủ; người này được bầu cho một nhiệm kỳ 5 năm. Tổng thống chỉ định Thủ tướng, và cố vấn trong việc bổ nhiệm các thành viên khác của Hội đồng Bộ trưởng. Nghị viện theo nhất viện chế với 130 thành viên được bầu cho một nhiệm kỳ 5 năm. Các dự luật có thể được nhánh hành pháp hoặc lập pháp đệ trình, chúng sẽ thành luật sau khi được Nghị viện thông qua và được Tổng thống ban hành. Bộ máy tư pháp độc lập trên danh nghĩa, song sự can thiệp của chính quyền đối với các vấn đề pháp luật đã phổ biến trong suốt lịch sử và được cho là vẫn tiếp tục đến nay.

Chính phủ Peru được bầu cử trực tiếp, và bầu cử là bắt buộc đối với tất cả công dân từ 18 đến 70 tuổi.

Các xung đột biên giới với các quốc gia láng giềng chi phối quan hệ đối ngoại của Peru, hầu hết chúng đều được giải quyết xong trong thế kỷ XX. Hiện nay, Peru có tranh chấp giới hạn hàng hải với Chile trên Thái Bình Dương.

Peru là một thành viên tích cực của một số tổ chức khu vực và là một trong số các quốc gia sáng lập Cộng đồng các quốc gia Andes. Quốc gia này cũng tham gia các tổ chức quốc tế như Tổ chức các quốc gia châu Mỹ và Liên Hiệp Quốc. Quân đội Peru gồm có lực lượng lục quân, hải quân và không quân; nhiệm vụ chính của quân đội Peru là bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của quốc gia. Các lực lượng vũ trang trực thuộc Bộ Quốc phòng và Tổng thống với vai trò là Tổng tư lệnh. Chế độ cưỡng bách tổng quân bị bãi bỏ vào năm 1999, thay thế là phục vụ quân sự tự nguyện.

Peru có diện tích 1.285.216 km² (bao gồm 1.279.996 km² đất liền và 5.220 km² mặt nước), xếp hạng thứ 21 thế giới theo CIA (so với Việt Nam 331.210 km² – 67). Dân số Peru vào khoảng gần 32 triệu người (2018), theo số liệu của World Bank. Peru là quốc gia trẻ, có tỷ lệ dân số trong độ tuổi lao động cao (gần 50%).

• Cấu trúc độ tuổi dân số Peru (2018)

- + 0-14 tuổi: 26,01 % (nam: 4.147.404/nữ: 4.001.069)
- + 15-24 tuổi: 17,96% (nam: 2.820.562 /nữ: 2.806.280)
- + 25-54 tuổi: 40,47% (nam: 6.081.748 /nữ: 6.597.405)
- + 55-64 tuổi: 7,95% (nam: 1.201.272 /nữ: 1.289.734)
- + Trên 65 tuổi: 7,61% (nam: 1.125.850 /nữ: 1.259.904)

Peru có 25 vùng (Amazonas, Ancash, Apurimac, Arequipa, Ayacucho, Cajamarca, Callao, Cusco, Huancavelica, Huanuco, Ica, Junin, La Libertad, Lambayeque, Lima,

Loreto, Madre de Dios, Moquegua, Pasco, Piura, Puno, San Martin, Tacna, Tumbes, Ucayali) và một tỉnh Lima. Thủ đô là Lima. Callao là cảng biển lớn nhất tại Peru, cũng được gọi là một tỉnh theo Hiến pháp, đây là tỉnh duy nhất của vùng Callao. Ngày độc lập là 28/7/1821.

Peru là một quốc gia đa dân tộc, hình thành từ các nhóm dân tộc khác nhau trong nhiều thế kỷ. Các nhóm dân tộc chủ yếu tại Peru bao gồm: người Mestizo (kết hợp giữa người da trắng và người châu Mỹ bản địa): 60,2%; Thổ dân châu Mỹ: 25,8%; người da trắng: 5,9%; người gốc Phi: 3,6%; dân tộc khác (bao gồm người gốc Trung Quốc và Nhật Bản): 1,2%; không xác định: 3,3%. Ngôn ngữ chính thức là Tây Ban Nha (với khoảng 82,9% dân số Peru sử dụng ngôn ngữ này). Công giáo là tôn giáo có nhiều tín đồ nhất ở Peru.

- **Đại diện ngoại giao tại Việt Nam:**

Đại sứ quán Peru tại Việt Nam

Địa chỉ: Tầng 14, Tòa nhà CornerStone Building,

16 Phan Chu Trinh, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Giờ làm việc: 09:00 - 17:00 giờ Việt Nam

Điện thoại: +84-4-3936 3082

Fax: + 84-4-3936 3081

Email: hanoi@peruembassy.vn

Website: www.peruembassy.vn

Tổng quan nền kinh tế.

Nền kinh tế Peru đã trải qua hai giai đoạn phát triển khác biệt từ đầu thế kỷ XXI. Giai đoạn từ 2002 đến 2013, Peru là một trong những quốc gia tăng trưởng kinh tế nhanh nhất ở Mỹ La-tinh, với tỉ lệ tăng trưởng GDP bình quân đạt 6,1% mỗi năm. Môi trường bên ngoài thuận lợi, chính sách kinh tế vĩ mô thận trọng và tái cơ cấu những lĩnh vực khác nhau tạo nên một kịch bản tăng trưởng kinh tế cao và lạm phát thấp. Sự tăng trưởng mạnh mẽ về việc làm và thu nhập đã giúp tỉ lệ nghèo đói giảm mạnh. Tỉ lệ người nghèo đói (tỉ lệ % của dân số sống dưới 5,5 USD/ngày) giảm từ 52,2% năm 2005 xuống còn 26,1% vào năm 2013. Điều này tương đương với hơn 6,4 triệu người thoát khỏi cảnh đói nghèo trong suốt thập kỷ qua. Những người cực kỳ nghèo khó (dân số sống dưới mức 3,2 USD/ngày) theo đó cũng giảm từ 30,9% xuống 11,4% trong cùng thời kỳ.

Giai đoạn 2014 – 2017, tăng trưởng GDP chậm lại với tỉ lệ trung bình khoảng 3,0%/năm, chủ yếu là do giá cả hàng hóa trên thị trường quốc tế giảm, trong đó có kim loại đồng, mặt hàng xuất khẩu hàng đầu của Peru. Điều này dẫn đến đầu tư tư nhân thấp hơn, thu nhập ngân sách thấp hơn và sức cầu yếu. Hai yếu tố làm giảm tác động của cú sốc bên ngoài lên GDP, cho phép duy trì được đà tăng trưởng liên tục, mặc dù ở mức thấp hơn. Đầu tiên là điều hành chính sách tài khóa thận trọng thông qua chính sách tiền tệ và tỉ giá hối đoái. Điều này giúp Peru có thể chịu đựng được tác động từ sự sụt giảm ngân sách mà không cần điều chỉnh chi tiêu mạnh mẽ và có dự trữ ngoại tệ để điều hành tỉ giá hối đoái. Thứ hai, là sự đột biến trong khai thác sản xuất khi các dự án

được thực hiện trong những năm thị trường bùng nổ, dẫn đến xuất khẩu tăng, bù đắp sự suy giảm nhu cầu nội địa. Do đó, thâm hụt tài khoản vãng lai giảm nhanh, từ 4,8% GDP của năm 2015 xuống còn 1,1% trong năm 2017. Dự trữ ngoại hối ròng vẫn ổn định ở mức 2,7% GDP tại thời điểm tháng 8/2018. Tỷ lệ lạm phát bình quân là 2,8% trong năm 2017, nằm trong mục tiêu đề ra của Ngân hàng trung ương.

Thâm hụt ngân sách gia tăng trong những năm vừa qua, đạt 3,1% GDP trong năm 2017. Mức thâm hụt cao hơn bắt nguồn từ sự sụt giảm trong thu ngân sách do giá cả hàng hóa thấp hơn và suy giảm kinh tế, cùng với sự gia tăng trong hoạt động chi thường xuyên, đặc biệt cho hàng hóa, dịch vụ và tiền lương. Mặc dù ở mức 23,7% GDP, tổng nợ công của Peru vẫn nằm trong mức thấp nhất khu vực.

Năm 2018, tăng trưởng GDP được kỳ vọng tăng tốc đạt mức xấp xỉ 4%, điều này được dẫn dắt bởi sự phục hồi của nhu cầu nội địa. Bên cạnh đó, giá cả hàng hóa cũng cao hơn đang thu hút đầu tư mạnh mẽ hơn vào lĩnh vực khai thác. Niềm tin kinh doanh gia tăng, cùng với sự gia tăng trong hoạt động cho vay và tạo ra việc làm chính thức được kỳ vọng hỗ trợ nhu cầu tiêu dùng tư nhân. Đầu tư công cũng tăng để đáp ứng với việc chi tiêu tài khóa tăng. Doanh thu thuế tăng đáng kể đã làm giảm thâm hụt ngân sách xuống 2,5% GDP, trong khi đó, thâm hụt tài khoản vãng lai tăng nhẹ lên 1,5% GDP. Dự trữ ngoại tệ ròng vẫn ổn định ở mức 29% GDP tại thời điểm tháng 03/2019. Lạm phát bình quân ở mức 1,3% trong năm 2018, gần với giới hạn dưới trong mục tiêu điều hành của Ngân hàng Trung ương. Nợ công của Peru vẫn thuộc nhóm thấp nhất trong khu vực khi ở mức 25,7% GDP.

Trong trung hạn, tăng trưởng kinh tế của Peru vẫn được kỳ vọng sẽ đạt 4%/năm, được duy trì bởi nhu cầu nội địa cao và sự tăng dần trong hoạt động xuất khẩu. Quá trình hợp nhất tài khóa có thể sẽ làm giảm nợ công xuống quanh mức 1% GDP vào năm 2021.

Tăng trưởng dự kiến dễ bị tổn thương từ cú sốc bên ngoài cũng như việc suy giảm của giá cả hàng hóa hoặc những thay đổi của tình hình tài chính quốc tế. Những sự kiện có thể kích hoạt những hiệu ứng này bao gồm chủ nghĩa bảo hộ mậu dịch, sự suy giảm tăng trưởng của Trung Quốc hoặc sự gia tăng tính không ổn định liên quan đến khả năng tài chính của các nền kinh tế mới nổi khác. Nền kinh tế Peru cũng đối mặt với những rủi ro tự nhiên khác, như việc tái diễn hiện tượng thời tiết cực đoan El Niño. Để đối phó với những rủi ro này, nền kinh tế Peru đã thiết lập chính sách tiền tệ, tỉ giá hối đoái và “đệm tài khóa” để giảm thiểu tác động của chúng.

Peru đã tham gia một số hiệp định thương mại song phương và đa phương trong khu vực và trên toàn cầu nhằm mở ra thị trường mới cho xuất khẩu của mình. Peru gia nhập MERCOSUR vào năm 2005, và từ năm 2006 đến 2016 đã ký một số hiệp ước song phương với các nền kinh tế Mỹ Latinh và Caribe khác cũng như với Hoa Kỳ và Châu Âu. Trong năm 2016, Pacific Alliance, một thỏa thuận thương mại bao gồm Chile, Colombia, Mexico và Peru đã có hiệu lực. Hiệp định đối tác toàn diện và tiên bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), một trong những thỏa thuận thương mại đa quốc gia lớn nhất trong lịch sử, đã được ký kết vào ngày 08/03/2018 trong đó có nhiều thỏa thuận về thương mại giữa Việt Nam và Peru.

Cấu trúc thương mại, xuất nhập khẩu

Trong Báo cáo Thương mại thường niên (Trade Profiles) 2019 của WTO, xuất khẩu

của Peru chủ yếu dựa vào các sản phẩm khoáng sản và nhiên liệu, chiếm tới 53%; các sản phẩm nông nghiệp chiếm 19,9%; sản phẩm sản xuất chế tạo chiếm 9,1%; các sản phẩm khác chiếm 18%.

Thế mạnh lớn nhất của Peru trong xuất khẩu là quặng đồng, chiếm tới 26,7% tổng giá trị xuất khẩu của Peru trong năm 2017. Tiếp đến là vàng chiếm 15,8%; dầu mỏ, trừ dầu thô chiếm 5,9%; quặng kẽm chiếm 4,5%; đồng tinh luyện và hợp kim đồng chiếm 4,0%. Trong khi đó, các sản phẩm nông nghiệp chủ yếu của Peru được xuất khẩu bao gồm: Bột mịn, bột thô và viên chiếm 3,3%; quả chà là, sung, vả, dứa, bơ, ổi, xoài và măng cụt, tươi hoặc khô chiếm 1,7%; cà phê chiếm 1,6%; quả nho, tươi hoặc khô chiếm 1,5%... tổng kim ngạch xuất khẩu của Peru

Do nền công nghiệp chế biến, chế tạo trong nước còn chưa thực sự phát triển, nên Peru nhập khẩu các sản phẩm từ lĩnh vực này nhiều nhất, chiếm tới 71,1% tổng giá trị nhập khẩu của quốc gia trong năm 2017. Trong khi đó, nhập khẩu các sản phẩm khoáng sản và nhiên liệu chiếm 15,5% và các sản phẩm nông nghiệp chiếm 13,4%. Một số sản phẩm mà Peru nhập khẩu chính bao gồm: Dầu mỏ, trừ dầu thô chiếm 7,5%; dầu thô chiếm 6,2%; ô tô xe máy làm phương tiện cá nhân chiếm 4,4%; thiết bị truyền dẫn vô tuyến điện chiếm 3,8% và máy móc xử lý dữ liệu tự động chiếm 2%... tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hóa của Peru trong năm 2017. Ngoài ra, Peru nhập khẩu một số sản phẩm nông nghiệp như: ngô, chiếm 1,6%; lúa mì và meslin chiếm 1,3%; khô dầu và phế liệu rắn khác thu được từ quá trình chiết xuất dầu đậu tương, chiếm 1,1%; đậu nành và các phần phân đoạn của nó chiếm 0,9%; đường mía hoặc đường củ cải chiếm 0,7%.

Tốc độ tăng trưởng xuất khẩu của Peru năm 2017 tăng 22% so với năm 2016 và năm 2018 tăng 8% so với năm 2017. Tính chung cho cả giai đoạn từ 2010 – 2018, tốc độ tăng trưởng xuất khẩu bình quân của Peru đạt 4%. Ở chiều ngược lại, nhập khẩu của Peru tăng 10% trong năm 2017 và 8% trong năm 2018 so với năm trước đó. Giai đoạn 2010 – 2018, nhập khẩu của Peru tăng trưởng trung bình 5%/năm.

Trung Quốc là đối tác thương mại nhập khẩu nhiều hàng hóa của Peru nhất, chiếm 26,3%. Tiếp đến là Hoa Kỳ, chiếm 15,7%, Liên minh châu Âu (EU-28) chiếm 14,7%; Thụy Sĩ chiếm 5,3%; Hàn Quốc chiếm 4,8%. Ngược lại, Peru nhập khẩu hàng hóa chủ yếu từ các nước như: Trung Quốc: 22,3%; Hoa Kỳ: 20,3%; Liên minh châu Âu (EU-28): 12,2%; Brazil: 6,2% và Mexico: 4,5%.

Chính sách kinh tế, chính sách tài khóa

Bước qua những khó khăn của nền kinh tế vào những năm 90 của thế kỷ XX, Peru đã có một giai đoạn phát triển lạc quan từ đầu thế kỷ XXI. Với tốc độ tăng trưởng GDP bình quân 6,1% mỗi năm trong giai đoạn 2002 - 2013, và 3,0% trong giai đoạn 2014 – 2017. Sự kết hợp giữa hiện đại hóa nền kinh tế, sự phong phú tài nguyên thiên nhiên và tiếp tục cải cách trong quản lý kinh tế và ổn định chính trị đã và đang giúp Peru nổi lên như một trong những nền kinh tế ổn định và phát triển nhanh nhất ở Mỹ Latinh.

Nhờ duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế đều đặn, việc làm và thu nhập của người dân tăng lên, kéo theo tỉ lệ nghèo đói đã giảm từ 56% của năm 2005 xuống còn 21,7% vào năm 2017 và 20,5% vào năm 2018. Những kết quả đó, được hỗ trợ bởi chính sách điều hành kinh tế vĩ mô thận trọng, tái cơ cấu những lĩnh vực khác nhau. Mặc dù, nền kinh tế Peru phải chịu những tác động của cú sốc bên ngoài lên GDP, nhưng nhờ chính sách

tài khóa hợp lý của Chính phủ, đã tác động tích cực lên nền kinh tế, cho phép duy trì được đà tăng trưởng liên tục, mặc dù ở mức thấp hơn.

Kể từ năm 1998 khi Peru tránh được tình trạng vỡ nợ công bằng cách ký một thỏa thuận với IMF, Peru đã theo đuổi một con đường củng cố tài chính vững chắc. Thâm hụt ngân sách của Peru năm 2017 là 3,1% GDP. Tổng nợ công của Peru vẫn nằm trong mức thấp nhất khu vực với tỉ lệ 23,7% GDP,

Để đối phó với những rủi ro cho nền kinh tế từ những tác động bên ngoài trong thời gian tới, Chính phủ Peru đã thiết lập chính sách “đệm tài khóa”. Điều này được kỳ vọng sẽ làm giảm thiểu tối đa những ảnh hưởng tiêu cực cho nền kinh tế Peru.

Chính sách tiền tệ, chính sách tỷ giá hối đoái.

Ngân hàng Trung ương Peru (BCRP) bắt đầu chú ý đến mức lạm phát từ năm 2002 và đến nay cam kết kiềm chế lạm phát ở mức từ 1,0% đến 3,0%. Cam kết của BCRP cũng như các thành quả đạt được trong ổn định lạm phát đã được thể hiện qua dòng vốn đầu tư ngày càng tăng cũng như sự ổn định tỷ giá hối đoái.

Để thực hiện các chính sách kiềm chế lạm phát, BCRP sử dụng lãi suất liên ngân hàng qua đêm như là công cụ chính để kiểm soát lạm phát. Trong tháng 11/2013 BCRP hạ lãi suất từ mức trung bình của 2 năm trước đó là 4,25% xuống còn 4,00% như là một nỗ lực để thúc đẩy hoạt động kinh tế, và tiếp tục hạ thấp lãi suất trong nửa cuối năm 2014 và 6 tháng đầu năm 2015 như liệu pháp cú sốc về giá hàng hóa toàn cầu để phục vụ mục tiêu kích thích tăng trưởng GDP. Vào tháng 9/2015, BCRP thực hiện nâng lãi suất và đã trở lại mức 4,25% kể từ tháng 2/2016.

Không có khó khăn nào trong việc thu giữ ngoại hối. Theo quy định tại Chương 64 của Hiến pháp 1993 của Peru, GOP đảm bảo tự do nắm giữ và từ bỏ ngoại tệ. GOP đã loại bỏ tất cả những hạn chế trong việc chuyển tiền lãi, cổ tức, tiền bản quyền và vốn, mặc dù các nhà đầu tư nước ngoài được khuyến khích nên đăng ký đầu tư với ProInversion để chắc chắn nhận được những đảm bảo này. Nhà xuất khẩu và nhập khẩu không bắt buộc phải thực hiện các giao dịch ngoại hối thông qua BCRP và có thể tiến hành giao dịch tự do trên thị trường mở. Bất kể ai cũng có thể mở và duy trì tài khoản ngoại tệ ở các Ngân hàng thương mại tại Peru. Không hề có vấn đề hoặc sự chậm trễ trong việc chuyển tiền hoặc vốn, thu nhập, trả nợ vay hoặc thanh toán tiền thuê kể từ khi Peru tiến hành cải cách kinh tế từ những năm đầu của thập niên 1990 thế kỷ XX.

Hiến pháp 1993 đảm bảo quyền chuyển đổi tiền tệ tự do. Tuy nhiên, kiểm soát giới hạn vốn vẫn tồn tại như việc quản lý quỹ hưu trí tư nhân (AFPs) bị hạn chế bởi quy định bao nhiêu danh mục đầu tư của họ có thể được đầu tư vào chứng khoán ở nước ngoài. Giới hạn tối đa được quy định bởi luật (50% từ tháng 7/2011), nhưng BCRP thiết lập quy định về giới hạn hoạt động mà AFPs có thể đầu tư ra nước ngoài. Trong những năm qua, BCRP đã tăng dần giới hạn hoạt động đầu tư nêu trên, đạt 42% vào tháng 01/2015. Sự phối hợp giữa các chính sách của Chính phủ và các yếu tố thị trường đã dẫn đến việc giảm dần hiện tượng đô la hóa của nền kinh tế. Đồng Đô la Mỹ giảm dần tỉ trọng trong các giao dịch của hệ thống ngân hàng, theo báo cáo của SBS. Năm 2001, đồng Đô la Mỹ chiếm tới 82% vay nợ và 73% tiền gửi.

Số lượng tín dụng được phát hành bằng USD giảm 4% cho vay nợ thương mại và 3% cho các khoản vay nợ cá nhân vào tháng 7/2016 so với cùng kỳ năm 2015. Các khoản vay nợ bằng USD trong các lĩnh vực này hiện nay vào khoảng 45% và 24% tổng tín

dụng, tương đương tại thời điểm tháng 10/2016. Các quỹ liên kết với nhiều hình thức đầu tư có thể tự do chuyển đổi sang bất kỳ loại ngoại tệ nào trên thế giới. Nói chung, thị trường ngoại hối hoạt động tương đối tự do. Để kiểm soát những tác động tiêu cực của tỉ giá hối đoái lên nền kinh tế, BCRP can thiệp thông qua việc mua bán ngoại tệ trên thị trường mở mà không kiểm soát tỉ giá hối đoái hoặc giao dịch.

Trong một nền kinh tế bị ảnh hưởng bởi đồng USD, sự ổn định của tỷ giá rất quan trọng để thúc đẩy đầu tư cũng như gia tăng sự tin tưởng của người tiêu dùng, bởi vì người tiêu dùng và các công ty có thể vay bằng USD nhưng mua và bán các sản phẩm bằng đồng nội tệ, do đó bất kỳ biến động ngoại hối nào cũng có thể dẫn đến biến dạng trong sản xuất và tiêu dùng. Cho dù hệ thống tài chính của Peru đã được giảm dần mức độ phụ thuộc vào đồng USD nhưng BCRP vẫn cảnh giác về những biến động của tỷ giá cũng như các biến động trên thị trường tài chính quốc tế. Từ năm 2014, BCRP đã theo đuổi chính sách loại bỏ sự phụ thuộc vào đồng Đô la Mỹ để giảm thiểu các khoản vay bằng đồng Đô la và mua vào Đô la trên thị trường để giảm thiểu rủi ro từ các chính sách tiền tệ mở rộng của Mỹ có thể dẫn đến việc đồng PEN được định giá quá cao so với Đô la Mỹ. Trong khi đó, nguồn lực khác có thể được tìm thấy ở đây: Cavali là một tổ chức chịu trách nhiệm trong việc bồi thường, thanh lý, lưu ký và điều hành hệ thống tài chính của Peru – là một nhân tố quan trọng trong việc phát triển thị trường vốn.

Việc đẩy mạnh ngoại thương trong vòng một thập kỷ vừa qua cho phép Peru xây dựng được khoản dự trữ lớn. Việc tăng dự trữ đã cho phép BCRP đảm bảo cho sự ổn định của đồng sol (PEN) trên thị trường hối đoái. Sau thời gian dài với tỷ giá trung bình 2,55 PEN/1USD từ cuối năm 2012, đến tháng 9/2019 tỷ giá đã tăng lên 3,35 PEN/1USD. Sự giảm giá của đồng PEN chủ yếu là do đồng USD tăng giá so với phần lớn đồng tiền trên thế giới.

Chương 3: Bán hàng và dịch vụ tại thị trường Peru

Sử dụng các đại lý hoặc nhà phân phối

Tại Peru, khi giao thương với khu vực tư nhân việc bán hàng thông qua các nhà phân phối địa phương đối với doanh nghiệp nước ngoài là không bắt buộc theo luật pháp. Nhưng ở khu vực nhà nước, nếu muốn bán hàng hóa cho các cơ quan chính phủ, doanh nghiệp nước ngoài bắt buộc phải đăng ký và ký kết hợp đồng với một doanh nghiệp bản địa.

Để tìm kiếm thuận lợi trong công việc kinh doanh, giảm thiểu những rủi ro không đáng có khi thâm nhập một thị trường mới, cũng như tìm kiếm những cơ hội kinh doanh ổn định và phát triển trong những lĩnh vực hoạt động thế mạnh của mình, các nhà xuất khẩu nên thông qua đối tác bản địa tại Peru. Những đối tác địa phương này là những người am hiểu thị trường, văn hóa, thị hiếu tiêu dùng của người dân Peru, họ cũng có sẵn những mối quan hệ trong cộng đồng người địa phương cho nên có thể góp phần quan trọng vào sự thành công của một doanh nghiệp nước ngoài khi kinh doanh tại Peru.

Lựa chọn một nhà phân phối là một quyết định chiến lược quan trọng nếu một công ty có ý định kinh doanh lâu dài. Khi thiết lập một hợp đồng với một nhà phân phối hay đối tác liên doanh, các công ty nước ngoài nên tìm tư vấn pháp lý để soạn thảo một hợp đồng phân phối sao cho phù hợp với các quy định của địa phương và thực tiễn của thị trường.

Luật Peru quy định rất kỹ và chặt chẽ các thỏa thuận giữa các pháp nhân và chủ thể, chẳng hạn như quyền và nghĩa vụ của các bên, các yêu cầu cụ thể để đơn phương chấm dứt hợp đồng, điều kiện để các doanh nghiệp ủy quyền cho đại lý để thực hiện các thỏa thuận, quyền của đại lý để nhận được một khoản bồi thường (tách biệt với hoa hồng) khi chấm dứt hợp đồng đại lý...

Thành lập công ty

Để chuẩn bị cho một kế hoạch kinh doanh tại Peru, doanh nghiệp nước ngoài cần thiết tham vấn những luật sư nước sở tại, những người mà có uy tín, kinh nghiệm, am hiểu kiến thức về pháp luật của Peru. “Estudios” được gọi là Luật doanh nghiệp và “Doctor” hoặc “Doctora” được kèm với tên cuối cùng của một người để gọi một luật sư tại Peru.

Một số lĩnh vực mà các doanh nghiệp nước ngoài cần lưu ý tìm đến sự tham vấn của các luật sư là thuế thu nhập doanh nghiệp, mở chi nhánh, lý lịch nguồn gốc các công ty, hiểu biết về thuế giá trị gia tăng, xác định thu nhập, tăng vốn... Doanh nhân nước ngoài cũng cần tìm hiểu và thực hiện đầy đủ những quy định của pháp luật nước sở tại về quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động, tiền lương và khấu trừ thuế, sở hữu trí tuệ, luật lao động... đây là các vấn đề quan trọng mà doanh nghiệp nước ngoài cần đặc biệt lưu ý khi bắt đầu hoạt động kinh doanh của mình tại Peru.

Các công ty nước ngoài quan tâm đến việc kinh doanh lâu dài tại Peru phải được đăng ký hoạt động tại Văn phòng đăng ký thương mại Peru (Registro Mercantil del Perú). Doanh nghiệp nước ngoài khi kinh doanh tại Peru có thể không nhất thiết phải lập văn phòng tại đây, nhưng có thể sẽ được yêu cầu chứng minh về bất động sản. Hai hình

thức chủ yếu mà các công ty nước ngoài có thể thiết lập tại đây là văn phòng chi nhánh và công ty con hợp nhất. Với hai loại hình này, công ty nước ngoài chỉ cần ủy quyền cho một cá nhân trong nước có đủ quyền hạn để thực hiện việc giao thương tại đây.

Diện tích cho thuê văn phòng tại Lima không ngừng gia tăng trong những năm qua, điều này đã dẫn đến việc giá văn phòng mới xây cũng tăng lên theo. Đây là kết quả của việc nền kinh tế duy trì được tốc độ tăng trưởng ổn định trong thời gian dài, Peru thu hút ngày càng nhiều các công ty nước ngoài đến làm ăn và đầu tư. Thị trường địa ốc cũng bùng nổ để đáp ứng nhu cầu của các nhà đầu tư, chuyên gia ngoại quốc và gia đình của họ. Tình hình này không chỉ diễn ra tại thủ đô Lima mà còn có ở các thành phố khác của Peru.

Các công ty nước ngoài cần cân nhắc lựa chọn loại hình công ty thích hợp tại Peru như Công ty liên doanh (General Partnership – SNC), Công ty liên doanh TNHH (Limited Partnership – SCS), Công ty cổ phần (Joint-Stock Company – SA), Văn phòng đại diện (Representative Offices), Chi nhánh công ty (Branches) ... Cần tham khảo kỹ các quy định về các loại hình công ty do chính phủ Peru quy định. Mỗi công ty cần phải đăng ký một tài khoản để các cổ đông đóng góp cổ phần.

Các hình thức kinh doanh phổ biến nhất được các công ty nước ngoài lựa chọn sử dụng là công ty trách nhiệm hữu hạn (SRL), công ty cổ phần (SA) và các chi nhánh của một công ty mẹ tại nước ngoài. Văn phòng đại diện thường được sử dụng như một chiến thuật gia nhập thị trường, cho phép một công ty để đánh giá các cơ hội trước khi thực hiện một sự đầu tư đáng kể hơn.

Nhượng quyền thương mại

Nhượng quyền thương mại tại Peru bao gồm 473 công ty, 70% được tập trung chủ yếu vào dịch vụ thực phẩm và đồ uống. Theo Franquiguía 2017-2018, thị trường nhượng quyền thương mại tại Peru được chia đều cho các doanh nghiệp Peru và doanh nghiệp nước ngoài với thị phần 50% thuộc về sở hữu nước ngoài. Các chuyên gia nhận định rằng, lĩnh vực nhượng quyền thương mại đã trải qua thời kỳ tăng trưởng mạnh mẽ trong 10 năm qua với tốc độ tăng trưởng khoảng 20%/năm. Các trung tâm mua sắm tiếp tục trở thành địa điểm lý tưởng để hình thành các giao dịch nhượng quyền nước ngoài do có không gian giao thông bộ rộng lớn và lượng khách mua sắm đông. Ở Peru, hiện tại có khoảng 85 Trung tâm mua sắm (45 ở Lima và 40 ở các tỉnh thành khác), nhu cầu mua sắm vào khoảng 7 tỉ USD với hơn 60 triệu lượt khách thăm quan hàng tháng.

Tăng trưởng trong lĩnh vực nhượng quyền thương mại có thể được lý giải bởi tầng lớp trung lưu đang phát triển và sức cầu tiêu dùng mới của họ. Peru được biết đến như là quốc gia nổi tiếng nhất về ẩm thực ở châu Mỹ - La tinh, thực phẩm và đồ uống tiếp tục trở thành lĩnh vực được quan tâm nhiều nhất trong nhượng quyền thương mại ở Peru.

Ngoài ra, thị trường Peru vẫn còn sự phân hóa cao với hơn 90% doanh nghiệp bán lẻ là những doanh nghiệp nhỏ thuộc sở hữu gia đình, đây là cơ hội cho những nhà nhượng quyền thương hiệu nước ngoài mở rộng hoạt động của mình tại Peru.

Tại Peru không có bộ luật cụ thể quy định vấn đề nhượng quyền thương mại, mặc dù việc nhượng quyền này áp dụng chung với luật thương mại, luật chống độc quyền, và các phán quyết số 486, 608, và 291 củ Andean Community (là Liên minh Hải quan giữa Bolivia, Colombia, Ecuador và Peru). Theo phán quyết 486, một thỏa thuận cho

phép sử dụng thương hiệu bằng văn bản phải được đăng ký tại Văn phòng sáng chế và nhãn hiệu hàng hóa (INDECOPI: www.indecopi.gob.pe). Các công ty nhượng quyền thương mại phải đóng thuế thu nhập bằng 30% trên chi phí bản quyền, 18% thuế giá trị gia tăng và thuế nhập khẩu (tùy thuộc loại hàng hoá khác nhau). Các nước đã ký Hiệp định tránh đánh thuế hai lần với Peru có quy định riêng về thuế bản quyền, thuế nhập khẩu.

Một số lĩnh vực có tiềm năng trong nhượng quyền thương mại ngoài ngành thực phẩm là:

- Giải phẫu thẩm mỹ, làm đẹp và sức khỏe (thẩm mỹ viện, spa, phòng tập thể dục)
- Quần áo và phụ kiện (quần áo, giày dép, đồ trang sức, phụ kiện, quà tặng)
- Dịch vụ chuyên môn hóa (giải trí, sân chơi, vv)
- Giáo dục (các trường đại học, cao đẳng)

Về cơ bản các quy định về nhượng quyền thương mại tại Peru cũng tương tự như ở các nước khác, là thủ tục cấp giấy chứng nhận quyền để hoạt động hoặc phát triển kinh doanh, sản phẩm, công nghệ và dịch vụ. Các hợp đồng nhượng quyền thương mại quy định rõ quyền lợi của các bên trong nhượng quyền thương mại, quy định về bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp hoặc trí tuệ của bên nhượng quyền bằng cách bên được nhượng quyền phải duy trì bản sắc chung và danh tiếng của mạng lưới nhượng quyền thương mại.

Các thỏa thuận nhượng quyền phải xác định các điều khoản rõ ràng, không có bất kỳ sự mơ hồ về nghĩa vụ và trách nhiệm của các bên, và phải có những điều khoản liên quan đến các yếu tố sau đây: đối tượng của hợp đồng, quyền và nghĩa vụ của các bên liên quan, các khoản tài chính, thời hạn hợp đồng, điều khoản liên quan đến việc sửa đổi, gia hạn, và hủy bỏ thỏa thuận. Bên nhượng quyền có khả năng áp đặt nghĩa vụ người thụ hưởng không cạnh tranh và bảo mật, đặc biệt là để ngăn chặn việc chuyển nhượng các bí quyết trong thời gian thỏa thuận nhượng quyền thương mại. Khi thực hiện nhượng quyền thương mại, bên nhượng quyền phải chứng minh rõ là chủ sở hữu trí tuệ hoặc công nghiệp của sản phẩm/dịch vụ, và phải đăng ký với Văn phòng sáng chế và thương hiệu Peru.

Chuyên gia trong ngành tin rằng thị trường nhượng quyền thương mại của Peru sẽ tiếp tục tăng trưởng, dù chậm nhưng đều đặn. Mặc dù khó khăn tiếp cận với các nguồn tài chính, các khoản đầu tư mới hầu như chỉ dựa trên vốn chủ sở hữu. Quản lý chuyên nghiệp và thấu hiểu thị trường nội địa là những điều kiện bắt buộc đối với những doanh nghiệp muốn tham gia nhượng quyền thương mại.

Tiếp thị trực tiếp

Tiếp thị trực tiếp phát triển mạnh ở Peru trong lĩnh vực dịch vụ, đặc biệt trong các ngành nghề thuộc lĩnh vực tài chính và các nhà tổ chức sự kiện. Trên thị trường phổ biến hình thức thuê nhân viên hoặc ký hợp đồng với một công ty nhằm thực hiện các chiến dịch tiếp thị qua điện thoại và gửi thư. Tất cả các cơ sở dữ liệu phục vụ cho việc tiếp thị trực tiếp thuộc quyền sở hữu cá nhân và không có sẵn trên thị trường. tuy nhiên có thể tìm hiểu về thông tin thương mại nói chung tại phòng thương mại và công nghiệp Peru hoặc các hội/hiệp hội thương mại khác nhau.

Việc bán hàng tiêu dùng qua catalog chưa phát triển ở Peru vì người tiêu dùng thích tự

đến các địa điểm bán lẻ để có thể xác định chất lượng của sản phẩm và dễ dàng có được hỗ trợ trong vấn đề bảo hành. Ngoài ra, người tiêu dùng Peru có thể sử dụng dịch vụ chuyển phát nhanh thông qua hệ thống bưu điện. Các công ty chuyển phát nhanh đang tận dụng cơ hội này để quảng bá dịch vụ của họ đến với người tiêu dùng.

Tiếp thị trực tiếp và thư chào hàng trong chừng mực nào đã được hưởng lợi nhờ việc sử dụng thẻ tín dụng tại Peru. Thẻ tín dụng tạo nhiều lợi thế cho người tiêu dùng và nhiều tiện ích cho việc bán lẻ không theo lối truyền thống như đặt hàng qua thư tín và thương mại điện tử. Các chương trình bán hàng tiêu dùng và điện gia dụng theo phương thức trả góp đang trở nên phổ biến với người tiêu dùng. Bán hàng trên TV được giới thiệu vài năm nay và nhanh chóng được chấp nhận. Phương thức bán hàng này cũng đang phát triển trong vòng vài năm gần đây.

Liên doanh/cấp phép

Luật pháp Peru cho phép các công ty nước ngoài liên doanh và thỏa thuận cấp phép bản quyền với một đối tác địa phương, là những người sẽ chịu trách nhiệm về tất cả các vấn đề pháp lý tại Peru. Ngành công nghiệp sản xuất dệt may của Peru đã thu hút rất nhiều hoạt động cấp phép bản quyền và hoạt động liên doanh.

Kênh phân phối và bán hàng

Dân số của Peru có mật độ tập trung cao, với 30% tổng số dân sinh sống tại thủ đô Lima, 50% GDP được tạo ra trong và xung quanh Lima, và chính quyền là khách mua hàng lớn nhất của nền kinh tế Peru. Phần lớn các hoạt động thương mại của các công ty nước ngoài đều diễn ra tại Lima. Bên cạnh đó, vẫn có cơ hội kinh doanh và phát triển tại một số trung tâm dân cư lớn khác như Arequipa, Chiclayo, và Trujillo. Các công ty đóng trụ sở tại Lima thường có các đại lý bán hàng tại các thành phố này nhằm mở rộng cơ hội bán hàng tại các tỉnh. Gửi thư quốc tế thông qua dịch vụ chuyển phát nhanh có thể mất tới 2 tuần, hoặc lâu hơn cho gói hàng hóa do thủ tục hành chính phức tạp của hải quan Peru. Liên kết với một đối tác địa phương là phương pháp phân phối phổ biến ở Peru. Đây là cách được khuyến nghị cho các công ty nước ngoài khi triển khai hoạt động kinh doanh của mình ở thị trường này để duy trì cơ hội kinh doanh bền vững

Một phương pháp khác để phân phối sản phẩm là thiết lập một công ty con hoặc chi nhánh văn phòng địa phương. Các công ty có sản phẩm hay dịch vụ phức tạp thường sử dụng phương pháp này vì nó cho phép thực hiện dịch vụ sau bán hàng một cách hiệu quả và xúc tiến tích cực hơn đối với sản phẩm của họ. Chi phí cho thương mại và mặt bằng sản xuất tương đối cao trong khu vực Lima và ở một số thành phố lớn

Phân phối hàng hóa và dịch vụ ở Peru cũng gần tương tự như các nước lân cận. Các cấp bán buôn và bán lẻ cũng như các dịch vụ hỗ trợ như đóng gói, lưu kho và bán hàng, đều phát triển đầy đủ ở Peru. Tại Peru, có đầy đủ các loại hình cửa hàng bán lẻ, cửa hàng nhượng quyền, các đại lý nhằm phục vụ và cung cấp các dịch vụ khác nhau, từ dịch vụ điện thoại di động, tư vấn đến các dịch vụ về phần mềm và CNTT.

Hệ thống các cửa hàng bán lẻ Peru tương tự tại các quốc gia khác, bao gồm các cửa hàng đặc sản, siêu thị, đại siêu thị, cửa hàng bán sỉ, các cửa hàng, cửa hàng tiện lợi, cửa hàng tự phục vụ, ki-ốt bán hàng, chợ ngoài trời và trung tâm bán sỉ. Mặc dù có sự tăng trưởng nhanh chóng của trung tâm mua sắm và siêu thị, nhiều người tiêu dùng đô thị vẫn dựa vào các cửa hàng nhỏ và chợ trong việc mua sắm hàng ngày.

Giao nhận

Người tiêu dùng Peru thường sử dụng hệ thống bưu điện để chuyển phát các bưu kiện. Do đó, các công ty giao nhận hàng hóa đang tận dụng cơ hội này để quảng bá dịch vụ của họ, bao gồm cả dịch vụ chuyển phát nhanh. Tuy nhiên, do thủ tục hành chính của hải quan Peru còn chậm trễ nên gửi thư qua chuyển phát nhanh có thể mất đến hai tuần.

Một số công ty chuyển phát tại thị trường Peru:

- DHL: <http://www.dhl.com.pe/en.html>
- FedEx Express:
<https://smallbusiness.fedex.com/international/country-snapshots/peru.html>
- UPS Courier Service: <http://www.ups.com/>
- Skynet Worldwide Express:
<https://www.skynetworldwide.com/services/international-express/>
- TNT-Courier: http://www.tnt.com/express/en_us/site/home/send-parcel-now.html
- Servientrega: <http://www.servientrega.us/home.html>
- Peru Courier: <http://www.perucourier.com/>

Các yếu tố/kỹ thuật ảnh hưởng đến việc bán hàng

Giá bán sản phẩm là một yếu tố bán hàng quan trọng trong thị trường Peru. Sản phẩm từ các nền kinh tế châu Á như Trung Quốc, Đài Loan và Hàn Quốc thường bán chạy hơn sản phẩm tiêu dùng đắt đỏ có nguồn gốc từ châu Âu hoặc Bắc Mỹ, đặc biệt trong lĩnh vực điện tử tiêu dùng, đồ gia dụng và xe ô tô. Hàng nhái và hàng giả đang là vấn đề đáng lưu ý trên thị trường Peru.

Hiệu suất và tính hiệu quả của thiết bị ảnh hưởng lớn đến việc ra quyết định mua hàng hóa, đặc biệt đối với thiết bị điện tử hiện đại và máy móc xây dựng. Ngày càng có nhiều người tiêu dùng ưa chuộng các sản phẩm công nghệ đặt tiền từ Bắc Á hay châu Âu do được đánh giá cao về chất lượng, độ bền, công nghệ, hỗ trợ khách hàng, và dịch vụ trong khu vực.

Phần lớn các công ty đều có văn phòng đại diện tại các khu vực ở các thành phố khác ở bên ngoài Lima. Phần còn lại của Peru phần lớn dân cư thưa thớt và kém phát triển, không phải là một thị trường hấp dẫn cho các sản phẩm thiết bị kỹ thuật. Tuy nhiên vẫn có một số ngoại lệ như trong các hoạt động khai thác khoáng sản quy mô lớn nằm dọc theo dãy núi Andes hoặc khai thác dầu mỏ trong khu vực rừng rậm Amazon.

Việc thanh toán tiền mua một lô hàng lớn thường mất khoảng 30 ngày. Đối với các công ty mới thâm nhập thị trường Peru, hoặc giao dịch với một đối tác nội địa mới, các công ty nước ngoài cần phải yêu cầu đối tác thanh toán trước một khoản chi phí, hoặc yêu cầu thực hiện một thư tín dụng không thể hủy bỏ của một pháp nhân tài chính.

Tiền mặt là công cụ thanh toán phổ biến tại Peru trong đó đồng USD được chấp nhận lưu hành rộng rãi. Ngoài ra các công ty cũng sử dụng phương thức thanh toán thông qua chuyển khoản, hoặc thẻ tín dụng.

Giá, điều kiện thanh toán, giá trị và chất lượng là yếu tố quan trọng cho sự thành công khi kinh doanh và tiêu dùng của Peru. Các công ty nước ngoài cần tập trung vào việc đưa ra những lợi ích khác biệt. Sản phẩm hoặc dịch vụ sẽ có cơ hội thành công khi chứng minh được lợi ích mà nhân mạnh tiết kiệm chi phí, hiệu quả.

Thương mại điện tử

Cơ hội trong lĩnh vực thương mại điện tử tăng trưởng mạnh mẽ trong giai đoạn 2016 – 2018 thông qua việc sử dụng internet và điện thoại di động thông minh. Tỷ lệ % người dùng cá nhân kết nối thành công với internet tăng từ 61% trong năm 2016 lên 85% vào năm 2018 – người Peru dành bình quân 3,6 giờ/ngày để sử dụng điện thoại di động thông minh.

Nghiên cứu mới nhất của Datum khi tiến hành khảo sát người dùng internet tại Peru cho thấy rằng: 23% người được hỏi nói rằng họ mua sắm trực tuyến, tăng 20 điểm so với năm 2016; hơn nữa, 49% nói rằng họ sử dụng điện thoại di động để mua dịch vụ. Mặt khác, những người tham gia khảo sát tuyên bố không có nhu cầu mua sắm trực tuyến cho thấy 17% sử dụng ứng dụng từ các tổ chức tài chính để thực hiện giao dịch, 9% đặt thức ăn thông qua dịch vụ chuyển phát, 6% mua vé xem phim thông qua ứng dụng, 3% mua hàng ở siêu thị và 5% mua vé máy bay...

Xu hướng thị trường hiện tại

Mua sắm trực tuyến được dự đoán tăng trưởng trong tương lai, khi 26% nói rằng họ sẽ mua sắm bằng hoặc nhiều hơn năm trước và chỉ có 16% tin rằng họ sẽ mua sắm ít hơn, và những người được hỏi còn lại trả lời rằng họ không chắc chắn về quyết định trong tương lai của họ. Thông tin này cho thấy một sự thay đổi trong hành vi tiêu dùng, người tiêu dùng sẵn sàng dùng thử những sản phẩm và dịch vụ mới nhiều hơn, nhưng đồng thời, nếu trải nghiệm không được nâng lên để đạt kỳ vọng của họ, họ sẽ không tiếp tục sử dụng dịch vụ.

Đây là một sự thay đổi lớn trong đời sống công nghệ số ở Peru. Một số có ý thức và những người khác thì không, nhưng sự thật là, nó đã làm tăng đáng kể trải nghiệm mua sắm trực tuyến. Nếu xu hướng này tiếp tục, các công ty nên tập trung nỗ lực cải thiện trải nghiệm của khách hàng, đồng thời tăng cường các hoạt động dịch vụ và chương trình khuyến mại, do đó muốn thúc đẩy thương mại điện tử phải phân biệt ưu đãi trực tuyến và ưu đãi ngoại tuyến.

Thương mại điện tử trong nước (B2C)

Một số sàn thương mại điện tử đang tận dụng những cơ hội của thị trường thương mại điện tử ở Peru. Một vài trang thương mại điện tử phổ biến nhất bao gồm:

- Mercado Libre: Nền tảng trực tuyến ở Mỹ La tinh và Bồ Đào Nha dùng để mua bán một loạt các mặt hàng. Nó có 2 loại tài khoản: miễn phí và trả phí.
<https://www.mercadolibre.com.pe/>
- OLX: Nền tảng quảng cáo rao vặt có mặt tại 114 quốc gia, đặc biệt là tại các thị trường mới nổi, là nơi kết nối người mua với người bán.
<https://www.olx.com.pe/>
- Linio: một nền tảng thương mại điện tử nơi mà những nhà cung cấp khác nhau bán một loạt các sản phẩm. Nó phổ biến ở Mexico, Chile, Argentina, Peru, Ecuador, Colombia, Venezuela and Panama.
<https://www.linio.com.pe/>

- Falabella: Cửa hàng bách hóa hiện diện ở Chile, Argentina, Peru, Colombia, Uruguay và Brazil. Nó thuộc tập đoàn SACI Falabella với lĩnh vực kinh doanh chính là bán lẻ quần áo, phụ kiện và đồ gia dụng.
<https://www.falabella.com.pe/falabella-pe/>
- Ripley: Đây là chuỗi cửa hàng bách hóa Chile, hiện diện ở Chile, Colombia and Peru. Lĩnh vực kinh doanh chính là bán lẻ quần áo, phụ kiện và đồ gia dụng.
<https://simple.ripley.com.pe/>
- Platanitos: Đây là tập đoàn kinh doanh thời trang, đặc biệt là giày dép và phụ kiện, phân phối thương hiệu Platanitos Boutique và các nhãn hàng khác, nó hoạt động tại Peru.
<https://platanitos.com/>
- Wong: Là chuỗi siêu thị lớn nhất ở Peru. Website này cho phép đặt hàng thông qua internet dành cho cả người tiêu dùng trong nước và người nước ngoài, giao hàng trong phạm vi nội địa.
<http://www.wong.com.pe/>
- Rosatel: Rosatel cho phép đặt hàng trực tuyến với các sản phẩm hoa và giỏ quà tặng
<https://www.rosatel.com/>

Thương mại điện tử B2B

Đối với thương mại điện tử B2B, doanh nghiệp đang bắt đầu sử dụng máy chủ với tên miền email tùy chỉnh của riêng họ thay vì sử dụng địa chỉ email cá nhân không chính thức (Hotmail hoặc Gmail) để tiến hành kinh doanh. Xu hướng mới này cho phép các doanh nghiệp ở Peru hợp pháp hóa sự hiện diện của họ trên môi trường Internet.

Dịch vụ thương mại điện tử

Có những tiến bộ trong việc sử dụng internet trong một số cơ quan chính phủ Peru, bao gồm cơ quan thuế (SUNAT - <http://www.sunat.gob.pe/>); cơ quan đăng ký công cộng (SUNARP - <https://www.sunarp.gob.pe/index.asp>) và Ngân hàng Trung ương Peru (Banco de la Nación - <https://www.bn.com.pe/>) (nơi nắm giữ tài khoản Kho bạc). Ngoài ra, Cơ quan bầu cử quốc gia (ONPE - <http://www.onpe.gob.pe/>), đang thử nghiệm bỏ phiếu điện tử và có nhiều tiến bộ trong việc sử dụng internet.

Những người tham gia khảo sát của Datum cho biết rằng việc mua sắm trên các kênh thương mại điện tử được ưu tiên hơn việc mua sắm tại cửa hàng. Đồng thời, họ mong đợi sự đa dạng và tiện dụng. Ngoài ra, điều quan trọng là làm nổi bật những lợi ích khác để thúc đẩy việc truy cập trực tuyến và mua sắm thương mại điện tử. Ví dụ, các công ty giao nhận hoặc dịch vụ taxi đã thực hiện việc quản lý hoạt động chuyên chở để tạo ra sự khác biệt đã nhanh chóng tạo ra sự tăng trưởng của họ. Những thay đổi này là một thực tế và sự tăng trưởng thường là theo cấp số nhân một khi áp dụng công nghệ. Các doanh nghiệp nên tìm cách tận dụng những lợi thế này và thúc đẩy kênh này ngày càng mạnh hơn.

Quyền sở hữu trí tuệ:

Liên quan đến quyền sở hữu trí tuệ, Peru đã ký Hiệp ước Sở hữu Trí tuệ thế giới và Hiệp ước về cuộc biểu diễn và bản ghi âm 1996.

Thanh toán trực tuyến

Chính phủ Peru thành lập một đội đặc nhiệm, E-Gob Peru tập trung vào phát triển mảng thanh toán trực tuyến. Nó được quản lý bởi Văn phòng Chính phủ điện tử và Công nghệ thông tin quốc gia (ONGEI - <https://www.gobiernodigital.gob.pe/>) thuộc Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng. Văn phòng này đang liên tục thực hiện các giải pháp Gov2Citizens (từ Chính phủ tới người dân) dành cho nộp thuế, cung cấp thông tin hải quan (<http://www.sunat.gob.pe/>) và ngoại thương, cũng như Gov2Gov (từ Chính phủ tới Chính phủ) giúp giảm chi phí giao dịch giữa các cơ quan chính phủ với nhau. Hoạt động dịch vụ bao gồm một cổng dịch vụ ID công dân (<http://www.reniec.gob.pe/>) và dịch vụ các cơ quan – doanh nghiệp dành cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa. Ngoài ra, Chính phủ Peru đang thực hiện một Hệ thống đấu thầu điện tử (SEACE - <https://www2.seace.gob.pe/>) với mục tiêu nâng cao tính minh bạch và hiệu quả trong mua sắm công.

Thương mại điện tử trên thiết bị di động

Peru có mức độ sử dụng điện thoại di động thông minh thấp nhất khu vực Mỹ La tinh, nhưng ước tính cho thấy nhu cầu mua sắm thông qua thương mại điện tử đạt 57% vào năm 2020. Theo dự báo, có khoảng 6,2 triệu người Peru sẽ sở hữu điện thoại thông minh vào năm 2018 và con số này sẽ đạt 10,1 triệu người vào năm 2019. Năm 2015, theo báo cáo mới nhất của ASBANC, số lượng giao dịch ngân hàng trên điện thoại di động bằng đồng nội tệ Peru thông qua thẻ tín dụng và chuyển khoản đạt 109.233 trong tháng Giêng và 198.210 trong tháng 02.

Tiếp thị số

Hiện nay một số hình thức tiếp thị số chính ở Peru bao gồm:

- Tiếp thị qua E-mail
- Trang mạng xã hội
- Tối ưu hóa công cụ tìm kiếm (SEO)
- Công cụ tìm kiếm công cộng

Năm 2013, 56% người mua hàng trực tuyến tiếp cận nhà cung cấp thông qua các trang mạng xã hội. Ngoài ra, theo khảo sát gần đây, những công ty bán lẻ chính xây dựng kế hoạch phát triển chiến lược tiếp thị trên thiết bị di động

Ngày lễ mua sắm lớn

Từ năm 2012, Phòng Thương mại Lima đã xúc tiến chương trình khuyến mại “Cyber Monday” (Ngày Thứ hai điện tử) diễn ra vào ngày thứ 2 sau Hoa Kỳ vào dịp lễ Tạ ơn. “Cyber Monday” luôn luôn diễn ra vào cuối tháng 11 hoặc đầu tháng 12 hàng năm. Ngoài ra, Phòng Thương mại Lima còn xúc tiến chương trình khuyến mại “CyberMami” tổ chức vào ngày của mẹ ở Peru, ngày Chủ nhật thứ hai trong tháng 5. Một số công ty như Saga Falabella, một nhà bán lẻ lớn, cung tổ chức mùa ưu đãi riêng của họ như “Madrugo” diễn ra khi mùa vụ mới tới. Trong lĩnh vực du lịch, các gói du lịch và ưu đãi với ngày được xác định trước diễn ra trong khoảng những ngày lễ chính ở Peru như Tuần lễ Thánh Kito giáo, Ngày Quốc khánh Peru trong tháng 7 và Lễ mừng năm mới.

Xúc tiến thương mại và quảng cáo

Năm 2018, tổng doanh thu quảng cáo tại Peru đạt 620 triệu USD, giảm 7,2% so với năm trước đó. (Chi tiêu cho quảng cáo suy giảm từ năm 2015, sau một giai đoạn tăng

trường liên tục từ năm 2004). Năm 2018, truyền hình giành được thị phần lớn nhất trong doanh thu quảng cáo, 107 triệu USD, giảm 17% so với năm 2017. Quảng cáo trên Internet đạt 107 triệu USD, chiếm 17,3% thị phần và tăng 2,9% so với năm 2017. Chi tiêu cho quảng cáo trên báo chí và phát thanh lần lượt khoảng 82 triệu USD và 59 triệu USD.

Tập đoàn El Comercio sở hữu tờ báo có tầm ảnh hưởng nhất với tên gọi El Comercio và 05 nhật báo chủ yếu khác hướng tới những độc giả khác nhau: Perú21, tạp chí kinh doanh Gestión, công chúng Correo, báo khổ nhỏ Trome và Ojo. Các nhật báo chính khác bao gồm La República, Expreso, Diario Uno, La Razón, and El Popular. El Peruano, được thành lập năm 1825, là tờ báo của chính phủ, xuất bản tất cả các văn bản luật và nghị định, bao gồm cả tin tức. Caretas, một tạp chí hàng tuần được thành lập năm 1950, cũng là một trong những tờ báo ảnh hưởng nhất tới công chúng ở Lima. Tháng 1/2018, theo báo cáo của Bộ Giao thông và Truyền thông (MMTC), Peru có 1.683 trạm phát sóng truyền hình và 5.257 trạm phát sóng phát thanh. Khu vực có số lượng trạm phát sóng truyền hình lớn nhất là Cusco với 158 trạm, theo sau là Puno với 141 trạm, Lima (134 trạm), Áncash (129). Đối với trạm phát sóng phát thanh, Cusco cũng là nơi đứng đầu với 491 trạm, theo sau là Cajamarca với 446 trạm, Áncash là 390 trạm, Lima (356 trạm) và Puno với 346 trạm. Phát thanh có lượng khán giả lớn nhất trong tất cả các phương tiện truyền thông, tiếp cận được tới cả những cộng đồng dân cư bị cô lập nhất ở Peru. Đây thường là nguồn đầu tiên cập nhật tin tức và là phương tiện chính để truyền tải thông tin về các sự kiện và vấn đề của địa phương. Những nhà cung cấp dịch vụ truyền hình chính ở Peru cũng là 6 nhà mạng lớn có trụ sở ở Lima: Latina, América, Panamericana, ATV, ATV+, and RBC, cùng với TV Perú, nhà mạng thuộc sở hữu nhà nước, là đài duy nhất phủ sóng tới nhiều vùng ở Peru. Bảy Đài truyền hình này đặt chi nhánh tại các tỉnh. Ngoài ra, ở đây còn có những đài nhỏ, độc lập để phục vụ cho các thành phố và khu vực cụ thể. Một báo cáo được thực hiện bởi Cơ quan quản lý truyền hình Osiptel kết luận rằng 60% hộ gia đình sử dụng truyền hình cáp năm 2018, tăng 12% so với năm 2017, với hầu hết được kết nối với đầu cáp lấu. Canal N, kênh tin tức 24 giờ của Tập đoàn El Comercio và RPP, kênh truyền hình cáp của một trong những đài phát thanh được nghe rộng rãi nhất, có tầm ảnh hưởng lớn. Những công ty dịch vụ truyền hình cáp chính ở Peru là Telefónica del Perú thuộc sở hữu của Tây Ban Nha cung cấp kênh “Movistar TV” với 69,32% thị phần truyền hình tại quốc gia này, Tập đoàn DirecTV của Mỹ với 15,7% thị phần và Mexico’s America Móvil Perú, cung cấp kênh “Claro” chiếm 8,97% thị phần.

Mạng internet tại Lima dựa trên các trang web tin tức tương ứng của các tờ báo và đài truyền thanh, truyền hình. Phổ biến nhất là RPP, El Comercio, Andina, Peru.21, và dịch vụ tin tức La Republica.

Theo một cuộc thăm dò tháng 5/2015 của tờ nhật báo Gestión, có 30% người Peru tại các đô thị sử dụng Internet mỗi ngày từ một đến ba giờ. Tỷ lệ truy cập Internet là 53% ở Lima và 46% trong phần còn lại của Peru. Trong số các thanh thiếu niên từ 18 – 24 tuổi, công cụ Internet yêu thích là Facebook (96%), YouTube (63%), và Twitter (25%). Các trang web phổ biến nhất bao gồm Google và YouTube. Đồng thời, 94% người dùng Internet truy cập vào các trang web tin tức. Mặc dù phương tiện truyền thông xã hội vẫn chưa được sử dụng rộng rãi tại Peru nhưng nó đã đóng một vai trò quan trọng trong việc định hướng công luận và cũng như các cuộc biểu tình về các vấn đề cụ thể.

Giá cả

Nhìn chung Peru là một thị trường mở nhưng vẫn còn một số hạn chế thương mại tối thiểu. Mức thuế nhập khẩu trung bình là 1,0%, mức thuế trung bình giản đơn là 2,2%. Các nhà phân phối sẽ có sự điều chỉnh tăng giá tùy theo loại sản phẩm và thường dao động trong khoảng 12% - 25%. Tất cả các mặt hàng nhập khẩu phải chịu mức thuế giá trị gia tăng là 18% khi bán hàng trong nội địa Peru, có thể được sử dụng như một khoản tín dụng thuế của các nước nhập khẩu.

Có một số trường hợp ngoại lệ có thể áp dụng mức thuế ưu đãi riêng như những doanh nghiệp được thành lập và hoạt động trong khu vực công nghiệp tự do và các đặc khu; các công ty có hoạt động trong các vùng hẻo lánh của Loreto, Ucayali, Madre de Dios, Amazonas, và San Martin, theo Hiệp ước Hợp tác Amazon giữa Peru-Colombia

Một số mặt hàng cao cấp phải chịu mức thuế cao hơn và một số mặt hàng cụ thể như thuốc lá, bia, rượu vang và rượu mạnh phải đóng thêm một khoản thuế tiêu thụ đặc biệt theo danh mục và giá được quy định trong Phụ lục III và IV của Nghị định số 821 (thông qua vào ngày 23/4/1996). Trong tháng 5/2018, mức thuế tiêu thụ đặc biệt 10% được áp dụng cho xe ô tô mới. Tuy nhiên, thuế tiêu thụ đặc biệt áp dụng đối với xe ô tô đã sử dụng giảm từ 30% xuống còn 10%. Hàng hóa nhập khẩu từ các quốc gia mà Peru đã ký các hiệp định song phương hoặc các hiệp định khu vực được quy định về lịch trình miễn giảm thuế quan ưu đãi khác nhau.

Dịch vụ bán hàng/Hỗ trợ khách hàng

Các loại hình dịch vụ sau bán hàng và hỗ trợ khách hàng vẫn đang phát triển, nhưng các công ty đa quốc gia đang chiếm tỷ trọng cao trong lĩnh vực này. Từ những sự phát triển ấy, người tiêu dùng Peru đang ngày càng nhạy cảm với chất lượng dịch vụ bán hàng, dịch vụ hậu mãi trong việc ra quyết định mua hàng của họ.

Người tiêu dùng Peru ngày càng cần nhắc đến tính chuyên nghiệp của dịch vụ bán hàng và quan tâm đến chất lượng hỗ trợ sau bán hàng, họ xem đây là các yếu tố quan trọng trong việc đưa ra các quyết định mua hàng cuối cùng, đặc biệt là đối với sản phẩm đòi hỏi bảo dưỡng định kỳ. Điều quan trọng hơn cả là các sản phẩm được bán thông qua nhà phân phối đáng tin cậy, có thể cung cấp một chất lượng sản phẩm và dịch vụ bán hàng mà khách hàng yêu cầu.

- Các biện pháp được áp dụng cho người tiêu dùng gồm có:
- Sửa chữa hàng hóa.
- Đổi sản phẩm mới.
- Giảm giá.
- Hủy bỏ hợp đồng mua bán.

Trách nhiệm sản phẩm và an toàn sản phẩm

Các nhà sản xuất phải chịu trách nhiệm đối với khách hàng khi họ bị thiệt hại gây ra bởi một khiếm khuyết trong sản phẩm. Khách hàng phải chứng minh sự các sản phẩm bị lỗi và chứng minh được những thiệt hại (về vật chất, sức khỏe lẫn tinh thần) của mình là do sản phẩm bị lỗi gây ra. Nếu lỗi từ phía khách hàng khi sử dụng thì các nhà sản xuất sẽ được giảm thiểu trách nhiệm của mình đối với trường hợp đó.

Các công ty phải đáp ứng được các yêu cầu an toàn chung do chính phủ Peru quy định khi đưa sản phẩm vào thị trường. Nhà sản xuất cần phải có trách nhiệm đối với sản phẩm của mình, cũng như phải có đầy đủ các thông tin hướng dẫn sử dụng, cũng như không được sử dụng những chất cấm gây độc hại đến người tiêu dùng.

Thẩm định chi tiết

Peru có nhiều cơ hội hấp dẫn để đầu tư, mua bán thương hiệu, hợp tác kinh doanh từ việc thành lập các liên doanh, các thỏa thuận cấp phép để phân phối và nhượng quyền thương mại. Tuy nhiên, đi kèm với cơ hội là luôn có những rủi ro tiềm ẩn.

Hệ thống tư pháp Peru còn chậm và quan liêu cho dù chính phủ mới có nhiều cam kết thúc đẩy tăng tốc và giảm bớt các quy trình tố tụng tại tòa án. Tuy nhiên đã có một số tiến triển tốt nhất là để tránh tranh chấp thương mại, và khi cần thiết phải cung cấp hợp đồng cho trọng tài quốc tế.

Một số cá dịch vụ chuyên nghiệp tại Peru

- **Ngân hàng tư nhân**

- + Banco Azteca: <http://www.bancoazteca.com.pe>
- + Banco Cencosud: <http://www.bancocencosud.com.pe>
- + Banco de Comercio: <http://www.bancomercio.com.pe>
- + Banco de Crédito: <http://www.viabcp.com>
- + Banco Falabella: <http://www.bancofalabella.com.pe>
- + Banco Pichincha: <https://www.pichincha.pe/>
- + Banco GNB Peru: <http://www.bancognb.com.pe>
- + Banco Interamericano de Finanzas: <http://www.bif.com.pe>
- + Banco Internacional del Peru – Interbank: <http://www.interbank.com.pe>
- + Banco Ripley: <http://www.bancoripley.com.pe>
- + Banco Santander: <http://www.santander.com.pe>
- + BBVA Banco Continental: <http://www.bbvaibancocontinental.com.pe>
- + Citibank del Peru: <https://www.citibank.com/icg/sa/latam/peru/>
- + ICBC Bank: <http://www.icbc.com.pe>
- + Mibanco: <http://www.mibanco.com.pe>
- + Scotiabank: <https://www.scotiabank.com/pe/>

- **Tư vấn tài chính, kinh doanh.**

- + Apoyo S.A.: nghiên cứu kinh tế, tư vấn kinh doanh, nghiên cứu thị trường, điều tra hành vi cá nhân, nghiên cứu đa khách hàng, xây dựng chiến lược truyền thông: <http://www.apoyo.com/en/>
- + ConsultAndes: tư vấn điều hành, phát triển kinh doanh, PR, quan hệ cộng đồng và

trách nhiệm công cộng, quản lý và giải quyết khủng hoảng, hợp tác truyền thông, dịch vụ an ninh. <http://www.consultandes.com.pe>.

- + DBM: tư vấn tìm việc và dịch vụ nhân sự: <http://www.dbmperu.com>
- + ERM: dịch vụ tư vấn môi trường: <http://www.erm.com/en/Locations/Peru>
- + Ernst & Young: tư vấn kế toán, kiểm toán và tư vấn thuế: <http://www.ey.com>
- + KPMG Caipo y Asociados: thẩm định công ty, tư vấn thuế và tài chính: <http://www.pe.kpmg.com>
- + LB&C Logistics Business & Consulting: dịch vụ logistic, thương mại quốc tế, dịch vụ pháp lý: <http://www.lbcperu.com>
- + Macroconsult: nghiên cứu kinh tế, tư vấn kinh doanh, nghiên cứu thị trường, cơ sở hạ tầng, tư vấn pháp lý và cạnh tranh, đầu tư ngân hàng: <http://www.macroconsult.com.pe>
- + Malaga - Webb & Asociados: tái cấu trúc doanh nghiệp, cải tiến kinh doanh, hợp tác tài chính: <http://www.malaga-webb.com>
- + Organizacion Cuanto: nghiên cứu kinh tế, nghiên cứu xã hội, thăm dò thị trường, nghiên cứu thị trường: <http://www.cuanto.org>
- + Pricewaterhouse Coopers SCRL: thẩm định, dịch vụ kế toán, thuế và pháp lý: <http://www.pwc.com>

• **Các nhà cung cấp xếp hạng tín dụng**

- + Accuratio Credit Rating Agency ECR S.A.: <http://accuratoratings.com/portalnew/>
- + Apoyo & Asociados Internacionales: <http://www.aai.com.pe/>
- + Class & Asociados S.A.: <http://www.classrating.com/>
- + Equilibrium: <https://www.equilibrium.com.pe/>
- + Microrate Latin America S.A.: <http://www.microrate.com/es/>
- + PCR (Pacific Credit Rating): <https://www.ratingspcr.com/>

• **Các nhà cung cấp báo cáo tín dụng**

- + Experian Peru: <http://www.datacredito.com.pe>
- + Infocorp/Equifax: http://www.equifax.com/home/es_pe
- + Sentinel: <http://www.sentinelperu.com>
- + Xchange Peru: <http://www.xchange.com.pe>

• **Dịch vụ nghiên cứu, tìm kiếm**

- + Amrop Hever: <http://www.amrop.com>
- + Boyden International: <http://www.boyden.com/offices/lima>
- + Korn/Ferry International: <http://www.kornferry.com>

+ Tasa Worldwide: <http://www.tasaworldwide.com/en/>

- **Các công ty luật**

+ Barreda Moller: <http://www.barredamoller.com/en>

+ Barrios, Fuentes, Urquiaga Abogados: <http://www.bafur.com.pe>

+ Estudio Aurelio Garcia Sayan Abogados: <http://www.garciasayan.com>

+ Estudio Eche copar: <http://www.ehecopar.com.pe>

+ Estudio Ferrero Abogados: <http://www.ferrero.com.pe>

+ Estudio Grau Abogados: <http://www.estudiograu.com>

+ Estudio Olacchea: <http://www.esola.com.pe>

+ Muniz, Ramirez, Perez-Taiman & Luna Victoria Abogados:
<http://www.munizlaw.com>

+ Payet, Rey, Cauvi Abogados: <http://www.prc.com.pe>

+ Rey & de los Rios Abogados: <http://www.reyrios.com>

- **Logistics**

+ Maersk Sealand:

https://classic.maerskline.com/link/?page=lhs&path=/south_america/peru

+ Neptunia S.A.: <http://www.neptunia.com.pe>

+ Ransa, điều hành logistics: <http://www.agenciasransa.net>

+ Scharff Logistica Integrada S.A.: <http://www.scharff.com.pe>

- **Vận chuyển**

+ Atlas International Service S.A.: <http://www.atlasperucorp.com>

+ Express Transports S.A.: <http://www.express.com.pe>

+ Security International Moving S.A.C.,: <http://www.simoving.com.pe>

- **Viễn thông**

+ Claro (Telmex Perú S.A.): <http://www.claro.com.pe>

+ Movistar (Telefonica S.A.): <http://www.movistar.com.pe>

+ Entel (Entel S.A.): <http://www.entel.pe/>

+ Bitel (Bitel S.A.): <http://www.bitel.com.pe/>

- **Các trang web cần biết**

+ Ngân hàng trung ương: <http://www.bcrp.gob.pe>

- + Cơ quan kiểm soát mua sắm chính phủ: <http://www.osce.gob.pe>
- + InPERU, chức phí lợi nhuận được thành lập bởi các tổ chức kinh doanh chính của Peru để thúc đẩy đầu tư nước ngoài đến Peru: <http://inperu.pe>
- + PromPeru, Ban xúc tiến xuất khẩu và du lịch Peru: <http://www.promperu.gob.pe>
- + SUNARP: <http://www.sunarp.gob.pe>
- + Cơ quan giám sát chứng khoán và giao dịch ngoại tệ (SMV):
<http://www.smv.gob.pe>
- + SUNAT – Cơ quan thống kê ngoại thương Peru:
<http://www.aduanet.gob.pe/aduanas/informae/boleindi.htm>
- + SUNAT – Thông tin dành cho nhà đầu tư nước ngoài:
<http://inversionistaextranjero.sunat.gob.pe>
- + SUNAT – Thông tin về thuế và hải quan: <http://www.sunat.gob.pe>
- + Bộ năng lượng và khai thác mỏ: <http://www.minem.gob.pe>
- + Thông tin hướng dẫn di chuyển và ngày nghỉ lễ Peru: <http://www.peru.travel>

- **Cơ quan phòng vệ cạnh tranh và bảo vệ sở hữu trí tuệ quốc gia**

Địa chỉ: Calle de la Prosa 104, San Borja

Lima – 41, Peru

Tel: (511) 224 7777

Email: sacreclamo@indecopi.gob.pe

Website: <http://www.indecopi.gob.pe>

Liên hệ: Hebert Tassano, President

- **Bộ ngoại giao**

Địa chỉ: Jirón Lampa 545

Lima 1, Peru

Tel: (511) 204-2400

Website: <http://www.rree.gob.pe>

- **Cơ quan xúc tiến đầu tư tư nhân – ProInversión**

Địa chỉ: Av. Enrique Canaval Moreyra 150, Piso 9, San Isidro

Lima, Peru

Tel: (511) 200-1200

Website: <http://www.proinversion.gob.pe/english>

Liên hệ: Carlos Herrera, Executive Director

- **Đại sứ quán Peru tại Việt Nam**

Địa chỉ: Tầng 14, Tòa nhà CornerStone Building,
16 Phan Chu Trinh, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Giờ làm việc: 08:30 - 17:30

Tel: (84) 4 3936 3082

Fax: (84) 4 3936 3081

Email: hanoi@peruembassy.vn

- **Đại sứ Việt Nam tại Brazil (Kiêm nhiệm Peru)**

Địa chỉ: SHIS QI 09, Conjunto 10, Casa 01, Lago Sul, Brasilia/DF, Brazil,
CEP: 71625-100

Tel: 3364 5876

9280 6215 (liên hệ ngoài giờ hành chính)

Fax: 3364 5836

Email: embavina@yahoo.com; vnconsular@gmail.com (Lãnh sự)

- **Thương vụ Việt Nam tại Brazil (Kiêm nhiệm Pê-ru)**

Địa chỉ: Rua Paulo Orozimbo, 675-Conj. 91;92

CEP: 015-35001- Bairro da Aclimação; São Paulo – SP – Brasil

Tel: (+55) 11 3276 6776

Fax: (+55) 11 2537 8040

Website: <http://www.ecoviet.com.br>

Email: Br@moit.gov.vn; ecoviet@terra.com.br

Chương 4: Quan hệ kinh tế Việt Nam - Peru

Quan hệ ngoại giao với Peru

Peru là một trong những nước Mỹ Latinh có phong trào quần chúng ủng hộ mạnh mẽ sự nghiệp đấu tranh giành độc lập, thống nhất đất nước của nhân dân ta. Tháng 1/1973, Tổng thống Juan Velasco Alvarado gửi thư chúc mừng thắng lợi của Việt Nam đến Chủ tịch Tôn Đức Thắng nhân ký Hiệp định Hòa bình Paris. Peru đã nhiều lần bày tỏ ủng hộ đối với Việt Nam trên các diễn đàn quốc tế. Tháng 2/1974, Peru (cùng với Cuba) là 2 nước Mỹ Latinh duy nhất đã bỏ phiếu thuận ủng hộ Chính phủ Cách mạng Lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam được tham dự hội nghị “Tái xác định và phát triển Luật nhân đạo quốc tế áp dụng trong các cuộc xung đột vũ trang”.

Việt Nam và Peru thiết lập quan hệ ngoại giao ngày 14/11/1994. Hiện nay, Đại sứ quán Việt Nam tại Brazil đang kiêm nhiệm tại Peru. Đại sứ quán Peru mới mở tại Việt Nam vào đầu năm 2014.

• Về phía Peru sang thăm Việt Nam

Tổng thống Alberto Kenya Fujimori (7/1998), Bộ trưởng Ngoại giao Oscar Maurtua (2/2006) thăm Việt Nam, Phó Tổng thống Luis Giampietri dự Hội nghị cấp cao APEC 14 tại Hà Nội (11/2006) và Chủ tịch Đảng Cộng Sản Peru Tổ quốc đỏ (PCdelp) Alberto Moreno Rojad thăm và làm việc tại Việt Nam (19-27/7/2010);

• Về phía Việt Nam sang thăm Peru:

Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Ngoại giao Nguyễn Mạnh Cầm (9/1999), Thứ trưởng Ngoại giao Nguyễn Dy Niên (5/1998), Đặc phái viên của Thủ tướng-Thứ trưởng Ngoại giao Lê Văn Bàng (3/2007) thăm Peru. Quý III/2007, Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết và Tổng thống Alan García Pérez đã trao đổi thư, khẳng định mong muốn tăng cường quan hệ hợp tác nhiều mặt giữa hai nước, nhất là về kinh tế-thương mại và năng lượng. Ngày 5/12/2007, Tổng thống Peru Alan García Pérez tuyên bố công nhận Quy chế kinh tế thị trường cho Việt Nam. Tháng 11/2008, nhân dịp dự Hội nghị cấp cao APEC 16 tại Peru, Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết gặp gỡ Tổng thống Alan García Pérez. Peru đánh giá cao những thành tựu của công cuộc Đổi mới mong muốn học tập kinh nghiệm của Việt Nam trong các lĩnh vực chính sách xã hội, xóa đói, giảm nghèo, giáo dục, đào tạo và vận dụng khoa học công nghệ phát triển kinh tế.

• Văn kiện hợp tác:

Hai nước đã ký nhiều hiệp định và thoả thuận hợp tác trong các lĩnh vực như kinh tế-thương mại, nông nghiệp, thủy sản và khoa học công nghệ, miễn thị thực đối với người mang hộ chiếu ngoại giao và công vụ, hợp tác trong khuôn khổ APEC. Các thoả thuận hợp tác cụ thể gồm:

- + Thoả thuận hợp tác giữa Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam và Phòng Công nghiệp Quốc gia Peru.
- + Hiệp định khung về nông nghiệp, thủy sản, đầu tư khoa học kỹ thuật.
- + Hiệp định Hợp tác Kinh tế - Thương mại (ngày 3/7/1998)

- + Hiệp định về Hợp tác Nông nghiệp.
- + Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam đã công nhận chỉ dẫn địa lý rượu Pisco của Peru theo tiêu chuẩn của Peru, phù hợp với quy định của WTO và đúng với pháp luật Việt Nam
- + Hợp tác trong lĩnh vực nông nghiệp: Hiện nay Việt Nam và Peru đang triển khai dự án hợp tác khai thác dầu tại Peru giữa Tổng công ty thăm dò và khai thác dầu khí (PVEP) thuộc tập đoàn dầu khí quốc gia Việt Nam và Công ty dầu khí quốc gia Peru.

Peru và Việt Nam đã chính thức ký kết Hiệp định thành lập Ủy Ban Liên chính phủ về hợp tác kinh tế và kỹ thuật vào tháng 08/2015. Đây sẽ mở ra một cơ chế điều phối mới cho chính phủ 2 nước để thúc đẩy hợp tác song phương. Các lĩnh vực đang được đàm phán bao gồm văn hóa, thủy sản, phòng chống ma túy, giáo dục, khoa học và công nghệ, và đặc biệt là mở cửa thị trường hoa quả cho nhau.

Về các vấn đề đa phương, Peru và Việt Nam cùng tham gia tích cực vào các diễn đàn và tổ chức quốc tế như Diễn đàn kinh tế Châu Á-Thái Bình Dương (APEC), Diễn đàn hợp tác Châu Mỹ La tinh và Đông Á (FOCALAE), Tổ chức thương mại thế giới (WTO), đồng thời cùng là thành viên tham gia kí kết Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (CPTPP). Hai nước chia sẻ những quan tâm và lợi ích chung ở những tổ chức và diễn đàn trên.

Hợp tác đầu tư

Hợp tác đầu tư giữa Việt Nam và Peru còn rất khiêm tốn.

• Về phía Việt Nam:

Có 2 đơn vị đầu tư lớn tại Peru là PetroVietnam & Viettel hoạt động trong lĩnh vực dầu khí và viễn thông. Tính đến đầu năm 2014, tổng vốn đầu tư của Tập đoàn Viettel vào thị trường Peru đạt gần 400 triệu USD và đã bắt đầu bán dịch vụ; còn tổng vốn đầu tư của Tập đoàn Dầu khí quốc gia Việt Nam đạt hơn 600 triệu USD và đã có sản phẩm hàng hóa hàng ngày.

Hợp tác trong lĩnh vực dầu khí bắt đầu từ năm 2007. Tập đoàn dầu khí Việt Nam đã trúng thầu hợp đồng thăm dò và khai thác dầu khí ở phía đông Peru. PetroVietnam hiện đã hoạt động khai thác những dòng dầu thương mại đầu tiên. Đặc biệt vào ngày 14 tháng 08 năm 2014, Lô 67 đã cán mốc 1 triệu thùng dầu kể từ ngày khai thác. Bên cạnh đó, PetroVietnam cùng đối tác Peru đang tiếp tục khai thác các lô khác như lô 39.

Trong lĩnh vực viễn thông, kể từ năm 2011, Viettel bắt đầu triển khai một số dự án tại Peru. Sự kiện chính thức công bố dịch vụ viễn thông tại Peru vào 15 tháng 10 năm 2014 đã đánh dấu bước ngoặt trong hoạt động đầu tư của tập đoàn này. Dịch vụ bao phủ 80% vùng có dân số.

• Về phía Peru:

AJE và AquaExpedition là 2 công ty của Peru hoạt động kinh doanh tại Việt Nam. Aje hoạt động kinh doanh các sản phẩm nước giải khát, trong khi đó AquaExpedition khai thác dịch vụ nghỉ dưỡng trên thuyền cao cấp trên sông Mê Kông, bắt đầu từ thành phố Hồ Chí Minh. Tập đoàn Aje đã bắt đầu hoạt động kinh doanh vào năm 2009, sản xuất

và bán sản phẩm “Big Cola” trên thị trường. Đồ uống này đang dần dần chiếm được thị phần đồ uống ở miền Nam, và cũng đang dần mở rộng ra miền Bắc Việt Nam. Công ty AquaExpedition vừa khai trương dịch vụ vào tháng 08 năm 2014.

Tiềm năng trao đổi hợp tác đầu tư giữa Việt Nam với Peru: Việt Nam và Peru cùng mong muốn thúc đẩy trao đổi để ký kết Hiệp định hợp tác về bảo hộ đầu tư nhằm tạo khung pháp lý thuận lợi để thúc đẩy doanh nghiệp hai nước xúc tiến các lĩnh vực đầu tư vào thị trường hai bên trong tương lai.

- **Thuận lợi và khó khăn trong phát triển quan hệ hợp tác kinh tế-thương mại Việt Nam - Peru**

Thị hiếu của phần lớn người tiêu dùng vẫn ưa chuộng hàng nhập khẩu, phù hợp với điều kiện sản xuất của Việt Nam. Peru là thị trường tương đối phù hợp với trình độ và quy mô cũng như cách tiếp cận thị trường của Việt Nam bởi 75% công ty xuất nhập khẩu của Peru là vừa và nhỏ, hàng hóa sản phẩm dễ thâm nhập, cạnh tranh và có thể đi vào thị trường các nước láng giềng như Equado, Colombia, Bolivia và phía Tây rộng lớn của Brazil.

Hai nước đang hướng tới mục tiêu nâng kim ngạch trao đổi thương mại song phương lên mức 1 tỉ USD/năm trong thời gian tới. Các sản phẩm điện tử, lương thực thực phẩm của Việt Nam chất lượng tốt, giá hợp lý, có thể chiếm lĩnh thị trường Peru. Bên cạnh đó, các mặt hàng tiềm năng khác của Việt Nam có thể xuất khẩu tốt sang Peru gồm cao su, sẫm lớp các loại, giấy dép, hàng dệt may các loại, hàng thủ công mỹ nghệ, hạt tiêu, xe đạp và phụ tùng.

Việt Nam và Peru đã nhất trí tập trung nỗ lực thúc đẩy những lĩnh vực thế mạnh của nhau như về nông nghiệp, công-nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản và khai thác mỏ; khuyến khích doanh nghiệp hai nước tăng cường tiếp xúc, tìm hiểu cơ hội đầu tư, kinh doanh và thiết lập quan hệ đối tác bạn hàng trực tiếp; nhất trí về tầm quan trọng của việc khuyến khích các chuyến thăm của các đoàn doanh nghiệp hai nước.

Thông qua tăng cường hợp tác, ký kết các hiệp định trong khuôn khổ Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), hiệp định thương mại tự do (FTA) và thỏa thuận song phương về kinh tế, thương mại và đầu tư, thuế quan, Việt Nam tăng được khả năng xuất khẩu hàng hóa vào khu vực châu Mỹ và Mỹ Latinh trong đó có Peru.

Tuy nhiên các doanh nghiệp hai bên còn thiếu thông tin về thị trường đối tác. Tại một số thị trường nhiều tiềm năng, Thương vụ mới được thành lập hoặc chưa có Tham tán thương mại công tác ở các đại sứ quán Việt Nam ở nước ngoài nên chưa hỗ trợ được nhiều cho các doanh nghiệp trong khâu tìm hiểu thị trường và tìm kiếm đối tác kinh doanh. Cơ cấu hàng xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường Peru tương đối giống các mặt hàng của nước sở tại và đến từ châu Á có giá thấp đang lưu thông trên thị trường này nên việc xâm nhập hàng hóa, mở rộng thị trường còn gặp phải sự cạnh tranh gay gắt với hàng hóa đến từ các nước châu Á khác. Gần đây, các đoàn xúc tiến thương mại có xu hướng thưa dần, còn chưa hướng đích tới thị trường. Công tác thông tin tuyên truyền, phối hợp vận động, đấu tranh bảo vệ uy tín hàng hóa của ta còn chưa mạnh.

Thị trường ở xa làm tăng thêm chi phí vận tải và di chuyển. Ngôn ngữ tiếng Bồ Đào

Nha, Tây Ban Nha còn ít được giới doanh nghiệp sử dụng.

Tập quán lựa chọn phương thức thanh toán quốc tế của doanh nghiệp Peru chưa trùng hợp với doanh nghiệp Việt Nam, dẫn tới việc lựa chọn bán hàng qua trung gian để hạn chế rủi ro đã làm tăng chi phí kinh doanh.

Còn ít đoàn xúc tiến thương mại đi tham gia triển lãm hội chợ, tìm đối tác bán hàng. Hàng năm chưa có đoàn xúc tiến thương mại đến khảo sát, gặp gỡ doanh nghiệp, tham dự hội chợ. Ở một số thị trường trọng điểm ở Mỹ Latinh, số đoàn xúc tiến thương mại có xu hướng giảm dần.

Một số cam kết của Peru trong Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP)

Cam kết thuế quan:

Peru là một trong bảy nước thành viên CPTPP đưa ra Biểu thuế quan áp dụng chung cho tất cả các đối tác CPTPP.

Peru cam kết:

- 80,7% tổng số dòng thuế sẽ được xóa bỏ ngay sau khi Hiệp định có hiệu lực.
- 99,4% tổng số dòng thuế sẽ được xóa bỏ vào năm thứ 17.
- Peru duy trì thuế theo biến động giá đối với 47 dòng thuế gồm sữa, ngô, gạo, đường.
- Cam kết đối với một số sản phẩm: Điều, chè, tiêu, rau quả, một số loại cà phê: xóa bỏ thuế quan nga khi Hiệp định có hiệu lực. Dệt may, giày dép: xóa bỏ thuế vào năm thứ 10 đến năm thứ 16.

Đối với một số mặt hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam, mức cắt giảm thuế quan mà Peru cam kết trong CPTPP được tóm tắt như sau:

- Cà phê: xóa bỏ thuế quan ngay đối với cà phê nguyên liệu HS 09 và cà phê hòa tan HS 21.
- Hạt tiêu: xóa bỏ thuế quan ngay.
- Hạt điều: xóa bỏ thuế quan ngay.
- Chè: xóa bỏ thuế quan ngay.
- Mật ong: xóa bỏ thuế quan ngay.
- Đường và sản phẩm từ đường: xóa bỏ thuế quan nhưng áp dụng hệ thống điều chỉnh thuế nhập khẩu nếu trong nước có biến động giá.
- Dệt may: chỉ xóa bỏ thuế quan sau 16 năm.
- Gỗ và sản phẩm gỗ: xóa bỏ thuế quan ngay đối với hầu hết sản phẩm xuất khẩu của Việt Nam, chiếm từ 85-100% kim ngạch xuất khẩu.
- Thủy sản: Ngay khi Hiệp định có hiệu lực tất cả các mặt hàng thủy sản sẽ xóa bỏ thuế.

Cam kết nhập cảnh tạm thời đối với khách kinh doanh:

Khách kinh doanh có nghĩa là một cá nhân kinh doanh tìm kiếm việc nhập cảnh vào

Peru vì mục đích kinh doanh, bao gồm:

- (a) Tham dự các cuộc họp hoặc diễn hội nghị;
- (b) Thực hiện một giao dịch thương mại, nhưng không bán hàng hóa hoặc cung cấp dịch vụ cho cộng đồng chung; hoặc
- (c) Tiến hành các tham vấn kinh tế liên quan đến việc thành lập, mở rộng hoặc thu tóm một doanh nghiệp tại Peru.

Nguồn chính của thu nhập đối với hoạt động kinh doanh được đề xuất là bên ngoài Peru; và chỗ ở chính người có hoạt động kinh doanh của các doanh nghiệp và các địa điểm thực tế của lợi nhuận tích lũy, ít nhất là chủ yếu từ bên ngoài Peru.

Thời gian lưu trú lên đến **183 ngày**.

Nhà đầu tư là một người kinh doanh tìm cách thành lập hoặc phát triển một dự án đầu tư vào Peru, theo đó người kinh doanh hoặc doanh nghiệp của người kinh doanh đó hoặc đang trong quá trình cam kết về một số lượng vốn được thành lập bởi các luật nhập cư. Phù hợp với các pháp luật và quy định của Peru, một người vợ hoặc chồng của một nhà đầu tư tùy thuộc vào việc ứng cử, sẽ được nhập cảnh tạm thời miễn là người vợ hoặc chồng đó tuân thủ theo các mô tả về quy trình nộp hồ sơ cho phù hợp với quy trình thủ tục nhập cảnh liên quan và đáp ứng tất cả các yêu cầu pháp lý cho việc nhập cảnh tạm thời đó. Thời gian lưu trú đối với Nhà đầu tư: **Lên đến một năm**, gia hạn mới cho các kỳ hạn liên tiếp, số lần đó được yêu cầu, cho đến mức các điều kiện để thúc đẩy việc cấp phép được duy trì. Vợ/chồng: Thời gian lưu trú tùy thuộc vào pháp luật và quy định của Peru.

Người di chuyển nội bộ doanh nghiệp là một doanh nhân làm việc cho một doanh nghiệp ở nước ngoài mà người đó di chuyển đến Peru để cung cấp các dịch vụ như là một nhân viên làm việc tại trụ sở chính, chi nhánh hay công ty liên kết của doanh nghiệp đó, theo một hợp đồng lao động đã được phê duyệt của Cơ quan quản lý hành chính về Lao động. Đối với phân nhóm này, doanh nhân cung cấp dịch vụ được hiểu như sau:

Cán bộ điều hành: có nghĩa là một doanh nhân trong một tổ chức mà người này chủ yếu chỉ đạo công việc quản lý của tổ chức, có vai trò lớn trong việc ra quyết định, và chỉ chịu sự giám sát chung hoặc trực tiếp từ các cán bộ điều hành cấp cao hơn, từ Ban giám đốc và/hoặc các cổ đông của doanh nghiệp.

Nhà quản lý: có nghĩa là một doanh nhân trong một tổ chức, người mà chủ yếu chỉ đạo các tổ chức hoặc một bộ phận hoặc bộ phận phụ của tổ chức đó, giám sát, và kiểm soát công việc của các nhân viên giám sát, các chuyên gia hoặc nhân viên quản lý khác, có quyền thuê và sa thải hoặc tiến hành các hoạt động nhân sự khác, ví dụ như đề bạt thăng chức hoặc giáng chức và tiến hành các hoạt động toàn quyền đối với các hoạt động hằng ngày.

Chuyên gia: có nghĩa là một doanh nhân sở hữu kiến thức chuyên ngành về các sản phẩm của công ty hoặc về các dịch vụ và ứng dụng của nó trên thị trường quốc tế hoặc có một trình độ chuyên môn hay kiến thức cao về quy trình và thủ tục của công ty. Một chuyên gia có thể bao gồm, nhưng không giới hạn, các giáo sư.

Để phù hợp với và pháp luật và các quy định của Peru, vợ/chồng của một người di chuyển nội bộ doanh nghiệp, trên cơ sở hồ sơ đăng ký, cũng sẽ được cấp thị thực nhập cảnh và lưu trú tạm thời với điều kiện vợ/chồng tuân thủ quy trình đăng ký tại các cơ

quan nhập cảnh có thẩm quyền và đáp ứng tất cả các yêu cầu hợp pháp cho việc nhập cảnh tạm thời đó.

Hợp đồng lao động phải được phê duyệt bởi một Cơ quan quản lý hành chính về Lao động có nghĩa là một sự đánh giá các chỉ tiêu sau đây về việc thuê người nước ngoài:

(a) các cá nhân nước ngoài không vượt quá 20 % tổng số nhân viên của một doanh nghiệp; và

(b) tiền lương của họ không vượt quá 30% tổng số bảng lương của toàn doanh nghiệp.

Thời hạn lưu trú:

Người di chuyển nội bộ doanh nghiệp: **Lên đến một năm**, có thể gia hạn cho các giai đoạn liên tiếp, số lần gia hạn tùy theo yêu cầu cho đến mức các điều kiện về việc cấp phép nhập cảnh được duy trì.

Vợ/chồng: thời gian lưu trú tuân theo pháp luật và các quy định của Peru.

Ngoài ra CPTPP còn nhiều điều khoản cam kết chung khác cho tất cả các quốc gia thành viên.

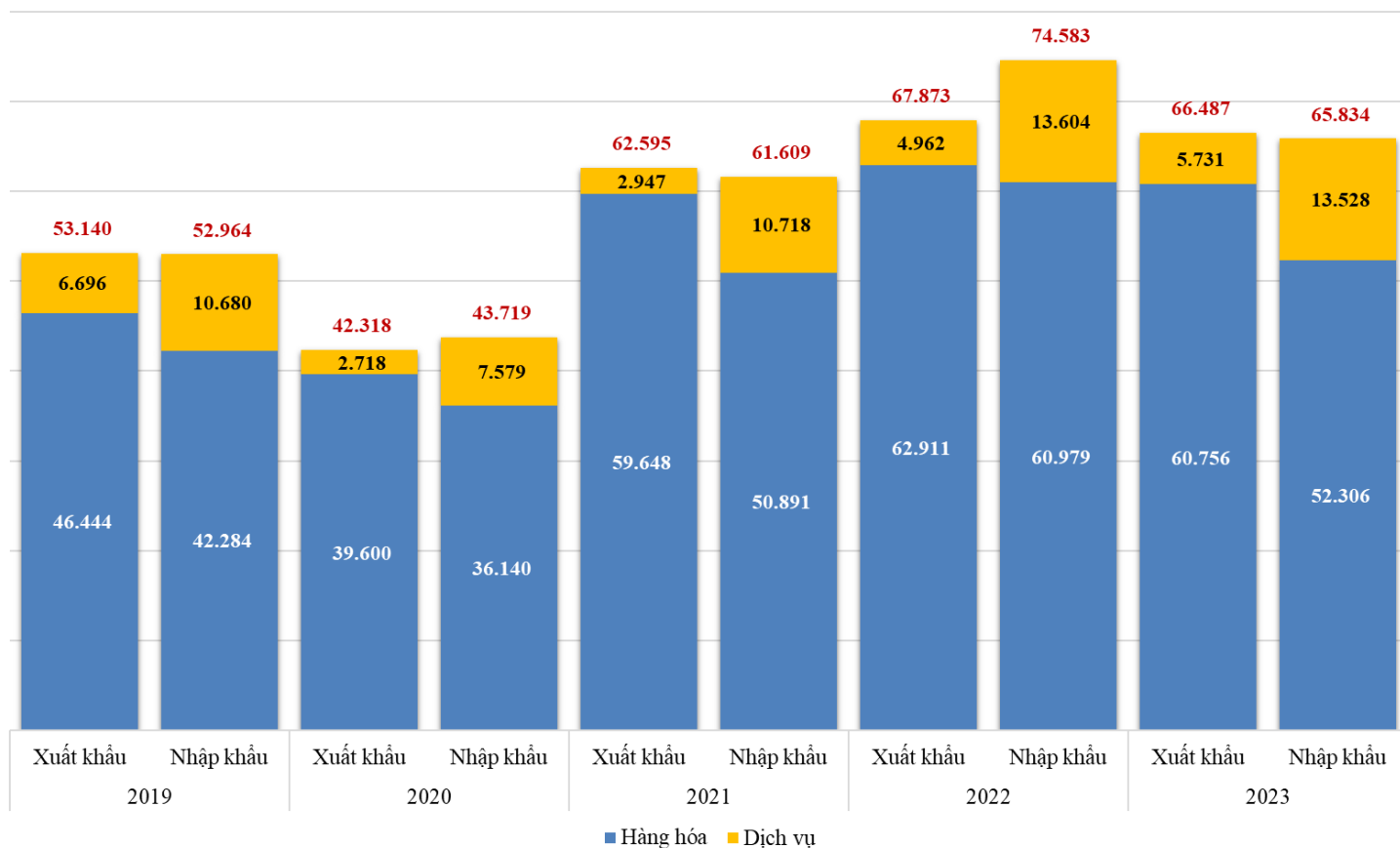
Tổng quan hoạt động thương mại của Peru

Tổ chức Thương mại thế giới (WTO) trong ấn phẩm thường niên Trade Profile 2023 ghi nhận về thứ hạng thương mại toàn cầu trong năm 2022 thì Peru đứng thứ 54 về xuất khẩu và 54 về nhập khẩu hàng hóa trên thế giới. Về dịch vụ, Peru đứng thứ 87 về xuất khẩu và 57 về nhập khẩu. Thương mại của Bỉ chiếm 26,1% GDP trong giai đoạn 2020-2022.

Kim ngạch xuất nhập khẩu hàng hóa, dịch vụ của Peru giai đoạn 2019 - 2023 (Nguồn: WTO; ĐVT: triệu USD)

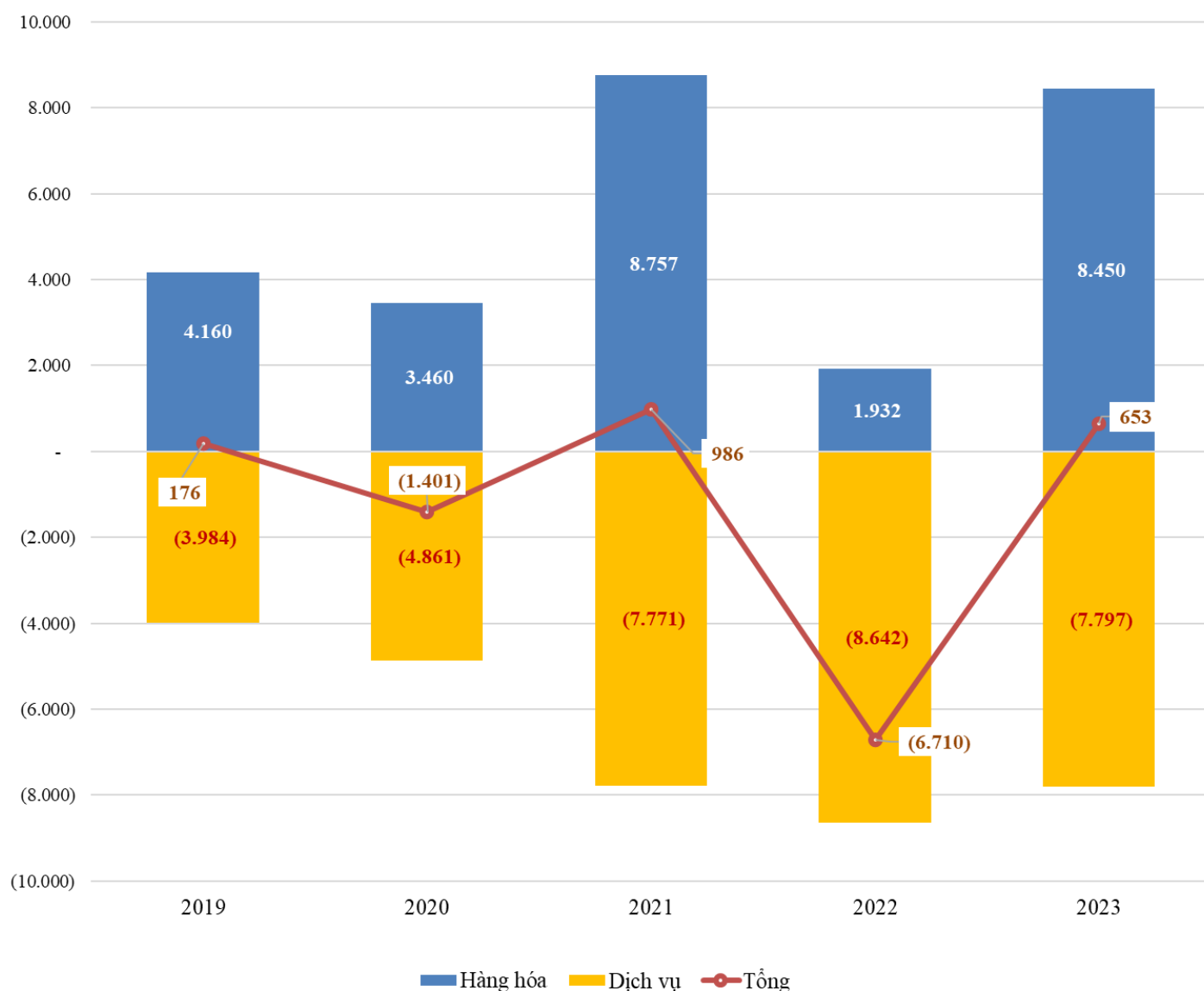
		Hàng hóa	Dịch vụ	Tổng
2019	Xuất khẩu	46.444	6.696	53.140
	Nhập khẩu	42.284	10.680	52.964
2020	Xuất khẩu	39.600	2.718	42.318
	Nhập khẩu	36.140	7.579	43.719
2021	Xuất khẩu	59.648	2.947	62.595
	Nhập khẩu	50.891	10.718	61.609
2022	Xuất khẩu	62.911	4.962	67.873
	Nhập khẩu	60.979	13.604	74.583
2023	Xuất khẩu	60.756	5.731	66.487

	Nhập khẩu	52.306	13.528	65.834
--	------------------	---------------	---------------	---------------

Cán cân thương mại của Peru giai đoạn 2019 - 2023
(Nguồn: WTO; ĐVT: triệu USD)

Cán cân thương mại	Hàng hóa	Dịch vụ	Tổng
2019	4.160	(3.984)	176
2020	3.460	(4.861)	(1.401)
2021	8.757	(7.771)	986
2022	1.932	(8.642)	(6.710)
2023	8.450	(7.797)	653

Giá trị xuất khẩu hàng hóa của Peru năm 2023 đạt 60.756 triệu USD, nhập khẩu đạt 52.306 triệu USD, thặng dư 8.450 triệu USD. Về phía dịch vụ, xuất khẩu năm 2023 của Peru đạt 5.731 triệu USD, trong khi đó nhập khẩu đạt 13.528 triệu USD, thậm hụt 7.797 triệu USD. Trong giai đoạn 2019-2023, cán cân thương mại của Peru giao động không ổn định, thâm hụt nặng nề nhất là vào năm 2023 với cán cân thương mại về dịch vụ đạt giá trị (6.710) triệu USD. Trong suốt giai đoạn 2019-2023, cán cân thương mại của Peru luôn thâm hụt và duy trì giá trị âm.

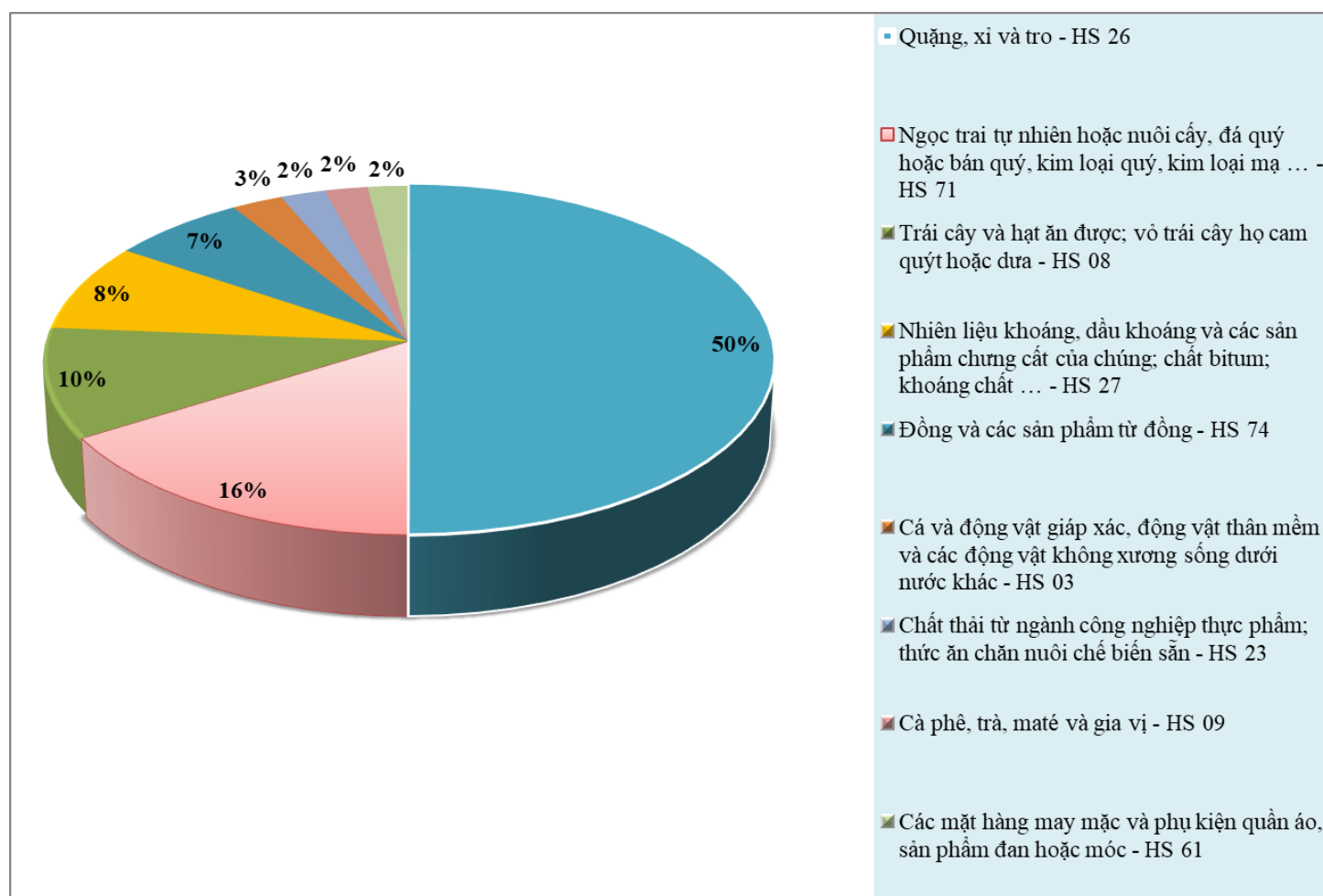
Một số mặt hàng xuất, nhập khẩu chính của Peru năm 2023

Một số mặt hàng xuất khẩu năm 2023 (Nguồn: Trademap)		ĐVT: ngàn USD
Quặng, xỉ và tro - HS 26		26.949.484
Ngọc trai tự nhiên hoặc nuôi cấy, đá quý hoặc bán quý, kim loại quý, kim loại mạ ... - HS 71		8.682.199
Trái cây và hạt ăn được; vỏ trái cây họ cam quýt hoặc dưa - HS 08		5.474.428
Nhiên liệu khoáng, dầu khoáng và các sản phẩm chưng cất của chúng; chất bitum; khoáng chất ... - HS 27		4.395.911

Đồng và các sản phẩm từ đồng - HS 74	3.599.009
Cá và động vật giáp xác, động vật thân mềm và các động vật không xương sống dưới nước khác - HS 03	1.364.722
Chất thải từ ngành công nghiệp thực phẩm; thức ăn chăn nuôi chế biến sẵn - HS 23	1.192.188
Cà phê, trà, maté và gia vị - HS 09	1.142.785
Các mặt hàng may mặc và phụ kiện quần áo, sản phẩm đan hoặc móc - HS 61	1.082.969
Khác	10.471.345

Một số đối tác hàng đầu mà Peru xuất khẩu hàng hóa năm 2023 (theo Trademap) là Trung Quốc với kim ngạch xuất khẩu đạt 23.155 triệu USD, Mỹ (9.180 triệu USD), Canada (2.987 triệu USD) và Ấn Độ (2.525 triệu USD). Việt Nam là đối tác xuất khẩu đứng vị trí thứ 48 của Peru năm 2023 với trị giá xuất khẩu đạt 44 triệu USD.

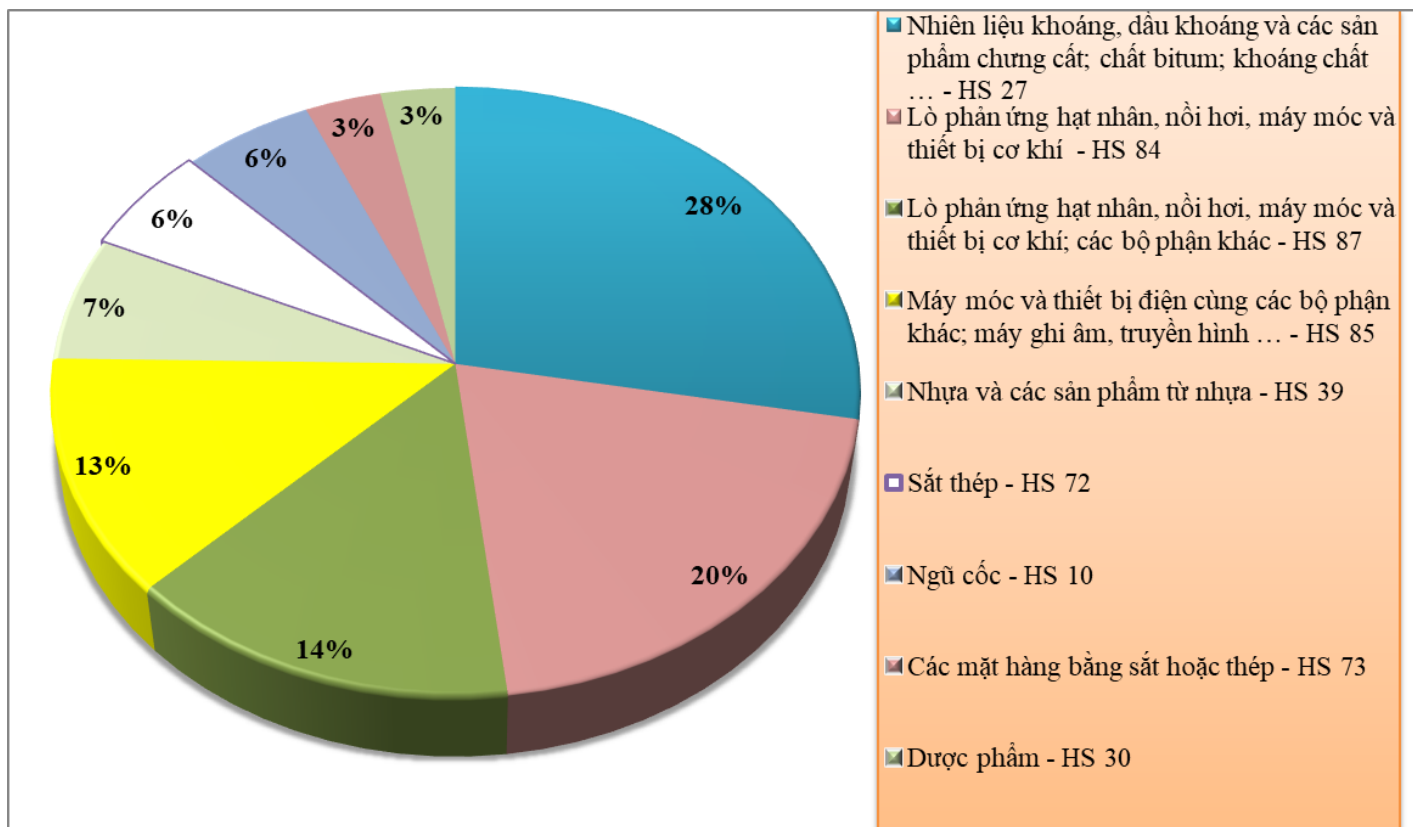
Những mặt hàng xuất khẩu chủ yếu của Peru năm 2023 (Nguồn: Trade Map, ĐVT: %)

Một số mặt hàng nhập khẩu năm 2023 (Nguồn: Trademap)	ĐVT: ngàn USD
Nhiên liệu khoáng, dầu khoáng và các sản phẩm chưng cất; chất bitum; khoáng chất ... - HS 27	9.277.890
Lò phản ứng hạt nhân, nồi hơi, máy móc và thiết bị cơ khí - HS 84	6.729.142
Lò phản ứng hạt nhân, nồi hơi, máy móc và thiết bị cơ khí; các bộ phận khác - HS 87	4.852.236
Máy móc và thiết bị điện cùng các bộ phận khác; máy ghi âm, truyền hình ... - HS 85	4.190.325
Nhựa và các sản phẩm từ nhựa - HS 39	2.201.047
Sắt thép - HS 72	1.913.415
Ngũ cốc - HS 10	1.912.282
Các mặt hàng bằng sắt hoặc thép - HS 73	1.109.188
Dược phẩm - HS 30	1.088.133
Khác	18.890.269

Một số quốc gia Peru nhập khẩu nhiều vào năm 2023: Trung Quốc với kim ngạch nhập khẩu là 13.442 triệu USD, Mỹ (10.986 triệu USD), Brazil (3.744 triệu USD). Việt Nam đứng vị trí thứ 17 với kim ngạch nhập khẩu đạt 691 triệu USD.

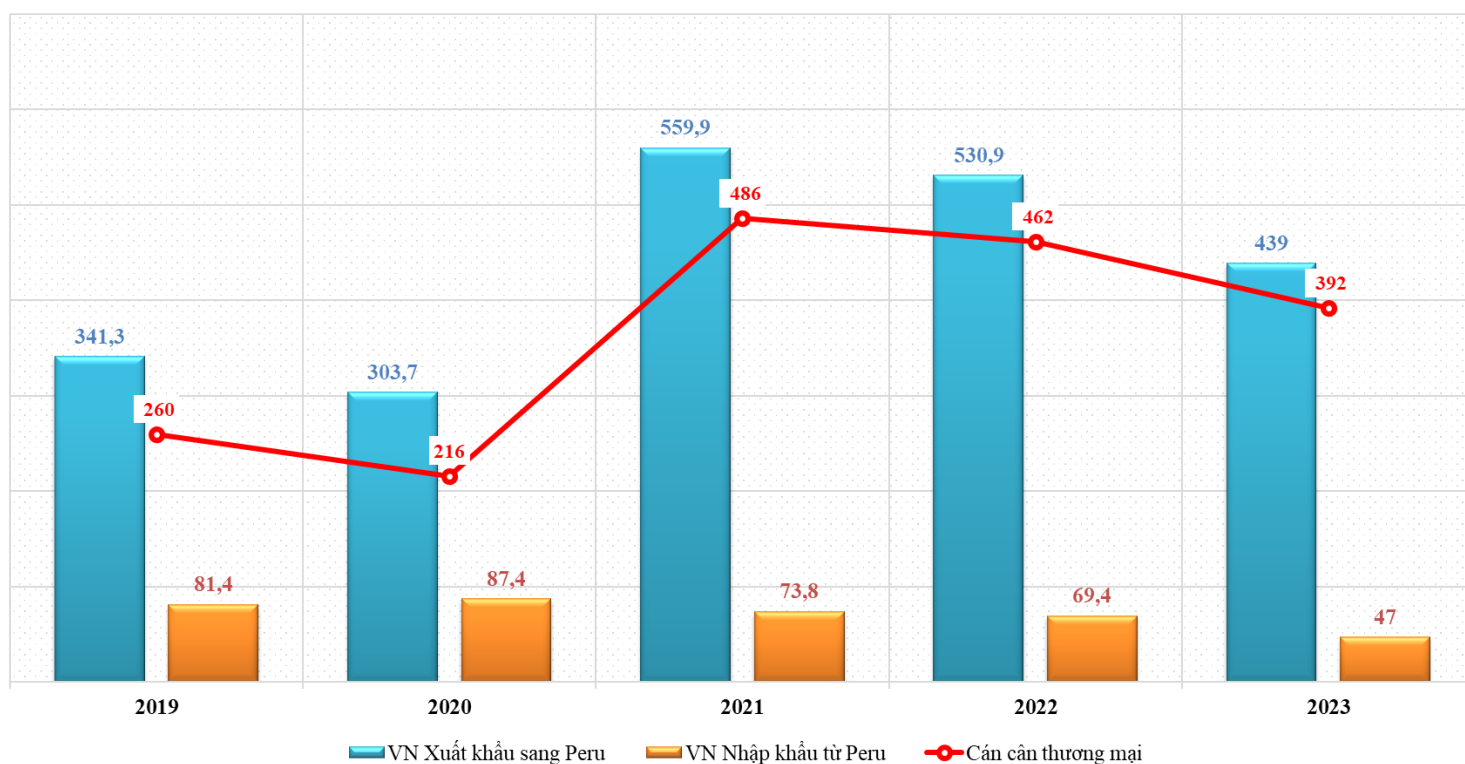
Những mặt hàng nhập khẩu chủ yếu của Peru năm 2023 (Nguồn: Trade Map, ĐVT: %)

Giao thương với Việt Nam

	2019	2020	2021	2022	2023
VN Xuất khẩu sang Peru	341,3	303,7	559,9	530,9	439
VN Nhập khẩu từ Peru	81,4	87,4	73,8	69,4	47
Cán cân thương mại	260	216	486	462	392
Tỉ trọng giá trị xuất khẩu so với tổng giá trị xuất khẩu của Việt Nam	0,13%	0,11%	0,17%	0,14%	0,12%
Tỉ trọng giá trị nhập khẩu so với tổng giá trị nhập khẩu của Việt Nam	0,03%	0,03%	0,02%	0,02%	0,01%

Kim ngạch xuất khẩu, nhập khẩu và cán cân thương mại Việt Nam - Peru giai đoạn 2019 - 2023
(Nguồn: Tổng cục Thống kê, ĐVT: triệu USD)

Theo Trademap, Việt Nam đứng vị trí thứ 48/194 trong số các thị trường Peru xuất khẩu ra thế giới năm 2023, sang Việt Nam năm 2023. Ở chiều ngược lại, Việt Nam đứng vị trí số 17 trên 220 quốc gia và vùng lãnh thổ về giá trị nhập khẩu của Peru vào năm 2023.

Năm 2023, Việt Nam xuất khẩu sang Peru đạt 439 triệu USD, giảm 5,2% so với cùng kì. Ở chiều ngược lại, Việt Nam nhập khẩu từ Peru đạt 47 triệu USD, giảm 6% so với

cùng kì. Cán cân thương mại giữa Việt Nam – Peru năm 2023 đạt 392 triệu USD, nghiêng về phía Việt Nam.

Tỉ trọng xuất khẩu của Việt Nam sang Peru so với tổng xuất khẩu ở Việt Nam ra thị trường thế giới trong giai đoạn 2019-2023 là 0,13%. Ở chiều ngược lại, tỉ trọng nhập khẩu từ Peru so với tổng nhập khẩu của Việt Nam trung bình trong giai đoạn 2019-2023 là 0,02%.

Việt Nam xuất khẩu sang Peru

Một số mặt hàng Việt Nam xuất khẩu sang Peru từ 2018-2023

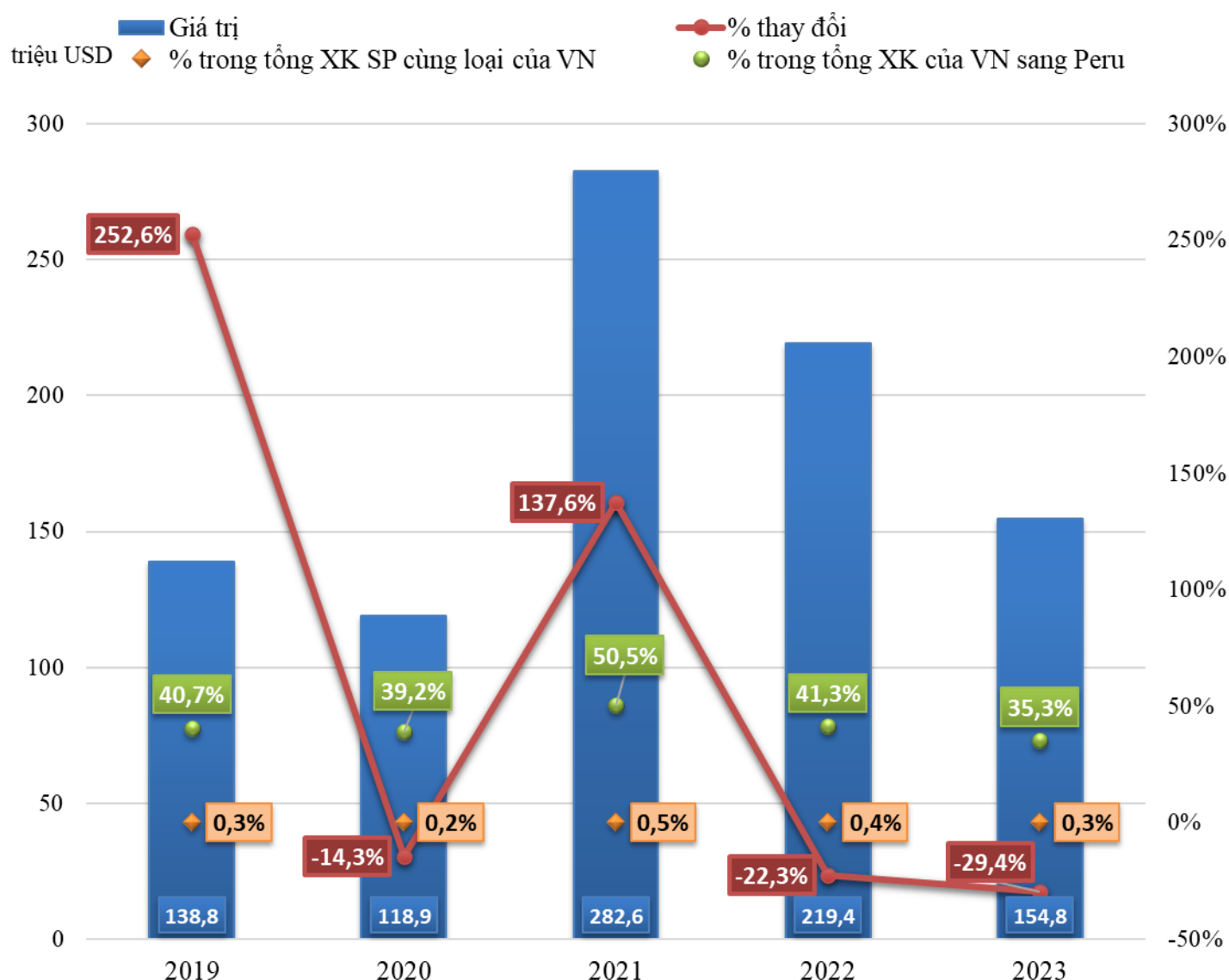
ĐVT: triệu USD	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PERU	250,2	341,3	303,7	560,0	530,8	439,0
Điện thoại các loại và linh kiện	39,4	138,8	118,9	282,6	219,4	154,8
Giày dép các loại	61,0	67,8	47,7	51,0	83,8	90,4
Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	12,0	15,2	19,0	29,1	20,7	41,4
Clothes và xi măng	49,0	32,4	27,9	31,8	7,7	14,0
Xơ, sợi dệt các loại	9,7	6,4	14,1	23,8	39,9	13,3
Hàng dệt, may	8,5	10,5	8,1	9,3	12,7	12,9
Hàng thủy sản	8,4	8,4	9,1	7,5	14,2	10,9
Chất dẻo nguyên liệu	5,2	2,4	3,2	23,6	7,3	6,6
Túi xách, ví, vali, mũ, ô, dù	3,8	3,7	2,2	4,3	5,0	5,7
Cao su	3,3	2,6	2,0	3,5	3,6	2,4
Sản phẩm nội thất từ chất liệu khác gỗ	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3	0,6
Hàng hóa khác	49,5	52,6	51,2	93,3	116,1	85,9

1. Điện thoại các loại và linh kiện – HS.85

Đứng đầu trong số những sản phẩm Việt Nam xuất khẩu sang Peru năm 2023 là mặt hàng Điện thoại các loại và linh kiện – HS.85 với trị giá xuất khẩu sang Peru đạt 154,8 triệu USD, giảm 29,4% so với cùng kì, chiếm 35,3% trong tổng xuất khẩu của Việt Nam sang Peru, chiếm 0,3% trong tổng xuất khẩu các sản phẩm cùng loại của Việt Nam ra thị trường quốc tế.

Năm 2023, Việt Nam là thị trường lớn thứ 2 cung cấp mặt hàng này cho Peru, chiếm 7,86% tổng nhập khẩu mặt hàng này của Peru, chỉ sau Trung Quốc (57,5%).

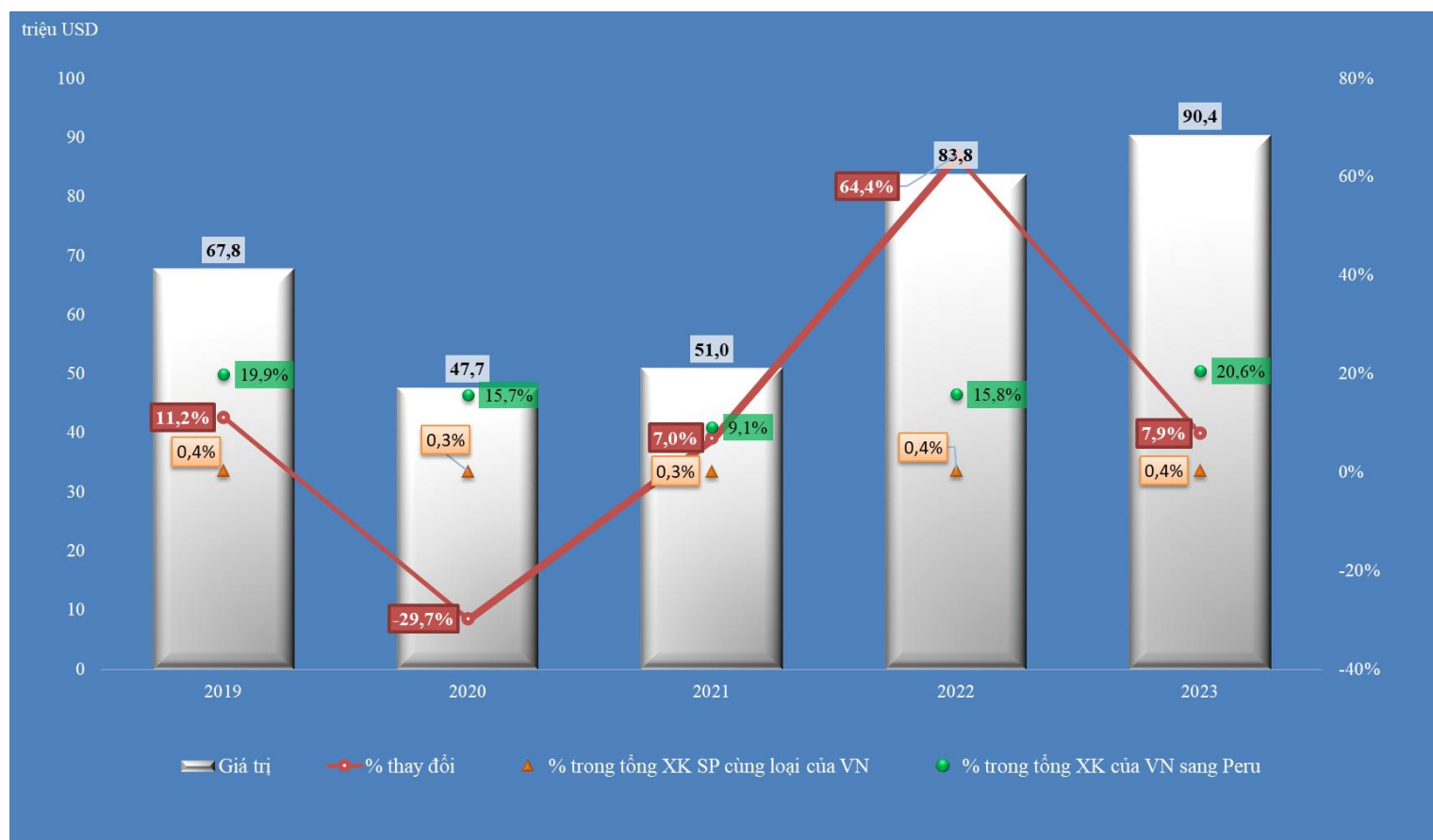
Trong mặt hàng Điện thoại các loại và linh kiện – HS.85 mà Việt Nam xuất khẩu sang Peru, chiếm tỉ trọng lớn nhất là nhóm hàng HS.8517 “Bộ điện thoại, bao gồm điện thoại thông minh và các loại điện thoại khác dùng cho mạng di động hoặc mạng không dây khác ...”, chiếm 78,4% tổng nhập khẩu mặt hàng này của Peru từ Việt Nam. Các vị trí tiếp theo nhưng chiếm tỉ trọng không đáng kể là nhóm hàng HS.8528 “Màn hình và máy chiếu, không tích hợp thiết bị thu sóng truyền hình; thiết bị thu sóng ...” với 7,4% và nhóm HS.8542 “Mạch tích hợp điện tử; các bộ phận của chúng” với 6,7%.

2. Giày dép các loại HS.64

Đứng thứ 2 trong số các mặt hàng Việt Nam xuất khẩu sang Peru là Giày dép các loại với kim ngạch xuất khẩu đạt 90,4 triệu USD vào năm 2023, tăng 7,9% so với cùng kỳ, chiếm 20,6%

trong tổng xuất khẩu của Việt Nam sang Bi, chiếm 0,4% trong tổng xuất khẩu các sản phẩm cùng loại của Việt Nam ra thị trường thế giới.

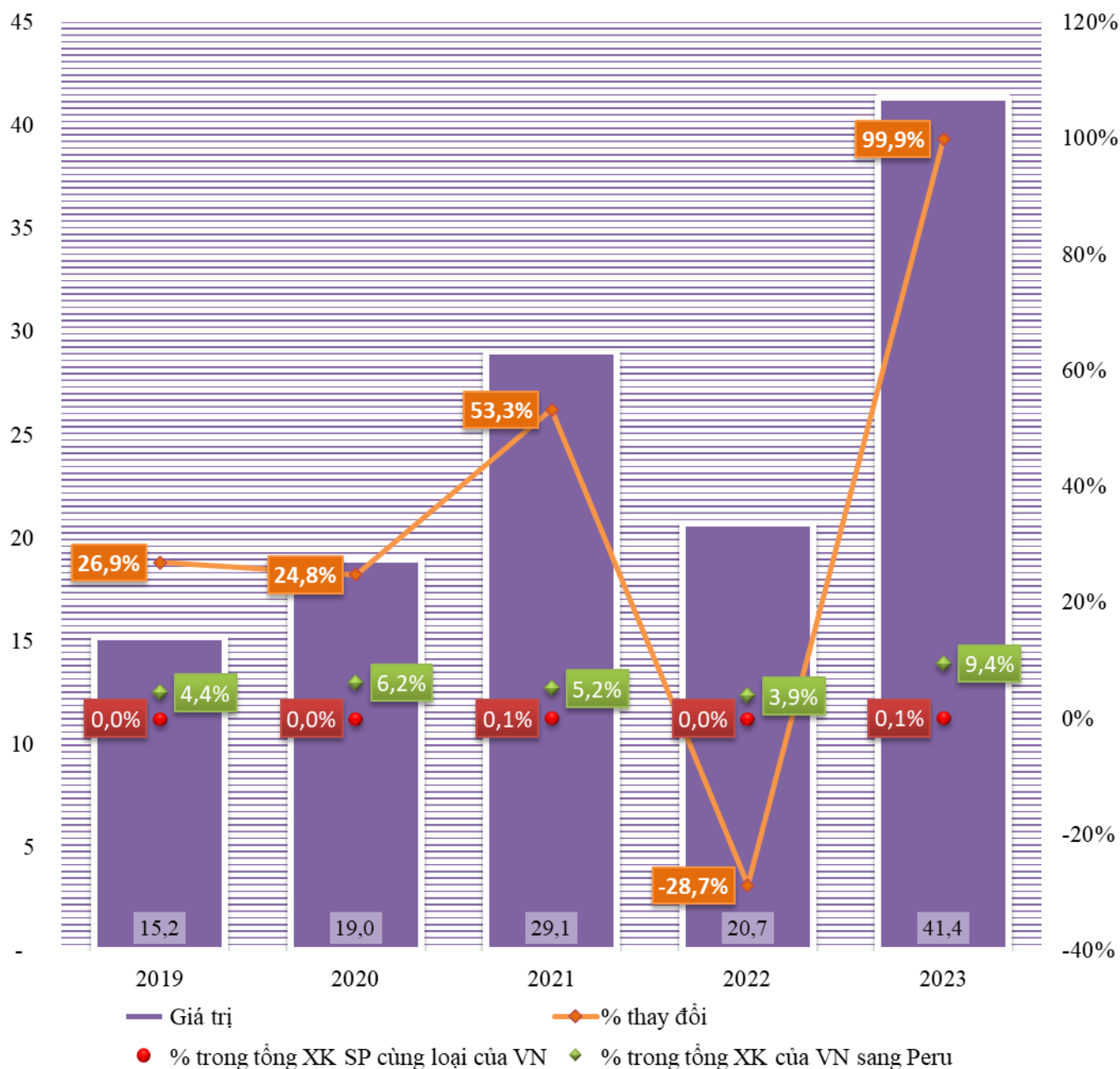
Trong năm 2023, Việt Nam là thị trường lớn thứ 2 cung cấp mặt hàng này vào Peru với 20,97% tổng nhập khẩu mặt hàng này của Peru. Đứng đầu là Trung Quốc với 48,4% tổng nhập khẩu mặt hàng vào Peru.

Trong mặt hàng Giày dép các loại HS.64 mà Việt Nam xuất khẩu vào Peru năm 2023, đứng vị trí đầu tiên là nhóm hàng HS.6404 “Giày dép có đế ngoài bằng cao su, nhựa, da hoặc da tổng hợp và phần trên bằng ...”, chiếm 47,5% trong tổng xuất khẩu mặt hàng này của Việt Nam vào Peru. Vị trí thứ 2 là nhóm hàng HS.6402 “Giày dép có đế ngoài và phần trên bằng cao su hoặc nhựa” với 35,6%, và vị trí thứ 3 là nhóm HS.6403 “Giày dép có đế ngoài bằng cao su, nhựa, da hoặc da tổng hợp” với 16,7% trong tổng mặt hàng Giày dép các loại HS.64 mà Việt Nam xuất khẩu vào Peru năm 2023.

3. Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện – HS.84

Đứng thứ 3 trong số các mặt hàng Việt Nam xuất khẩu sang Peru năm 2023 là Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện – HS.84 với 41,4 triệu USD, tăng 99,9% so với cùng kì, chiếm 9,4% trong tổng xuất khẩu của Việt Nam sang Peru.

triệu USD

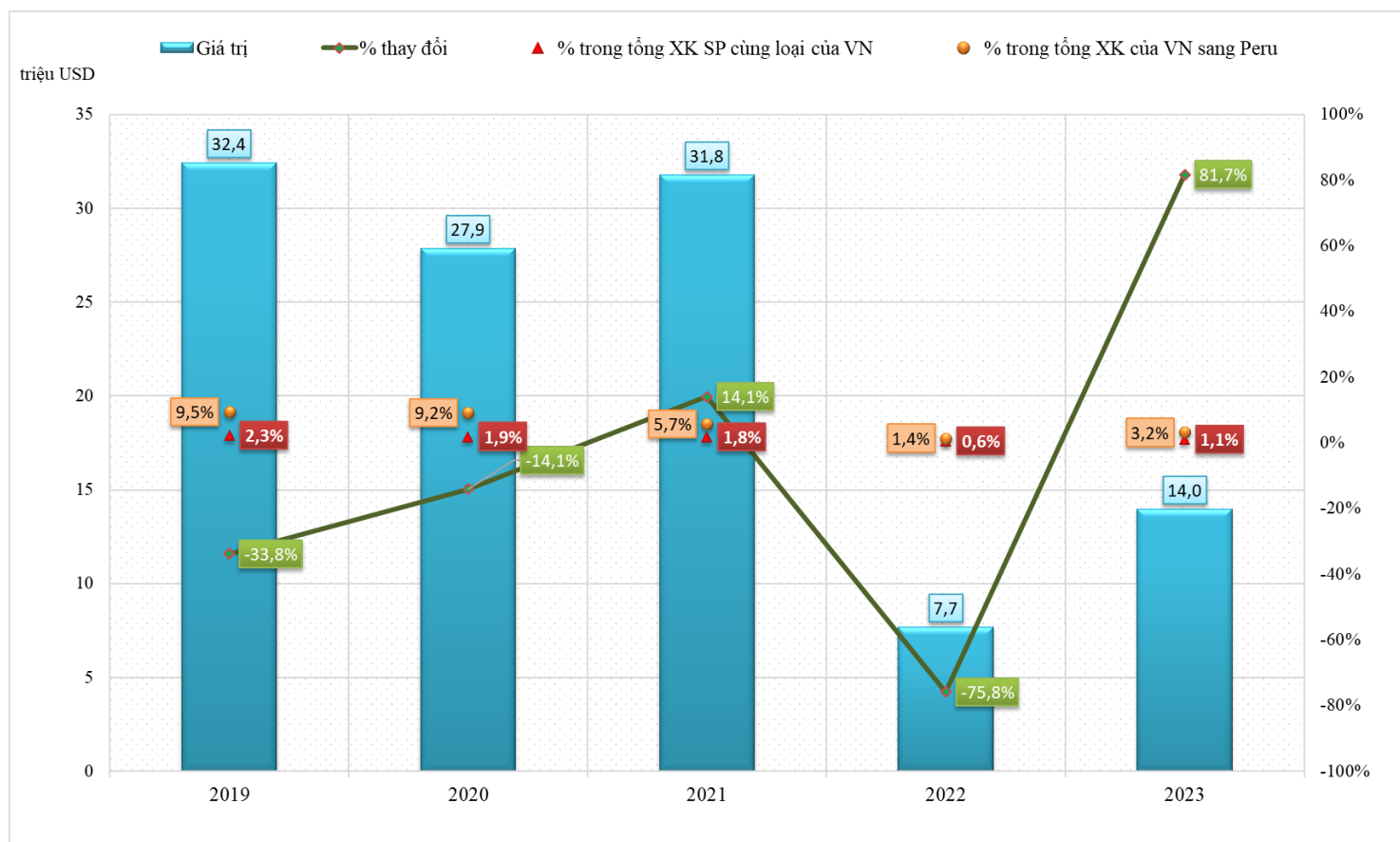

Việt Nam là thị trường đứng thứ 18 trong việc cung cấp mặt hàng này cho thị trường Peru, chiếm 1% tổng nhập khẩu mặt hàng này của Peru năm 2023. Đứng đầu trong cung cấp mặt hàng này vào thị trường Peru năm 2023 là Trung Quốc chiếm 32,6%

tổng giá trị nhập khẩu mặt hàng này của Peru, vị trí tiếp theo là Mỹ (14,8%), Brazil (7,6%).

Trong mã hàng Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện – HS.84 mà Việt Nam xuất khẩu sang Peru, đứng đầu về giá trị xuất khẩu là nhóm hàng HS.8471 “Máy xử lý dữ liệu tự động và các bộ phận của chúng; máy đọc từ tính hoặc quang học” chiếm tỉ trọng 52,3% trong tổng nhập khẩu mã hàng Peru từ Việt Nam, vị trí tiếp theo là nhóm hàng HS.8443 “Máy in dùng để in bằng các tấm, xi lanh và các thành phần in khác ...” (21,7%) và nhóm hàng HS.8418 “Tủ lạnh, tủ đông và các thiết bị làm lạnh hoặc đông lạnh khác, dùng điện hoặc loại khác; nhiệt ...” (12,5%). Các nhóm hàng khác chiếm tỉ trọng không đáng kể.

4. Clanhke và xi măng – HS.25

Chiếm vị trí thứ 4 trong các mặt hàng Việt Nam xuất khẩu sang Peru năm 2023 là mặt hàng Clanhke và xi măng – HS.25, xuất khẩu đạt 14 triệu USD, tăng 81,7% so với cùng kì, chiếm 3,2% tổng xuất khẩu của Việt Nam sang Peru, chiếm 1,1% tổng xuất khẩu các mặt hàng cùng loại của Việt Nam ra thị trường quốc tế.

Trong năm 2023, Việt Nam là thị trường lớn thứ 3 cung cấp mặt hàng này cho thị trường Peru, chiếm 15,8% tổng nhập khẩu mặt hàng này của Peru. Đứng vị trí đầu tiên là Hàn Quốc (21,3%), tiếp theo là Morocco (20,4%).

Trong mã hàng này, Việt Nam nhập khẩu 100% sang Peru nhóm hàng HS.2523 “Xi măng, bao gồm clinker xi măng, có màu hoặc không màu”

5. Xơ, sợi dệt các loại – HS.61

Đứng vị trí thứ 5 về giá trị xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường Peru năm 2023 là mặt hàng Xơ, sợi dệt các loại – HS.61, xuất khẩu đạt 13,3 triệu USD, giảm 66,6% so với cùng kì, chiếm 3% trong tổng xuất khẩu của Việt Nam sang Peru, chiếm 0,3% trong tổng xuất khẩu các mặt hàng cùng loại của Việt Nam ra thị trường quốc tế.

Năm 2023, Việt Nam là thị trường lớn thứ 4 cung cấp mặt hàng này cho thị trường Peru, chiếm 4,25% tổng nhập khẩu mặt hàng này của Peru. Vị trí đầu tiên là Trung Quốc với 57,4%, Bangladesh với 11,5%, Colombia với 5,9%.

Trong mã hàng này, nhóm hàng Việt Nam xuất khẩu nhiều nhất sang Peru là nhóm HS.6109 Áo phông, áo ba lỗ và các loại áo vest khác, đan hoặc móc, chiếm 24,6% tổng xuất khẩu mã hàng này của Việt Nam sang Peru năm 2023. Vị trí tiếp theo là nhóm hàng HS.6110 - Áo len, áo chui đầu, áo len cardigan, áo gi-lê và các mặt hàng

tương tự, đan hoặc móc (13,2%), nhóm HS.6112 - Bộ đồ thể thao, bộ đồ trượt tuyết và đồ bơi, đan hoặc móc (11,8%), nhóm HS.6104 - Bộ đồ, quần áo liền thân, áo khoác, áo khoác ngoài, váy, váy xòe, quần dài, ... dành cho phụ nữ hoặc trẻ em gái (10%). Các nhóm hàng khác chiếm tỉ lệ không đáng kể trong mã hàng HS.61 mà Việt Nam xuất khẩu sang Peru.

Việt Nam nhập khẩu từ Peru

Việt Nam nhập khẩu từ Peru giai đoạn 2018-2023 (ĐVT: triệu USD)

2018	83,6
2019	81,4
2020	87,4
2021	73,8
2022	69,4
2023	47,0

Chương 5: Các quy định về thương mại, hải quan và các tiêu chuẩn chung

Biểu thuế

Bất kỳ một tổ chức hoặc cá nhân khi nhập khẩu hàng hóa vào Peru đều phải chịu một mức thuế nhập khẩu và các loại thuế khác do chính phủ Peru quy định. Các phương pháp định giá CIF (Cost, Insurance và Freight), có nghĩa là thuế nhập khẩu và các loại thuế phải nộp được tính trên giá trị hàng hóa bao gồm các chi phí của hàng hóa nhập khẩu, chi phí vận chuyển hàng hóa, và chi phí bảo hiểm. Ngoài ra hàng nhập khẩu còn phải chịu thuế bán hàng, thuế gia tăng, thuế tiêu thụ đặc biệt, phí của từng thành phố, phụ phí thuế quan.

Mức thuế suất ở Peru thay đổi từ 0% - 11%, với mức thuế suất trung bình 5,78%. Một số sản phẩm có thể được miễn thuế nhập khẩu (ví dụ sách, máy tính xách tay và các sản phẩm điện tử khác).

Thuế GTGT được áp dụng đối với hàng nhập khẩu ở mức chuẩn là 16% trên tổng giá trị CIF, thuế, thuế tiêu thụ đặc biệt và phụ phí nếu có.

Các nhà đầu tư trong các khu chế xuất được miễn thuế hải quan đối với hàng nhập khẩu và xuất khẩu. Là thành viên của cộng đồng Andean nhưng Peru không tuân thủ các quy định về thuế quan của hiệp định.

Các rào cản thương mại:

Từ tháng 3/1991, Peru đã áp dụng mức phụ phí nhập khẩu đối với một số mặt hàng nông nghiệp cơ bản như gạo, ngô, đường và các sản phẩm. Chính phủ Peru cho rằng các phụ phí là khoản cần thiết để bù đắp các khoản trợ cấp từ nước xuất khẩu. Các phụ phí được tính toán trên cơ sở hàng tuần, theo hiện hành giá quốc tế cho từng mặt hàng. Tuy nhiên chính phủ đã bắt đầu giảm các phụ phí theo lộ trình thời gian để phù hợp với các hiệp định thương mại mà Peru đã ký kết.

Chứng từ và các yêu cầu nhập khẩu

Đối với hàng nhập khẩu, hải quan yêu cầu nhà nhập khẩu một bộ hồ sơ gồm tờ khai hải quan hàng hóa (DAM - trong tiếng Tây Ban Nha), hóa đơn thương mại, một hóa đơn hàng không hoặc vận đơn, phiếu đóng gói, và một thư bảo hiểm. Nếu sản phẩm được nhập khẩu từ các quốc gia thành viên cộng đồng Andean (Colombia, Ecuador và Bolivia), nhà nhập khẩu chỉ cần một giấy chứng nhận xuất xứ là đủ điều kiện để được hưởng ưu đãi thuế quan. Một số hàng hóa nhập khẩu là đối tượng để chống bán phá giá và thuế đối kháng. Danh sách các sản phẩm và các quốc gia có thể tham khảo tại trang web www.aladi.org. Nhà nhập khẩu cần cung cấp giấy chứng nhận xuất xứ cho sản phẩm này để tránh những trách nhiệm về chống bán phá giá và thuế đối kháng.

Đối với các sản phẩm thực phẩm chế biến, nhà nhập khẩu cần đăng ký chứng nhận vệ sinh thực phẩm là cần thiết (do Cục Y tế, môi trường và thực phẩm) hoặc Giấy chứng nhận vệ sinh cho động vật, thực vật cũng như các sản phẩm của chúng do SENASA cấp.

Hàng hóa nhập khẩu có thể được đưa vào trong nội địa và lưu giữ trong kho ngoại

quan mà không phải trả thuế nhập khẩu trong vòng mười hai tháng. Trong thời gian đó các nhà nhập khẩu có thể nộp thuế đối với hàng hoá lưu giữ trong kho và làm thủ tục thông quan, hoặc có thể tái xuất khẩu. Nhập vào hoặc tái xuất có thể được thực hiện cho toàn bộ lô hàng hoặc có thể được chia nhỏ tùy theo nhu cầu của nhà nhập khẩu.

Các quy định vệ sinh dịch tễ (SPS) được soạn thảo, thực hiện và thi hành bởi SENASA. Các nhà xuất khẩu nước ngoài có thể tham khảo danh sách cập nhật các yêu cầu SPS từ SENASA trước khi vận chuyển sản phẩm đến Peru.

Đối với hàng thực phẩm và đồ uống, nhà xuất khẩu phải nộp đơn cam kết đến DIGESA kèm theo Giấy chứng nhận tự do Thương mại và Sử dụng do cơ quan y tế của các nước xuất xứ cấp. Nếu không có giấy chứng nhận, các nhà nhập khẩu phải xuất trình một văn bản do Lãnh sự quán Peru tại nước xuất xứ cung cấp. Đơn cam kết bao gồm các thông tin liên lạc của công ty của nhà nhập khẩu và nhà sản xuất, danh sách các sản phẩm theo yêu cầu, kết quả phân tích vật lý/hóa học và phân tích vi sinh vật, hệ thống mã vạch, ngày hết hạn, vật liệu đóng gói, và điều kiện bảo quản.

Đối với sản phẩm nhập khẩu là dược phẩm, mỹ phẩm, sinh học và các chế phẩm sinh học, hóa chất cũng như trang thiết bị và dụng cụ y tế, cần phải đăng ký trước với Bộ Y tế Peru. Việc đăng ký an toàn bảo vệ sức khỏe cần thực hiện trước khi xuất khẩu các sản phẩm đến Peru. Thủ tục này có thể mất từ sáu tháng đến một năm và phải được thực hiện bởi các nhà phân phối địa phương hoặc người đại diện đăng ký với DIGEMID. Sản phẩm nhập khẩu sẽ xuất hiện dưới tên của các công ty đăng ký tại địa phương. Việc đăng ký an toàn bảo vệ sức khỏe phải được gia hạn mỗi năm năm. Để biết thêm thông tin xin liên hệ: DIGEMID www.digemid.minsa.gob.pe

Đối với du khách kinh doanh, là những người mang theo một số lượng khá lớn các mẫu tờ rơi, quà tặng (bút, chặn giấy,...), hoặc các sản phẩm tương tự, cần phải hiểu rằng SUNAT có thể coi đó là những hàng hóa nhập khẩu thông thường và do đó yêu cầu các du khách phải nộp thuế nhập khẩu khi nhập cảnh hoặc tái xuất hàng hoá.

Yêu cầu về nhãn mác

Trước khi được phân phối đến các điểm bán hàng, thực phẩm đóng gói nhập khẩu phải được dán nhãn riêng biệt bằng tiếng Tây Ban Nha, trong đó có thông tin liên lạc các nhà nhập khẩu/nhà phân phối. Theo đạo luật 28.405 (30/11 2004) bắt buộc yêu cầu ghi nhãn đối với các sản phẩm giá trị gia tăng, ngoại trừ thực phẩm. Nếu sản phẩm nhập khẩu chưa tuân thủ các yêu cầu về thủ tục hải quan, các nhà nhập khẩu được phép dán nhãn tại kho hàng.

Đối với sản phẩm thực phẩm thì yêu cầu ghi nhãn mác tương đối đơn giản. Sản phẩm thường được giữ lại nhãn gốc của nước xuất xứ, và thông tin của nhà sản xuất, nhà nhập khẩu, nhà phân phối. Bộ Y tế Peru, thông qua văn phòng DIGESA, có trách nhiệm ban hành số đăng ký vệ sinh cho sản phẩm thực phẩm. Văn phòng Bảo vệ người tiêu dùng của Cơ quan bảo vệ người tiêu dùng Peru, INDECOPI chịu trách nhiệm về ghi nhãn và nội dung quảng cáo đồ uống và thực phẩm.

Nội dung trên nhãn của sản phẩm thực phẩm phải bao gồm tên sản phẩm và nước sản xuất. Đối với các sản phẩm dễ hư hỏng phải ghi rõ ngày hết hạn, hướng dẫn và cảnh báo bảo quản, thành phần và tính chất chính của sản phẩm (theo trọng lượng hoặc thể tích). Các nhãn cũng phải bao gồm thông tin về các thành phần nguy hiểm. Ngoài ra bắt buộc phải có thông tin về tên, địa chỉ ở Peru của nhà sản xuất, nhà nhập khẩu hoặc

nhà phân phối, số đăng ký vệ sinh được DIGESA cấp, cảnh báo rủi ro và điều trị cấp cứu khi sử dụng. Sản phẩm dễ hư hỏng phải có thông tin rõ ràng và đầy đủ bằng tiếng Tây Ban Nha.

Vào ngày 7/3/2011, INDECOPI công bố dự thảo quy định tại Điều 37 của Bộ luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng (được Quốc hội thông qua ngày 2 tháng 9 năm 2010 và có hiệu lực vào cuối năm có quy định chi tiết về các thủ tục và các yêu cầu đối với việc thực hiện ghi nhãn bắt buộc cho các sản phẩm biến đổi gen (GM).

Theo tiêu chuẩn vệ sinh an toàn thực phẩm của Bộ Y tế Peru, bao bì thực phẩm phải được làm bằng vật liệu vô hại, không chứa của các chất có thể ảnh hưởng đến an toàn thực phẩm. Tương tự như vậy, các bao bì phải được sản xuất để đảm bảo chất lượng và thành phần vệ sinh của sản phẩm trong suốt vòng đời của sản phẩm. Đặc biệt bao bì bằng giấy tái chế, các tông hoặc nhựa bị cấm lưu hành ở Peru.

Vật liệu và phụ gia thực phẩm dùng trong sản xuất thực phẩm và đồ uống phải đáp ứng các yêu cầu về chất lượng y tế được quy định trong các tiêu chuẩn vệ sinh do DIGESA ban hành. Việc sử dụng các chất phụ gia thực phẩm không có trong danh mục phụ gia được phép chính phủ Peru ban hành bị cấm tuyệt đối.

Tạm nhập

Một số mặt hàng có thể được tạm nhập vào Peru trong vòng 1 năm, sau đó có thể tái xuất với một cam kết bảo đảm thực thi đầy đủ các nghĩa vụ về hành chính và thuế. Có thể tham khảo danh sách với 23 loại hàng hóa tại trang web <http://www.sunat.gob.pe/> để biết thêm chi tiết.

Quy định về hạn chế và cấm nhập khẩu

Danh sách các mặt hàng bị cấm/hạn chế nhập khẩu được quy định công khai tại trang web <http://www.sunat.gob.pe/orientacionaduanera/mercanciasrestringidas>. Các sản phẩm bị cấm/hạn chế bao gồm các mặt hàng từ bột kali bromat, oxit thủy ngân, carbon tetrachloride, các sản phẩm hóa chất khác. Lốp xe, quần áo và giày dép đã qua sử dụng cũng bị cấm. Chỉ cho phép nhập khẩu quần áo và giày dép đã sử dụng với mục đích tài trợ, từ thiện.

Các sản phẩm làm tài trợ, từ thiện trong khu vực tư nhân phải có giấy giới thiệu từ "Agencia Peruana de Cooperación Internacional", APCI (<http://www.apci.gob.pe>) trước khi nhập khẩu vào Peru. Đối với mục đích đóng góp cho khu vực công sẽ phải có sự cho phép từ Hội đồng Bộ trưởng của Peru. Nếu không đáp ứng các yêu cầu này, người vận chuyển hoặc người nhận hàng phải có bản phạt liên quan, bị phạt tiền, lưu kho hoặc các chi phí khác trước khi hàng hóa hiến tặng có thể thông quan.

Một số sản phẩm khác bị cấm nhập khẩu là một số loại thuốc trừ sâu và pháo hoa. Chất thải độc hại cũng bị hạn chế. Peru cấm nhập khẩu xe ô tô du lịch đã qua sử dụng trên 5 năm và các loại xe buýt và xe tải lớn hơn hai năm.

Quy định thủ tục hải quan.

Hải quan Peru (La Superintendencia Nacional de Aduanas y de Administración - SUNAT) áp dụng thủ tục thẩm định giá cho hàng hóa nhập khẩu có giá trị hải quan (CIF) vượt quá ba (03) Tax Reference Units (UIT – Unidad Impositiva Tributaria). Một UIT là 4.050 Soles hoặc 1.216 đô la Mỹ (năm 2017 với tỷ giá 1USD = 3.33

Soles). Phí giải phóng mặt bằng thủ tục SUNAT là 2,35% của một UIT, tuy nhiên trong thực tế, SUNAT áp dụng mức phí sàn là 34 USD.

SUNAT luôn quan tâm đến doanh thu hơn là tạo thuận lợi cho thương mại. Mặc dù đã ký kết các thủ tục định giá hải quan của WTO, SUNAT sử dụng một hệ thống thẩm định giá tham chiếu (Sistema de Verificación de Precios, SIVEP). SUNAT có một cơ sở dữ liệu cho việc tham vấn giá của hàng hóa từ mỗi nước, và từ các nhà cung cấp khác nhau. Điều này cho phép xem và so sánh giá trị khai báo trong hoá đơn thương mại và việc điều chỉnh giá hàng hóa giống hết hoặc tương tự mà ít tốn kém hơn.

SUNAT chấp nhận các trường hợp giảm giá của các sản phẩm nhập khẩu, miễn là được thể hiện rõ ràng trên các hóa đơn và được thể hiện tách rời với giá trị bán hàng gốc của sản phẩm. Lý do giảm giá nên được ghi rõ cùng với sự phê duyệt của những cá nhân, tổ chức có trách nhiệm.

Thông thường, SUNAT yêu cầu người nhập khẩu cung cấp danh sách giá của nhà sản xuất. Tài liệu này phải có xác nhận của lãnh sự quán Peru tại quốc gia mua hàng. Bảng giá này không nên được giải quyết cụ thể cho các nhà nhập khẩu, mà là bao gồm các thông tin chung. Điều này là rất quan trọng để có thể được SUNAT chấp nhận.

Thông tin liên lạc với Hải quan Peru:

Superintendencia Nacional de Administracion Tributaria

Địa chỉ : Av. Garcilaso de la Vega 1472, Lima, Peru

Tel: (511) 634 3300 Annex: 53306 / 53350

Website: <http://www.sunat.gob.pe/>

Tiêu chuẩn thương mại

INDECOPI, Cơ quan Phòng chống cạnh tranh và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ (<http://www.indecopi.gob.pe/>) là tổ chức phát triển và quản lý các tiêu chuẩn của Peru. Theo đó Ủy ban Quy chuẩn kỹ thuật (CTR), được thành lập vào năm 1992, sẽ giải quyết các vấn đề tiêu chuẩn. Ủy ban đã có ba chức năng:

- + Phê duyệt các tiêu chuẩn kỹ thuật và các quy định về đo lường.
- + Cấp phép cho tổ chức công hay tư nhân trong việc đánh giá mức độ phù hợp các tiêu chuẩn.
- + Bảo vệ thương mại tự do bằng các rào cản kỹ thuật Tổ chức Thương mại Thế giới, các Hiệp định thương mại (TBT).

Danh mục một số cơ quan và bộ phận trực thuộc CTR trong việc thực hiện các công việc có liên quan đến vấn đề tiêu chuẩn trong thương mại:

- + Ủy ban Phương pháp Kiểm tra
- + Ủy ban Kiểm tra nước
- + Ủy ban Kiểm tra trong phòng thí nghiệm
- + Ủy ban Tổ chức Chứng nhận sản phẩm
- + Ủy ban Dịch vụ Đo lường

- + Ban Quản lý Kiểm định chất lượng
- + Ủy ban Tiêu chuẩn quốc tế

Các quốc gia thành viên của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) bắt buộc phải tuân theo Hiệp định về hàng rào kỹ thuật trong thương mại (Hiệp định TBT), báo cáo với WTO tất cả các quy chuẩn kỹ thuật đề xuất mà có thể ảnh hưởng đến thương mại với các nước thành viên khác.

Các công ty sau đây được CTR chứng nhận trong việc cung cấp các dịch vụ đánh giá sự phù hợp các tiêu chuẩn trong thương mại:

- + INASA- Phone: (511) 616 5200, <http://www.inassagroup.com.pe/>
- + SGS del Perú: (511) 517 1900, <http://www.pe.sgs.com/>
- + BSI Inspectorate Perú: (511) 613 8080, <http://www.inspectorate.com/peru/>
- + EQUAS S.A.: (511) 349 4050, <http://equas.com.pe/>
- + SG Nortek: (metrology services) (511) 572-2630, sgnortek@terra.com.pe/

Các công ty nước ngoài khi xuất khẩu sản phẩm vào Peru phải gửi thông tin về thành phần và/hoặc các thành phần của sản phẩm cho nhà nhập khẩu trong nước trước khi thực hiện giao dịch. Peru thường tổ chức các hội thảo được ANSI, ASTM, NEMA tài trợ để cung cấp thông tin và khuyến khích các công ty áp dụng tiêu chuẩn phù hợp với các tiêu chuẩn toàn cầu.

• Công bố các quy chuẩn kỹ thuật:

Dịch vụ thông tin quốc gia (SNI-CRT) trực thuộc CTR chịu trách nhiệm ban hành các tiêu chuẩn và thông báo cho các tổ chức tư nhân và tổ công được biết. Văn phòng này cũng có trách nhiệm thông báo cho Ủy ban của WTO-TBT về những thay đổi liên quan đến vấn đề tiêu chuẩn tại Peru.

• Các tiêu chuẩn ghi và dán nhãn sản phẩm

Trong tháng 11/2004, Peru đã ban hành một quy định mới về ghi nhãn, dán nhãn và đánh dấu sản phẩm (Ley del Rotulado- Luật 28.405). Luật mới này quy định các sản phẩm xuất khẩu sang Peru cần phải có một nhãn với đầy đủ các thông tin sau:

- + Tên sản phẩm.
- + Quốc gia xuất xứ.
- + Địa chỉ của nhà xuất khẩu, nhà nhập khẩu hoặc nhà phân phối
- + Ngày hết hạn
- + Phương pháp bảo quản
- + Trọng lượng (trong hệ mét)
- + Rủi ro trong quá trình sử dụng (nếu có)

Dấu chất lượng quốc tế cần được đóng ở những vị trí dễ nhìn thấy và dễ dàng để xác định.

Liên hệ INDECOPI và CTR tại Lima:

Tel: (511) 224 7800 (ext. 1261)

Fax: (511) 224 7800 (ext.1296)

- **Một số tem/nhãn áp dụng tại Peru**

Hiệp hội 4C là một tổ chức nhiều bên liên quan, tập hợp các công ty cam kết giải quyết các vấn đề phát triển bền vững của ngành cà phê. Các thành viên của

Hiệp hội 4C bao gồm nông dân trồng cà phê (cả lớn và nhỏ), thương nhân (nhà nhập khẩu và xuất khẩu), nhà chế biến công nghiệp (cà phê rang xay và bán lẻ) và xã hội dân sự (các tổ chức phi chính phủ, các cơ quan thiết lập tiêu chuẩn và công đoàn). Các thành viên cũng bao gồm các cá nhân cam kết tuân thủ theo mục tiêu của Hiệp hội.

Nhiệm vụ Hiệp hội 4C là cung cấp một tiêu chuẩn cơ sở được công nhận như là một bước đầu tiên trong cải tiến liên tục theo hướng bền vững; xúc tiến và hợp tác với các tiêu chuẩn và các sáng kiến trên thị trường, và giải quyết các chương trình nghị sự phát triển bền vững cà phê rộng lớn hơn. Tầm nhìn 4C là đoàn kết tất cả các bên liên quan trong lĩnh vực cà phê theo hướng cải thiện điều kiện kinh tế, xã hội và môi trường của vùng sản xuất và chế biến cà phê để xây dựng một ngành bền vững cho thế hệ mai sau.

Bird Friendly được xác định và kiểm chứng thông qua bên thứ ba, thanh tra độc lập và chứng nhận rằng cà phê đã được trồng bằng phương pháp quản lý bóng mát, bảo đảm nơi cư trú chim. Chỉ cho phép chứng nhận hữu cơ để phát hành các nhãn Bird Friendly thân trên cà phê hữu cơ được chứng nhận.

The Earth Island Institute theo dõi các công ty cá ngừ đảm bảo cá ngừ được đánh bắt bằng phương pháp không gây tổn hại cho cá heo và bảo vệ các hệ sinh thái biển.

EarthCheck là một chứng nhận cho du lịch. EarthCheck đã giúp các doanh nghiệp, cộng đồng và các chính phủ cung cấp địa điểm sạch sẽ, an toàn sức khỏe cho du khách đến tham quan, sống, làm việc và vui chơi. Cách tiếp cận của EarthCheck là bảo đảm các nhà khai thác không phá vỡ tài nguyên thiên nhiên, bảo đảm môi trường thân thiện.

Ecolabel EU là chương trình tự nguyện được thiết kế để khuyến khích các doanh nghiệp sản xuất các sản phẩm và dịch vụ mà có lợi cho môi trường và người tiêu dùng châu Âu.

Forest Stewardship Council (FSC) Chain of Custody Certification và Forest Management Certification thúc đẩy quản lý phù hợp với môi trường, xã hội, mang lại lợi ích và hiệu quả kinh tế của các khu rừng trên thế giới. Chứng nhận này liên quan đến việc trồng và khai thác rừng, quản lý thông qua các quá trình sản xuất - từ rừng cho đến tay người tiêu dùng, bao gồm tất cả các giai đoạn kế tiếp của chế biến, chuyển đổi, sản xuất và phân phối.

Global Organic Textile Standard quy định quy tắc toàn diện cho môi trường và sản xuất dệt có trách nhiệm với xã hội. Được phát triển với mục đích để thống nhất các tiêu chuẩn hiện hành và dự thảo tiêu chuẩn khác nhau trong lĩnh vực chế biến sinh thái dệt may và để xác định các yêu cầu trên toàn thế giới công nhận đảm bảo trạng thái hữu cơ của hàng dệt may, từ khâu khai thác nguyên liệu, bảo đảm sản phẩm không gây hại môi trường và gắn với trách nhiệm xã hội.

The Institute for Marketecology (IMO) là một cơ quan quốc tế kiểm tra, xác nhận và đảm bảo chất lượng của các sản phẩm sinh thái mang tính chất thân thiện với môi trường. IMO đã hoạt động trong lĩnh vực chứng nhận hữu cơ, dệt may tự nhiên, lâm nghiệp bền vững, và giám sát trách nhiệm xã hội.

LEAF Marque mang đến cho người tiêu dùng một chứng nhận thực phẩm được sản xuất từ những người nông dân cam kết cải thiện môi trường vì lợi ích của động vật hoang dã và các vùng nông thôn.

Processed Chlorine Free (PCF) thẩm định một chuỗi tất cả từ nguyên vật liệu, đo lường tác động của quá trình sản xuất đến môi trường: nước và sử dụng năng lượng, hóa học, khí carbon, đánh giá sự tuân thủ chính sách môi trường, đánh giá thực hiện mục tiêu quản lý đạo đức, hoạt động tài chính, quản lý sản phẩm, thông tin công cộng, kinh phí nghiên cứu và phát triển.

Tham khảo thêm tại [www.http://www.ecolabelindex.com/ecolabels/?st=country,pe](http://www.ecolabelindex.com/ecolabels/?st=country,pe)

Các hiệp ước thương mại Peru tham gia

Peru là thành viên của Cộng đồng Andean (trước đây là Hiệp ước Andean) từ năm 1969. Cộng đồng Andean hiện gồm các quốc gia Peru, Ecuador, Colombia và Bolivia. Vào tháng 1/2002, các nước thành viên của Cộng đồng Andean đồng ý thành lập một khu vực thương mại tự do Andean, với mức thuế đối ngoại chung (CET), và một chính sách hài hòa hải quan vào tháng 01/2004. Tuy nhiên, cho đến nay các thành viên cộng đồng Andean đã không thực hiện các giao kết này.

Peru là thành viên của WTO và đã trở thành thành viên chính thức của Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á-Thái Bình Dương (APEC) vào tháng 5/1998. Peru cũng đã ký các hiệp định thương mại tự do với Hoa Kỳ, Canada, Chile, Liên minh châu Âu, Trung Quốc, Hiệp hội thương mại tự do châu Âu (trong đó bao gồm Iceland, Liechtenstein, Na Uy và Thụy Sĩ), Honduras, Nhật Bản, Mexico, Panama, Singapore, Hàn Quốc và

Thái Lan. Peru cũng đã ký hiệp định khung với các nước MERCOSUR (Argentina, Brazil, Uruguay và Paraguay), Cộng đồng Andean (Bolivia, Ecuador và Colombia), và một thỏa thuận ưu đãi từng phần với Cuba. Ngoài ra Peru đã ký hiệp định thương mại tự do với Costa Rica, Guatemala, và Venezuelavà đang trong quá trình chờ có hiệu lực chính thức.

Peru cũng là một bên ký kết Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), với mục đích tạo ra một thỏa thuận thương mại tự do khu vực giữa các quốc gia Australia, Brunei Darussalam, Chile, Canada, Nhật Bản, Malaysia, Mexico, New Zealand, Peru, Singapore và Việt Nam. Khi có hiệu lực, CPTPP sẽ khuếch đại sự phối hợp giữa thị trường Peru và các thị trường khác, tăng cường giao thương giữa các quốc gia thành viên, đặc biệt là thị trường châu Á.

Peru cũng đang hoàn tất các thỏa thuận thương mại tự do với El Salvador và đàm phán các hiệp định thương mại tự do với Thổ Nhĩ Kỳ và Ấn Độ. Peru là một thành viên sáng lập của Liên minh Thái Bình Dương, một khối kinh tế khu vực mới với Mexico, Colombia và Chile.

Peru tham gia Hiệp hội Hội nhập Mỹ Latinh (ALADI) cùng với Argentina, Bolivia, Brazil, Chile, Colombia, Cuba, Ecuador, Mexico, Paraguay, Uruguay và Venezuela. ALADI thúc đẩy việc tạo ra một khu vực ưu đãi kinh tế trong khu vực với mục đích đạt được một thị trường chung Mỹ Latinh.

Peru đã ký các hiệp định đầu tư song phương đang có hiệu lực với Argentina, Australia, Bỉ - Luxembourg, Bolivia, Canada, Chile, Trung Quốc, Colombia, Cuba, Cộng hòa Czech, Đan Mạch, Ecuador, El Salvador, Phần Lan, Pháp, Đức, Italy, Nhật Bản, Hàn Quốc, Malaysia, Hà Lan, Na Uy, Paraguay, Bồ Đào Nha, Romania, Singapore, Tây Ban Nha, Thụy Điển, Thụy Sĩ, Thái Lan, Vương quốc Anh và Venezuela. Hiện nay, Peru có tổng số 32 hiệp định đầu tư song phương.

Yêu cầu cấp giấy phép cho các dịch vụ nghề nghiệp

Pháp luật Peru cho phép các công ty nước ngoài liên doanh với các đối tác trong nước, cũng như các thỏa thuận cấp phép với một đối tác địa phương có tư cách pháp nhân hợp pháp, đây cũng là chủ thể sẽ phải chịu trách nhiệm về tất cả các vấn đề pháp lý. Ngành công nghiệp sản xuất dệt may nói riêng đã thu hút rất nhiều sự cấp phép và hoạt động liên doanh.

Chương 6: Môi trường đầu tư

Peru khuyến khích và mở rộng tất cả các hình thức đầu tư nước ngoài. Chính phủ đưa ra nhiều ưu đãi cho các nhà đầu tư nước ngoài. Với vị trí chiến lược của mình, là quốc gia có chỉ số phát triển ổn định, là một quốc gia có lực lượng lao động trẻ, mức lương cạnh tranh, và các nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú, tất cả những lợi thế đó đã khiến Peru là một đất nước tiềm năng đối với các nhà đầu tư nước ngoài.

Môi trường đầu tư tại Peru là một bức tranh hỗn hợp, vì vậy các nhà đầu tư tiềm năng nên thực hiện thẩm định cẩn thận khi xem xét bất kỳ dự án đầu tư nào. Những năm gần đây, chính phủ Peru đã có những bước cải thiện việc quản lý và truy thu thuế, nâng cao tính minh bạch trong đầu tư và hỗ trợ một khung pháp lý thuận lợi cho các nhà đầu tư nước ngoài. Các cải cách này là những điều cần thiết để đẩy mạnh lượng vốn đầu tư từ nước ngoài. Chính phủ Peru tiếp tục sử dụng các biện pháp cần thiết để tạo một môi trường thông thoáng, minh bạch về thủ tục hành chính, về chính sách thuế, chính sách đất đai.... Peru cũng tăng cường việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ, tạo ra một không gian khuyến khích đầu tư, nâng cao khả năng dự báo các thay đổi của nền kinh tế và giảm bớt thủ tục hành chính, đặc biệt đối với các thủ tục không minh bạch.

Khuyến khích và hạn chế đầu tư

Chính phủ Peru khuyến khích thu hút đầu tư cả trong và ngoài nước ở tất cả các lĩnh vực của nền kinh tế. Chính phủ Peru ưu tiên 10,3 tỉ USD cho các dự án đối tác công – tư trong lĩnh vực cơ sở hạ tầng giao thông, điện, khai khoáng, băng thông rộng, phân phối khí gas, y tế và vệ sinh cho giai đoạn 2019 – 2021. Bộ Khoáng sản và Năng lượng đặt mục tiêu mở rộng thăm dò và đầu tư trong lĩnh vực khoáng sản, tăng cường thăm dò khí đốt và dầu thô, và hiện đại hóa nhà máy lọc dầu Talara.

Hiến pháp năm 1993 đã mở cửa và khuyến khích cho các nhà đầu tư nước ngoài và cho phép đầu tư nước ngoài trong hầu hết các ngành kinh tế. Theo Hiến pháp, các nhà đầu tư nước ngoài có các quyền được hưởng lợi từ ưu đãi đầu tư, chẳng hạn như miễn giảm thuế. Ngoài Hiến pháp năm 1993, Peru có một số luật quản lý đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) trong đó có Luật khuyến khích đầu tư nước ngoài và Khuôn khổ luật pháp cho lĩnh vực đầu tư tư nhân. Một số luật quan trọng khác bao gồm điều khoản đầu tư tư nhân trong Luật Khuyến khích doanh nghiệp nhà nước, một số luật khuyến khích đầu tư tư nhân, khuyến khích các dịch vụ công trong phát triển cơ sở hạ tầng, pháp luật cụ thể liên quan đến nông nghiệp, thủy sản và nuôi trồng thủy sản, lâm nghiệp, khai khoáng, dầu khí, điện.

Chính phủ Peru đã thông qua một số luật và các quy định có liên quan nhằm khuyến khích đầu tư tư nhân, chẳng hạn như hai nghị định quan trọng trong năm 2008. Đầu tiên là một nghị định quy định về Hợp tác công tư (PPP). Nghị định thứ hai ban hành một danh sách các ưu đãi đối với các dự án PPP. Quốc hội Peru đã thông qua một bộ luật nhằm cải cách các quy định nhằm bảo đảm PPP ít quan liêu và trở nên minh bạch hơn, do đó hấp dẫn hơn cho các công ty nước ngoài.

Trong số các dự án PPP quan trọng của Peru là dự án về nâng cấp cơ sở hạ tầng và nâng cấp cho các dự án hiện có của quốc gia: dự án cảng hàng hải Salaverry, dự án nhà máy nhiệt điện Quillabamba (vùng Cusco), dự án xây dựng hệ thống vận chuyển khí dầu mỏ lỏng (LPG) (từ Pisco đến Callao), tuyến metro thứ ba và thứ tư trong hệ

thông metro Lima và Callao, dự án cấp nước cho thủ đô Lima và các công trình đầu nguồn liên quan, dự án xây dựng hệ thống phân phối khí tự nhiên thông qua mạng lưới đường ống (Aurimac, Ayacucho, Huancavelica, Junin, Cusco, Puno, và khu vực Ucayali), dự án lắp đặt băng thông rộng ở nông thôn (mạng viễn thông cáp quang), và dự án kết nối ba đường dây tải điện 220 kV hiện có.

Chính phủ Peru thành lập Cơ quan Xúc tiến Đầu tư tư nhân, ProInversion, vào năm 2002, dựa trên một cơ quan tương tự hiện có. ProInversion xúc tiến kêu gọi đầu tư trong lĩnh vực đầu tư tư nhân lẫn các dự án chuyển giao doanh nghiệp thuộc sở hữu nhà nước và ngành công nghiệp khai khoáng tài nguyên thiên nhiên. Một số lĩnh vực chuyển giao lớn gần đây bao gồm các cảng, các cơ sở sản xuất điện, đường dây tải điện, phân phối dầu khí và viễn thông. Tìm hiểu cơ hội của các dự án tại địa chỉ <http://www.proyectosapp.pe/modulos/JER/PlantillaProyectoEstadoSector.aspx?are=1&prf=2&jer=5892&sec=30>.

Chính phủ Peru đã thông qua nghị định pháp lý vào tháng 7/2018 để tạo điều kiện và thu hút đầu tư. Những quy định này bao gồm những biện pháp cải cách các thủ tục về đối tác công – tư (PPP). Những cải cách được ban hành bởi Bộ Kinh tế và Tài chính (MEF) với tư cách là một cơ quan hoạch định chính sách PPP và cho phép các cơ quan chính phủ ký hợp đồng dịch vụ PMO trong tất cả các giai đoạn của quy trình PPP, bao gồm cả thông qua Cơ quan xúc tiến đầu tư của Proinversion. Những quy định này cũng xác định rằng ban giám đốc Proinversion sẽ bao gồm các bộ trưởng trong chính phủ Peru, đảo ngược lại dự thảo nghị định trước đó cho phép hai đại diện của khu vực tư nhân trong Hội đồng quản trị.

Chính phủ Peru thành lập một cổng nghiên cứu đầu tư với tên gọi invierte.pe công khai các dữ liệu đầu tư trên mạng trực tuyến. (<https://www.mef.gob.pe/es/aplicativos-invierte-pe?id=5455>). Mặc dù Proinversion không duy trì một cuộc đối thoại với các nhà đầu tư, nhưng nó có thẩm quyền giám sát các khoản đầu tư theo hình thức PPP trong suốt vòng đời của chúng. Chính phủ Peru đã công bố Kế hoạch cơ sở hạ tầng quốc gia vào tháng 7/2019, với những dự án cơ sở hạ tầng quan trọng được nêu trong Kế hoạch cạnh tranh quốc gia sẽ được công bố vào cuối năm 2019. Để thúc đẩy tài chính các dự án, chính phủ Peru đã nói lỏng các quy định trong hệ thống ngân hàng để cho phép các thực thể vận hành nhiều hơn một tổ chức tài chính cấp một trong cả nước. Một Quỹ doanh nhân du lịch mới được thành lập năm 2017 cung cấp các khoản tài trợ hoặc đồng tài trợ cho các dự án tài chính, kết hợp bảo tồn, sử dụng bền vững và phát triển kinh tế trong ngành du lịch. Chính phủ Peru sau đó đã phát triển một Chương trình doanh nhân du lịch bốn năm để chuyển 3 triệu USD tiền quỹ cho các dự án du lịch (turismoemprende.pe). Chương trình nhằm mục đích tài trợ cho 24 dự án du lịch mới với trị giá 450.000 USD trong năm 2018.

Mặc dù chính quyền Peru kể từ những năm 90 thế kỷ trước đã tuyên bố sẽ hỗ trợ đầu tư tư nhân và tuân thủ pháp luật của Peru, nhưng chính phủ thỉnh thoảng đã thông qua các biện pháp mà một số nhà quan sát coi là trái với nguyên tắc pháp lý trong đầu tư kinh doanh.

Tháng 12/2011, tổng thống Ollanta Humala đã ký một sắc lệnh cấm nhập cảnh vào Peru các động thực vật biến đổi gen (GMO) dùng để nuôi trồng. Peru cũng đã thực hiện hai bộ quy tắc cho việc nhập khẩu thuốc trừ sâu, một cho các nhà nhập khẩu thương mại, trong đó quy định hạn chế và đòi hỏi nhà nhập khẩu phải có hồ sơ sản phẩm với đầy đủ với thông tin kỹ thuật của sản phẩm, và một bộ quy tắc dành cho

người nông dân (người sử dụng cuối cùng), mà theo đó chỉ yêu cầu một bản khai viết viết bằng tay với nội dung rất đơn giản và dễ hiểu.

Peru cho phép thành lập doanh nghiệp thuộc sở hữu nước ngoài, với điều kiện là một công ty có ít nhất hai cổ đông và đại diện pháp lý của nó là một cư dân của Peru. Quá trình này mất trung bình 43 ngày và bao gồm 11 thủ tục. Một doanh nhân phải đăng ký tên công ty thông qua cổng đăng ký quốc gia, SUNARP (www.sunarp.gob.pe), và chuẩn bị hồ sơ pháp lý thành lập công ty thông qua Portal de Servicios al Ciudadano ya las Empresas (<http://www.serviciosalcudadano.gob.pe/>). Hồ sơ pháp lý được ký và nộp tại Phòng công chứng, với lệ phí công chứng lên đến 1% vốn của một công ty, trước khi đăng ký tại SUNARP. Đại diện theo pháp luật của công ty phải có giấy đăng ký và mã số thuế từ cơ quan thuế quốc gia. Cuối cùng, công ty phải có giấy phép của chính quyền địa phương nơi dự định đứng chân.

Tất cả các khoản đầu tư nước ngoài đều phải đăng ký với ProInversion, là cơ quan xúc tiến đầu tư của Peru. ProInversion giúp các nhà đầu tư tiềm năng thông tin về quy định đầu tư và cung cấp thông tin cụ thể về ngành đầu tư.

Theo luật pháp Peru, các doanh nghiệp nhỏ và vừa được nhiều ưu đãi bao gồm giảm thuế, dễ dàng tiếp cận tín dụng, và sự bảo vệ đối với các nhà quản lý và người lao động. 40% chi tiêu chính phủ được dành riêng cho các doanh nghiệp này. Doanh nghiệp siêu nhỏ được định nghĩa là những doanh nghiệp có thu nhập tối đa hàng năm là 165.000 USD, và các doanh nghiệp nhỏ là các doanh nghiệp có thu nhập tối đa hàng năm là 1,5 triệu USD. Các doanh nghiệp đăng ký loại hình nhỏ hoặc siêu nhỏ bằng trực tuyến cho Bộ Lao động.

ProInversion thu hút đầu tư trong các lĩnh vực sau nông nghiệp, xây dựng, vận tải mặt đất, năng lượng và khai thác mỏ, tài chính, công nghệ y tế, viễn thông, và du lịch.

Hiến pháp Peru cho phép các nhà đầu tư nước ngoài có thể thực hiện bất kỳ hoạt động kinh tế theo tất cả các quy tắc, pháp luật và điều ước quốc tế, ngoại trừ hoạt động đầu tư nước ngoài trong bảo vệ thiên nhiên và sản xuất các loại vũ khí chiến tranh. Chính phủ Peru phải duy trì quyền sở hữu phần lớn trong các lĩnh vực chiến lược nhất định như phương tiện truyền thông; hàng không, đất đai và cơ sở hạ tầng giao thông vận tải hàng hải; và các dịch vụ giám sát an ninh tư nhân. Người nước ngoài cũng bị cấm sở hữu các đài phát thanh và truyền hình ở Peru. Theo Hiến pháp, nhà đầu tư nước ngoài không thể mua hoặc sở hữu dưới bất kỳ hình thức nào, các hầm mỏ, đất đai, rừng, biển, hay nguồn nhiên liệu hoặc nguồn năng lượng trong vòng 50 km tính từ đường biên giới quốc tế của Peru.

Chính phủ Peru khởi xướng một chiến dịch sâu rộng chương trình tư nhân hóa từ năm 1991, theo đó các nhà đầu tư nước ngoài được khuyến khích tham gia. Từ năm 2000, chính phủ Peru đã đẩy mạnh phương thức chuyển giao trong thời gian dài như một công cụ nhằm thu hút đầu tư vào các dự án lớn. Năm 2000, chính phủ chuyển giao với thời hạn 30 năm cho một nhóm tư nhân (Lima Airport Partners) để vận hành sân bay Lima. Năm 2006, chính phủ chuyển giao với thời hạn 30 năm cho Dubai Port để xây dựng và vận hành một khu cảng container mới tại cảng Callao. Trong năm 2006, tập đoàn liên doanh Thụy Sĩ-Tây Ban Nha-Peru Swissport nhận một chuyển giao 25 năm để quản lý 9 sân bay phía bắc của Peru. Trong năm 2011, chính phủ chuyển trao cho tập đoàn liên doanh Argentina-Peru Aeropuertos Andinos 25 năm quản lý 6 trong các sân bay phía nam Peru. Cũng trong năm 2011, chính phủ chuyển giao 30 năm để một

tập đoàn liên doanh Đan Mạch-Peru (Đối tác chính là A.P. Moller-Maersk Group) nhằm hoạt động và hiện đại hóa cảng đa năng phía Bắc của cảng Callao. Ngày 30/6/2014 chính phủ chuyển giao cho tập đoàn Odebrecht của Brazil quyền vận hành các đường ống dẫn khí phía Nam. Tuy nhiên vào tháng 4/2016, Odebrecht thông báo sẽ bán cổ phần 55% do nợ tăng sau một vụ bê bối tham nhũng lớn ở Brazil. Ngày 02/6/2015, chính phủ chuyển giao cho công ty xây dựng Tây Ban Nha SACYR trong vòng 25 năm để duy trì 875 km của xa lộ xuyên các quốc gia Andean. Chính phủ Peru thành lập một cơ quan giao thông cho thành phố Lima và Callao vào tháng 01/2019 sẽ đảm nhận quy hoạch chung và đưa các gói thầu tuyến Metro số 3 và 4 tại Lima. Cơ quan giao thông đô thị (ATU) sẽ đi vào hoạt động trong năm 2019. Chính phủ tiếp tục chuyển giao quyền khai thác trong nhiều năm cho các lĩnh vực khác nhau như khí tự nhiên, thủy điện, thủy lợi, viễn thông, bến cảng, vệ sinh môi trường, đường giao thông, và các dự án về du lịch.

Một số các chỉ số về môi trường đầu tư của Peru

Peru là một trong những nền kinh tế tăng trưởng nhanh nhất ở Mỹ Latin trong giai đoạn 2004 – 2013 với tỉ lệ tăng trưởng bình quân 6%/năm. Tăng trưởng chậm lại trong giai đoạn 2014 – 2018, nền kinh tế Peru đã phục hồi và tăng trưởng trở lại đạt 4% trong năm 2018, cao hơn khoảng 1,2% so với mức trung bình của khu vực. Chỉ tiêu của chính phủ, tiêu dùng và đầu tư tư nhân là những động lực dẫn dắt tăng trưởng của Peru trong giai đoạn này. Tổng mức đầu tư tư nhân đạt 41 tỉ USD vào năm 2018. Khi nền kinh tế tăng trưởng, tỉ lệ nghèo đói giảm từ 56% năm 2005 xuống còn 20,5% vào năm 2018. Tổng thống Martin Vizcarra đặt mục tiêu tăng đầu tư tư nhân thông qua thúc đẩy đầu tư công mạnh mẽ, hợp lý hóa các thủ tục hành chính, giảm thiểu quan liêu, đồng thời đẩy mạnh giải quyết tham nhũng và xung đột xã hội.

Tham nhũng và xung đột xã hội xung quanh các dự án khai thác khoáng sản tiếp tục gây ảnh hưởng tiêu cực tới môi trường đầu tư tại Peru. Tổ chức minh bạch quốc tế xếp hạng Peru đứng thứ 105 trên tổng số 180 nước đối với Chỉ số nhận thức về tham nhũng. Năm 2016, Công ty Odebrecht của Brazil thừa nhận rằng đã phải trả 29 triệu USD tiền hối lộ tại Peru, điều này dẫn đến cuộc điều tra đối với các quan chức cấp cao ở bốn cơ quan chính quyền Peru và việc tạm dừng các dự án cơ sở hạ tầng lớn. Odebrecht đã đồng ý trả cho Peru 180 triệu USD khoản tiền bồi thường dân sự vào tháng 12 năm 2018. Theo Ombudsman, có 132 cuộc xung đột xã hội xảy ra ở Peru tính đến tháng 3/2019, trong đó có 71 cuộc liên quan đến các dự án khai khoáng.

Ngành công nghiệp khai khoáng là khu vực chính thu hút đầu tư nước ngoài tại Peru. Theo Cơ quan xúc tiến đầu tư tư nhân Peru (ProInversion), 22% đầu tư trực tiếp nước ngoài trong năm 2018 được đổ vào lĩnh vực khai khoáng, lĩnh vực thông tin thu hút 21%, tài chính chiếm 18%. Những lĩnh vực thu hút đầu tư nước ngoài khác bao gồm năng lượng (13%) và công nghiệp chế tạo (12%).

Chỉ tiêu	Năm	Xếp hạng	Trang web khảo sát
Chỉ số nhận thức về tham nhũng (TI) của Tổ chức minh bạch quốc tế	2018	105/180	http://www.transparency.org/research/cpi/overview

Chỉ tiêu	Năm	Xếp hạng	Trang web khảo sát
Xếp hạng về thông thoáng kinh doanh của World Bank	2018	68/190	http://www.doingbusiness.org/rankings
Chỉ số đổi mới của Global Innovation	2018	71/126	https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator
Tổng thu nhập quốc dân (GNI) trên đầu người của World bank	2017	USD 5.960	http://data.worldbank.org/indicator/NY.GNP.PCAP.CD

Chính sách chuyển và giao dịch ngoại hối

Peru không hạn chế việc chuyển giao dịch hoặc chuyển tiền liên quan đến đầu tư trực tiếp. Theo Điều 64 của Hiến pháp năm 1993, chính phủ Peru bảo đảm sự tự do về việc gửi và xử lý ngoại tệ. Chính phủ đã loại bỏ tất cả các hạn chế về chuyển tiền lợi nhuận, cổ tức, tiền bản quyền, và vốn, mặc dù các nhà đầu tư nước ngoài nên đăng ký đầu tư của họ với ProInversion để đảm bảo các khoản bảo lãnh.

Các nhà xuất khẩu và nhập khẩu thì bắt buộc giao dịch ngoại hối thông qua Ngân hàng Trung ương dự trữ của Peru (BCR) mà có thể thực hiện giao dịch tự do trên thị trường mở. Bất cứ ai cũng có thể mở và duy trì tài khoản ngoại tệ tại các ngân hàng thương mại Peru. Hiến pháp năm 1993 cũng đảm bảo việc chuyển đổi tiền tệ miễn phí.

Chính phủ Peru đã thực hiện các chính sách nhằm giảm sự phụ thuộc của nền kinh tế vào đồng USD và đến nay đã có hiệu quả như đồng tiền Peru – đồng Sol đã có xu hướng tăng giá so với đồng USD. Theo Cơ quan giám sát ngân hàng Peru (SBS), đồng USD đang giảm lượng giao dịch trên hệ thống ngân hàng Peru. Năm 2001, USD chiếm 82% tổng dư nợ và 73% tiền gửi. Phát hành tín dụng bằng USD đã tăng 1,5% và tiền gửi là 0,4% trong năm 2018 so với cùng kỳ năm trước. Tháng 12/2018, các khoản vay bằng USD đạt 28% tổng dư nợ và 37% tiền gửi. Các quỹ liên quan tới bất kỳ hình thức đầu tư nào đều có thể chuyển đổi một cách tự do thành bất kỳ loại tiền tệ nào trên thế giới.

Thị trường ngoại hối hoạt động tự do. Để ổn định tỷ giá hối đoái, BCRP can thiệp thông qua việc mua và bán ngoại tệ trên thị trường mở mà không áp đặt điều chỉnh tỷ giá hối đoái hoặc giao dịch. Trong vài năm qua, BCRP đã liên tục mua USD nhằm giảm thiểu nguy cơ mất giá của Peru Nuevo Sol so với đồng đô la Mỹ. Chính sách này có thể sẽ tiếp tục trong tương lai gần, cho đến khi nền kinh tế Hoa Kỳ phục hồi và bắt đầu siết chặt điều kiện tín dụng.

Peru không phải là một trung tâm tài chính lớn trong khu vực cũng như một trung tâm tài chính nước ngoài. Hiện nay, các doanh nghiệp tham gia vào việc chuyển tiền chỉ cần xin phép SBS. Cơ quan Financial Intelligence Unit (FIU) của chính phủ là một cơ quan độc lập theo dõi và điều tra các tổ chức tài chính và chuyển tiền vật lý và điện tử

cho hoạt động rửa tiền và tội phạm tài chính khác.

Chính sách quốc hữu hóa và đền bù

Quốc hội Peru đã thông qua một đạo luật quốc hữu hóa với thủ tục đơn giản vào tháng 5/2015. Hiến pháp Peru quy định chính phủ chỉ có thể quốc hữu hóa tài sản cá nhân trên cơ sở lợi ích công cộng, chẳng hạn như các dự án công trình công cộng hoặc cho an ninh quốc gia. Để quốc hữu hóa một tài sản, chính phủ phải trình một sắc lệnh để quốc hội thông qua. Chính phủ Peru ban hành nhiều quy định nhằm hỗ trợ chính sách quốc hữu hóa sao cho phù hợp với các tiêu chuẩn quốc tế trong thương mại và đầu tư. Ngày 12/01/2012, Quốc hội Peru thông qua một đạo luật để quốc hữu hóa một số bất động sản liền kề với sân bay Lima để phục vụ cho dự án mở rộng sân bay. Việc bồi thường khi quốc hữu hóa dựa trên giá thị trường.

Giải quyết tranh chấp

Hiệp định xúc tiến thương mại của Peru có quy định về giải quyết tranh chấp, áp dụng cho việc thực hiện các nghĩa vụ cốt lõi của hiệp định, bao gồm cả các quy định về tranh chấp lao động và môi trường. Thủ tục giải quyết tranh chấp có sự thông thoáng và minh bạch thông qua các biện pháp như: các phiên điều trần công khai, công bố công khai quy phạm pháp luật của các bên sử dụng lao động... Hiệp định này nhấn mạnh việc tuân thủ thông qua công tác tham vấn và các biện pháp thương mại tăng cường. Hiệp định cũng khuyến khích sự tham gia của trọng tài kinh tế và sử dụng các biện pháp hòa giải thay thế khác cho các tranh chấp giữa các bên.

Peru là một thành viên của Công ước 1958 về công nhận và thực thi hòa giải quốc tế (Công ước New York) và Trung tâm Quốc tế về Giải quyết tranh chấp đầu tư (công ước ICSID). Tranh chấp giữa các nhà đầu tư nước ngoài và chính phủ Peru về các vấn đề trước khi ký hợp đồng vẫn được giải quyết tại tòa án quốc gia, trừ trường hợp ngoại lệ, chẳng hạn như thông qua quy định được ghi rõ trong PTPA. Ngoài ra, các nhà đầu tư tham gia vào một thỏa thuận ổn định pháp lý có thể đưa các tranh chấp với chính phủ ra trọng tài quốc gia hoặc quốc tế nếu có quy định trong hợp đồng.

Thủ tục để tiến hành phá sản theo INDECOPI (Cơ quan chống độc quyền, cạnh tranh không lành mạnh, bảo vệ tài sản trí tuệ, bảo vệ người tiêu dùng, chống bán phá giá, xóa bỏ các tiêu chuẩn và các rào cản quan liêu) trên thực tế còn chậm và có sự can thiệp từ cơ quan tư pháp. Việc toà án giải thích các vấn đề về luật pháp một cách không thống nhất và thiếu tính dự báo vẫn còn là một mối quan tâm lớn đối với các nhà đầu tư nước ngoài.

Hiến pháp năm 1993 của Peru cho phép đưa các tranh chấp giữa các nhà đầu tư nước ngoài và chính phủ hay doanh nghiệp sở hữu nhà nước ra trọng tài quốc tế. Năm 2005, để củng cố hiến pháp, Tòa án tối cao phán quyết rằng tất cả các phán quyết trọng tài là kết luận cuối cùng để giải quyết các tranh chấp và không cho các bên kháng cáo. Hiến pháp cho phép trọng tài quốc tế tham gia giải quyết các tranh chấp giữa các nhà đầu tư nước ngoài và chính phủ, doanh nghiệp sở hữu nhà nước. Mặc dù luật pháp quy định chính phủ Peru phải chấp nhận sự ràng buộc các phán quyết của trọng tài, nhưng các công ty có liên quan và các bộ của chính phủ thường không xem trọng các bản án không có lợi cho họ.

Peru đã trở thành một bên ký kết Công ước về giải quyết tranh chấp đầu tư giữa Nhà nước và công dân của các quốc gia khác (Công ước ICSID) từ ngày 04/9/1991. Peru

cũng đã phê chuẩn Công ước New York năm 1958 về công nhận và thực thi hòa giải quốc tế (Công ước New York) vào ngày 07/7/1988.

Một số địa chỉ cần thiết.

- **Perucámaras (Phòng Thương mại Peru)**

Địa chỉ: Av. Giuseppe Garibaldi 396, Piso 9, Jesus Maria

Lima – 11, Peru

Tel: (511) 219 1580

E-mail: cnadministration@perucam.com

Website: <http://www.perucam.com/>

- **Cámara de Comercio de Lima (Phòng Thương mại Lima)**

Địa chỉ: Av. Giuseppe Garibaldi, 396 Jesus Maria

Lima – 11, Peru

Tel.: (511) 219 1663/ (511) 219 1664

E-mail: webmaster@camaralima.org.pe

Website: <http://www.camaralima.org.pe>

- **Cámara de Comercio de Arequipa (Phòng Thương mại Arequipa)**

Địa chỉ: Quesada 104, Yanahuara

Arequipa, Peru

Tel: (515) 438 0505

E-mail: ccia@camara-arequipa.org.pe

Website: <http://www.camara-arequipa.org.pe>

- **Cámara de Comercio de Cuzco (Phòng Thương mại Cuzco)**

Địa chỉ: Parque Espana E-4, Urb. Santa Monica

Cuzco, Peru

Tel: (511) 084 240 090

E-mail: informatica@camaracuzco.org

Website: <http://camaracuzco.org/>

- **Cámara de Comercio y Producción de Lambayeque (Phòng Thương mại Lambayeque)**

Địa chỉ: Av. Balta 506

Chiclayo, Peru

Tel: (5174) 23 8081

E-mail: camara@cclam.org.pe

Website: <http://www.cclam.org.pe>

- **CAPEM (Văn phòng phi lợi nhuận của doanh nhân và chuyên gia Peru)**

Địa chỉ: Urb. La Florida Av. Los Pinos C-3

Wanchaq-Cuzco

Tel: (511) 843 567 77

E-mail: gerencia@capem.org.pe

Website: www.capem.org.pe

Thời gian giải quyết tranh chấp tại tòa án địa phương.

Giải quyết tranh chấp trong kinh doanh vẫn còn nhiều vấn đề vướng mắc ở Peru; mặc dù trong năm 2004, chính phủ Peru đã thực hiện các bước để cải thiện quá trình giải quyết tranh chấp bằng cách thiết lập các tòa án thương mại để phán quyết về tranh chấp đầu tư, bao gồm hai tòa án cấp phúc thẩm. Trước khi thiết lập các tòa án thương mại, phải mất trung bình hai năm để giải quyết một trường hợp tranh chấp thương mại thông qua các hệ thống tòa án dân sự. Với bồi thẩm đoàn chuyên ngành, các phiên tòa đã rút ngắn thời gian để giải quyết một trường hợp tranh chấp xuống còn hai tháng.

Tòa án sơ thẩm và phúc thẩm về hình sự và dân sự được tổ chức ở cấp tỉnh. Tòa án tối cao nằm ở thủ đô Lima. Về nguyên tắc, luật pháp Peru công nhận quyền lợi bảo đảm về tài sản, cả động sản và bất động sản. Với ngoại lệ của các tòa án thương mại, hệ thống tư pháp rất chậm chạp trong việc xử lý các vụ việc cũng như ra các quyết định cuối cùng.

Quy định và ưu đãi đầu tư

Peru công nhận và ủng hộ cả nhà đầu tư nước ngoài lẫn các nhà đầu tư trong nước và thực thi nhiều biện pháp nhằm ổn định mức thuế nhằm thúc đẩy đầu tư tư nhân. Chính phủ bảo đảm các đạo luật về thuế thu nhập, giao dịch kiều hối, các ưu đãi khuyến khích xuất khẩu (như khấu trừ thuế, hoặc hoàn thuế), các thủ tục hành chính, và các chế độ tuyển dụng lao động có hiệu lực tại thời điểm ký hợp đồng đầu tư sẽ không thay đổi trong 10 năm tiếp theo. Để đáp ứng điều kiện này, một dự án đầu tư phải có giá trị trên 10 triệu USD trong lĩnh vực khai thác mỏ và khí hydrocacbon hoặc trên 5 triệu USD trong vòng hai năm đối với các lĩnh vực khác. Một quy định đối với các công ty chiếm hơn 50% thị phần cũng có thể hội đủ điều kiện hưởng chế độ ổn định pháp lý và mức thuế sau khi đầu tư thêm mở rộng công suất hoặc tăng cường phát triển công nghệ mới.

Chính phủ ưu tiên các dự án đầu tư thúc đẩy khoa học, đổi mới công nghệ và cải thiện hệ thống giáo dục. Trong năm 2014, chính phủ Peru đã đưa ra một kế hoạch quốc gia đầy tham vọng để thúc đẩy việc đổi mới, áp dụng khoa học và công nghệ trong sản xuất, đặc biệt đối với các sản phẩm công nghệ cao.

Peru không áp dụng các quy định pháp luật riêng cho các nhà đầu tư nước ngoài mà sử dụng luật dân sự để áp dụng đối với các thỏa thuận mang tính pháp lý, điều đó có nghĩa chính phủ Peru không thể đơn phương thay đổi thỏa thuận đã ký kết. Mặc dù có những biện pháp bảo vệ, nhưng nhà đầu tư nước ngoài nên lưu ý vẫn còn tồn tại tiêu

cực, hối lộ, những nhiễu tại một số cơ quan chính phủ, đặc biệt là khi liên quan đến các công ty thực hiện các quyền và nghĩa vụ hợp đồng của họ.

Các nhà đầu tư vào lĩnh vực dầu khí và khai thác khoáng sản được đảm bảo từ phía chính phủ bằng một số quy định chặt chẽ. Liên quan đến các thỏa thuận cấp phép, các nhà đầu tư tư nhân có thể tự do đàm phán các điều kiện hợp đồng liên quan đến các thỏa thuận cấp phép và các khía cạnh khác của chuyển giao công nghệ, mà cần không có uỷ quyền chính phủ. Đăng ký một thỏa thuận chuyển giao công nghệ với INDECOPI là một thủ tục cần thiết đối với các công ty nước ngoài.

Theo pháp luật hiện hành có quy định hạn chế số lượng lao động nước ngoài chỉ được chiếm 20% trên tổng số lao động trong một công ty địa phương (cho dù công ty đó thuộc sở hữu nước ngoài). Quỹ lương chi trả cho số lao động nước ngoài trong một công ty được giới hạn không quá 30% tổng quỹ lương của cả công ty. Tuy nhiên trên thực tế cũng tồn tại một số các ngoại lệ đối với những giới hạn này. Ví dụ, một người ngoại quốc không được tính vào tổng số lao động người nước ngoài của công ty nếu người đó có thị thực nhập cư, hoặc nếu có một khoản đầu tư vào công ty (khoảng 4.000 USD), hoặc người đó là công dân của một quốc gia có ký với Peru hiệp định trao đổi lao động hoặc công nhận quốc tịch kép giữa hai quốc gia. Hơn nữa, pháp luật Peru cũng không áp dụng các quy định này đối với các ngân hàng nước ngoài và các công ty vận tải quốc tế, cũng như tất cả các công ty nằm trong Khu thương mại tự do. Bên cạnh đó các công ty cũng có thể áp dụng để miễn trừ các quy định này đối với đội ngũ nhân viên quản lý cấp cao và kỹ thuật chuyên ngành. Sẽ có một cơ quan để kiểm tra và điều tiết nhằm thực thi các yêu cầu này.

Mặc dù không có sự phân biệt đối xử hoặc gây khó khăn giữa các hình thức thị thực, sự lựa chọn nơi cư trú, hoặc những hạn chế đối với các nhà đầu tư nước ngoài, nhưng để giải quyết và quá trình phê duyệt thủ tục có thể bị kéo dài và nhiều phức tạp.

Peru đã ban hành bộ luật về bảo vệ dữ liệu cá nhân và có hiệu lực từ 2013. Theo đó một phạm xử lý dữ liệu cá nhân phải thông báo cho Cơ quan quốc gia về Bảo vệ dữ liệu cá nhân (ANPDP – viết tắt của Tây Ban Nha), là nơi giữ và xử lý, quản lý các dữ liệu cá nhân trên toàn quốc. Dữ liệu nhạy cảm của một cá nhân bao gồm: dữ liệu về sinh trắc học, dữ liệu liên quan đến nguồn gốc chủng tộc và dân tộc; quan điểm chính trị, tôn giáo, triết học hay đạo đức hay niềm tin, thói quen cá nhân, thành viên của các tổ chức và các thông tin liên quan đến đời sống tình dục, sức khỏe. Trừ những trường hợp được giữ bí mật theo quy định, con lại khi sử dụng dữ liệu cá nhân vào việc điều tra hay các công việc liên quan đều phải được sự đồng ý của cá nhân đó. Sự đồng ý này phải được thông qua trước, hợp lý, và rõ ràng. Trong trường hợp cần sử dụng dữ liệu cá nhân nhạy cảm, sự đồng ý phải được thể hiện rõ ràng bằng văn bản. Ngay cả khi không có sự đồng ý của chủ thể, dữ liệu nhạy cảm có thể được xử lý khi cơ quan có chức năng yêu cầu, miễn là việc sử dụng này phục vụ cho lợi ích công cộng. Việc xử lý và sử dụng dữ liệu cá nhân mà không cần sự đồng ý trong các trường hợp sau:

Cơ quan lưu trữ dữ liệu cá nhân phải áp dụng kỹ thuật, tổ chức và có các biện pháp pháp lý nhằm đảm bảo sự an toàn của dữ liệu, tránh bị thay đổi, mất mát, hoặc truy cập trái phép. Pháp luật của Peru không yêu cầu thông báo cho đối tượng dữ liệu hoặc bất kỳ tổ chức nào khác khi vi phạm một trong các điều trên. Luật pháp Peru cũng không cho phép việc xử lý và ban hành dữ liệu cá nhân của trẻ vị thành niên. ANPDP chịu trách nhiệm thực thi và đưa ra hình thức xử phạt hành chính/tiền phạt tùy theo mức độ vi phạm là nhẹ, nghiêm trọng hoặc rất nghiêm trọng.

Bảo vệ quyền sở hữu.

Chính phủ Peru công nhận và thực thi đảm bảo các quyền lợi về tài sản, kể cả động sản và bất động sản. Chính phủ Peru đang thực hiện nhiều giải pháp nhằm cải thiện các quyền này, trong đó sẽ gia tăng thêm khả năng thực thi của chính phủ.

Khuôn khổ pháp lý của Peru cho phép các công ty dễ dàng đăng ký các nhãn hiệu và các nhà phát minh đã có thể lấy bằng sáng chế phát minh của mình kể từ khi Luật Quyền sở hữu công nghiệp có hiệu lực. Peru quy định thời hạn có hiệu lực đối với sự bảo vệ các bằng sáng chế và cấm các thiết bị giải mã tín hiệu vệ tinh. Luật Bản quyền của Peru nhìn chung phù hợp với Hiệp định TRIPS.

Trong khi các khuôn khổ pháp lý cho việc bảo hộ sở hữu trí tuệ ở Peru đã được cải thiện trong thập kỷ qua, nhưng việc thực thi vẫn còn yếu. Tỷ lệ vi phạm bản quyền ở Peru vẫn liên tục gia tăng, việc thực thi pháp luật bảo hộ sở hữu trí tuệ chưa hiệu quả, hình phạt chưa cao hoặc nhiều trường hợp không xử lý người vi phạm. Tuy nhiên với việc tham gia ký kết Hiệp định TPP, Peru phải có biện pháp mạnh để thực thi nghiêm ngặt việc bảo hộ sở hữu trí tuệ.

Mặc dù thực hiện hiệp định song phương và đa phương cũng như đã sửa đổi luật gần đây nhằm quy định một mức xử lý nghiêm khắc hơn đối với một số loại hành vi trộm cắp sở hữu trí tuệ, ngành tư pháp Peru đã thất bại trong việc áp đặt các quy định đó để ngăn chặn hành vi trộm cắp đầy đủ sở hữu trí tuệ.

Hơn nữa, người dân Peru không coi hành vi vi phạm quyền sở hữu trí tuệ là một tội phạm nghiêm trọng. Người dân vẫn tiếp tục mua các phần mềm, CD, DVD, được phẩm, sách vi phạm bản quyền từ các cửa hàng công cộng. Việc mua hàng diễn ra công khai vì hầu hết người Peru nhận thấy chính phủ của họ sẽ không truy tố hành vi trộm cắp này.

Chính phủ Peru và một số tổ chức nước ngoài đã tổ chức các chiến dịch nhằm nâng cao nhận thức công chúng về những thiệt hại cho nền kinh tế và người tiêu dùng Peru mà hành vi vi phạm sở hữu trí tuệ mang lại. Báo chí Peru đã có nhiều báo động về tình trạng vi phạm bản quyền, bao gồm cả các phiên bản lậu của cuốn sách đoạt giải Nobel Mario Vargas Llosa của Peru. Trong khi chính phủ đã và đang thực hiện các cuộc tấn công chống lại đối tượng sản xuất hàng lậu thì vi phạm bản quyền vẫn còn là một vấn đề quan trọng đối với các tác giả là chủ sở hữu hợp pháp tại Peru.

Theo Liên minh sở hữu trí tuệ quốc tế (IIPA), ước tính mức độ vi phạm bản quyền ở Peru trong lĩnh vực ghi âm là 98% và lên đến 100% đối với các nội dung video và sách. Liên minh Công nghiệp phần mềm ước tính mức độ phần mềm vi phạm bản quyền ở Peru trong năm 2015 trong lĩnh vực phần mềm là 63% tương đương với 210 triệu USD. Vi phạm bản quyền truyền hình trả tiền được ước tính 200 triệu USD mỗi năm.

Chính phủ Peru ban hành các luật quy định về thời hạn về việc bào chế, thử nghiệm lâm sàng trong ngành công nghiệp hóa dược. Nếu TPP được thông qua sẽ bổ sung tính pháp lý cho việc điều chế, sản xuất dược phẩm. Chính phủ Peru quy định chặt chẽ trong việc đàm phán đấu thầu giá dược phẩm và cơ quan của chính phủ có trách nhiệm hỗ trợ và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ trong ngành dược phẩm.

Peru là thành viên của WTO và Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO). Peru cũng là một bên ký kết Công ước Paris về sở hữu công nghiệp; phê chuẩn và tham gia ký kết

Công ước Geneva về bảo hộ các bản ghi âm; Công ước Bern về bảo hộ các tác phẩm văn học và nghệ thuật; Công ước Brussels về việc phân phối tín hiệu vệ tinh... Trong tháng 12/1994, Quốc hội Peru phê chuẩn Hiệp định của Tổ chức Thương mại Thế giới về các khía cạnh thương mại liên quan đến sở hữu trí tuệ (TRIPS).

Peru đã phê chuẩn hoặc tham gia các hiệp định sau: Công ước về phân phối của Chương trình tín hiệu qua vệ tinh; Hiệp ước Budapest; Hiệp ước bản quyền của WIPO; Hiệp ước Luật nhãn hiệu hàng hoá và Công ước quốc tế về bảo hộ giống cây trồng mới (UPOV). Mặc dù Peru đã phê chuẩn hoặc tham gia một số các thoả thuận trên là một phần của việc thực hiện các hiệp định thương mại tự do, nhưng Peru vẫn chưa hoàn thành các cam kết của mình trong các hiệp định sau: Hiệp ước về Luật sáng chế; Hiệp định Hague về Đăng ký quốc tế kiểu dáng công nghiệp; Nghị định thư liên quan đến Thoả ước Madrid về đăng ký nhãn hiệu quốc tế.

Chính phủ Peru không có cơ sở dữ liệu để truy bắt hàng giả, và các cơ quan chính phủ của Peru cũng không chia sẻ thông tin về hàng gian hàng giả, dẫn đến việc xung đột thông tin. Các thông tin về hàng giả không được công bố công khai cho người dân được biết. Hải quan Peru có thẩm quyền thu giữ hàng giả, nhưng việc thực hiện thường không hiệu quả và phù hợp.

Vi phạm bản quyền vẫn còn là một vấn đề phổ biến ở Peru. Các quan chức chính phủ công nhận rằng nền kinh tế sẽ không phát triển nếu pháp luật về sở hữu trí tuệ không được thực hiện một cách mạnh mẽ hơn để bảo vệ sở hữu hợp pháp nhãn hiệu hàng hóa, bản quyền và bằng sáng chế. Ngay cả các doanh nhân Peru cũng phàn nàn việc vi phạm bản quyền đang gây ảnh hưởng mạnh mẽ đến sự tồn tại và phát triển của các công ty. Diễn đàn Kinh tế Thế giới xếp hạng Peru đứng thứ 69 trong số 140 quốc gia về chỉ số cạnh tranh toàn cầu trong năm 2015-2016, xếp dưới Chile (hạng 35), Mexico (hạng 57), Colombia (hạng 61). Theo báo cáo của INDECOPI đã có hàng trăm triệu USD hàng lậu không bị xử lý. Ngoại ô vùng Andean và Amazon là thị trường nổi tiếng cho hàng lậu hoạt động mà không hề có sự quản lý kiểm soát của chính phủ.

Tình trạng hàng vi phạm bản quyền, hàng gian, hàng giả trở nên phổ biến và công khai ở Peru và đã hình thành nhiều “thị trường” hàng giả theo từng lĩnh vực. Ví dụ, "Capon Center Mall" tại Lima chuyên kinh doanh thuốc giả. Trong một cuộc điều tra, SUNAT phát hiện ra rằng hơn 50% các loại thuốc bán tại Capon là giả mạo. Mặc dù vi phạm sở hữu trí tuệ trắng trợn, nhưng các trung tâm mua bán hàng giả vẫn còn hoạt động tấp nập và công khai. Gamarra, một quận ở Lima, là một thị trường đen lớn của Peru chuyên về quần áo giả. Ngay cả các khu vực cao cấp ở Lima như La Molina và Miraflores cũng là nơi có thị trường đen nổi tiếng nổi tiếng như "La Esquina" và "La Quinta", là nơi bán các mặt hàng giả Gucci, Louis Vuitton, và hàng hóa cao cấp khác.

Chính phủ Peru lưu ý rằng các nhóm vi phạm bản quyền tại Peru hoạt động ngày càng tinh vi, chúng sử dụng các công cụ Internet để mở rộng kinh doanh. Thị trường đen tại đây đang trở nên chuyên nghiệp hơn trong việc sử dụng phương tiện truyền thông xã hội để quảng bá và bán hàng hóa của mình, với nhiều thị trường và các người bán hàng sử dụng Facebook để thúc đẩy việc bán hàng của mình. Xu hướng này đã mở rộng trong việc phân phối trực tuyến và kinh doanh thuốc giả; Tuy nhiên, chính phủ thiếu nguồn nhân lực và vật lực để theo dõi sát sao các trang web bán hàng giả này.

Ở Peru vi phạm bản quyền phổ biến nhất trong các lĩnh vực phần mềm, ghi âm, video, và các nội dung truyền hình. Theo Liên minh sở hữu trí tuệ quốc tế, ước tính mức độ

vi phạm bản quyền trong âm nhạc là khoảng 98% và gần 100% đối với các nội dung video. Liên minh doanh nghiệp phần mềm ước tính rằng mức độ vi phạm bản quyền trong lĩnh vực phần mềm là 65%, chi phí sở hữu bản quyền ước tính khoảng 60 triệu USD mỗi năm. Cơ quan Alianza contra Piratería de Television paga (Alianza) – là cơ quan được thiết lập nhằm mục đích để chống vi phạm bản quyền trong nội dung truyền hình, đã ước tính vi phạm bản quyền trong lĩnh vực truyền hình trả tiền lên tới 171 triệu USD mỗi năm, khiến chính phủ thất thu 52 triệu USD tiền thuế mỗi năm. Thị trường Peru tràn ngập phim lậu. Không có những cửa hàng bán hoặc cho thuê các bộ phim, đĩa nhạc có bản quyền. Phim lậu được bán với giá chỉ 1,00-1,65 USD/DVD, trong khi sách lậu bán với giá chỉ bằng 1/3 giá chính thức.

Quyền bảo hộ sở hữu trí tuệ trong đầu tư ở Peru

Khuôn khổ pháp lý cho việc bảo hộ sở hữu trí tuệ (IP) ở Peru đã được cải thiện trong thập kỷ qua, nhưng việc cơ chế vẫn còn yếu. Vi phạm bản quyền vẫn còn là một vấn đề gây quan ngại và khó khăn cho các chủ sở hữu hợp pháp các nhãn hiệu hàng hoá, bản quyền, bằng sáng chế tại Peru. Tỷ lệ vi phạm bản quyền tại Peru liên tục tăng cao đi kèm với việc chưa có sự quản lý và trừng phạt thích đáng đã gây ảnh hưởng lớn đến môi trường đầu tư của nước này.

Mặc dù tham gia ký kết và thực hiện nhiều hiệp định tự do thương mại cũng như thiết lập khung pháp lý nghiêm khắc hơn với loại tội phạm này, nhưng việc xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ vẫn tồn tại. Các cơ quan tư pháp tiếp tục thất bại trong việc áp đặt các biện pháp nhằm ngăn chặn hành vi trộm cắp sở hữu trí tuệ. Cơ quan chức năng không được cung cấp đầy đủ quyền hành để xử lý. Hơn nữa, người tiêu dùng Peru đã không có ý thức trong vấn đề này và công khai tiếp tục mua các phần mềm, CD, DVD, dược phẩm, sách, và các sản phẩm lậu khác. Người tiêu dùng Peru mua hàng lậu và hàng giả công khai từ các nhà cung cấp mà không bên nào sợ sự trừng phạt từ chính phủ. Chính phủ Peru cũng đã thỉnh thoảng thực hiện các cuộc tấn công chống hàng gian hàng giả nhưng không đạt hiệu quả do các băng nhóm tội phạm trực tiếp kiểm soát chuỗi cung ứng và phân phối.

Bảo vệ tài sản trí tuệ ở Peru

Có một số nguyên tắc chung để quản lý và bảo vệ tài sản trí tuệ của bạn tại Peru. Đầu tiên, điều quan trọng là phải có một chiến lược tổng thể để bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ của bạn. Thứ hai, quyền sở hữu trí tuệ có thể được bảo vệ một cách khác biệt so với tại quốc gia của bạn. Thứ ba, quyền sở hữu trí tuệ phải được đăng ký và thi hành tại Peru, dựa theo luật pháp địa phương. Ví dụ, thương hiệu và bằng sáng chế được đăng ký tại Việt Nam sẽ không bảo vệ tại Peru. Peru có các luật chống lại việc trộm cắp sở hữu trí tuệ, nhưng cũng nhằm mục đích bảo vệ tối đa cho các chủ sở hữu, các điều kiện bảo vệ đã được đơn giản hóa đáng kể khi Peru tham gia các hiệp định thương mại tự do và các hiệp ước song phương, đa phương, các hiệp ước/công ước về bản quyền.

Việc đăng ký bằng sáng chế là điều kiện đầu tiên và bắt buộc khi bạn muốn bán hàng của mình tại Peru, thậm chí phải thực hiện trước khi nhập hàng hoặc bán dịch vụ vào thị trường này. Các công ty nước ngoài có thể tham vấn các luật sư có kinh nghiệm để xác định phương cách tốt nhất. Bên cạnh đó các công ty cũng cần tiến hành thẩm định các đối tác tiềm năng. Một đối tác tốt là một đồng minh quan trọng trong việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ. Hãy xem xét một cách cẩn thận khi cho phép đối tác của bạn đăng ký quyền sở hữu trí tuệ của bạn thay cho bạn. Nếu bạn làm như vậy có thể tạo ra

một nguy cơ là đối tác của bạn sẽ tự khai là chủ sở hữu và không thực hiện thanh toán các chi phí để sử dụng thương hiệu/nhãn hiệu. Nên làm việc với một luật sư có kinh nghiệm để thương thảo ra hợp đồng chắc chắn, rõ ràng. Các doanh nghiệp nhỏ và vừa nên phối hợp với các tổ chức, các hội/hiệp hội thương mại nhằm thực hiện bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ của mình có hiệu quả hơn như:

- + Hiệp hội các nhà sản xuất quốc gia của Peru - National Association of Manufacturers (NAM).
- + Liên minh sở hữu trí tuệ quốc tế - International Intellectual Property Alliance (IIPA)
- + Hiệp hội Sở hữu công nghiệp quốc tế - International Trademark Association (INTA)
- + Liên minh chống hàng giả và vi phạm bản quyền - The Coalition Against Counterfeiting and Piracy
- + Liên minh chống hàng giả quốc tế - International Anti-Counterfeiting Coalition (IACC)
- + Tổ chức công nghiệp công nghệ sinh học - Biotechnology Industry Organization (BIO)

• **Một số địa chỉ cần biết:**

- + Để tham khảo thông tin về bằng sáng chế, nhãn hiệu hàng hoá, hoặc các vấn đề bản quyền: gọi cho STOP! Hotline: 1-866-999-HALT hoặc truy cập trang web www.STOPfakes.gov.
- + Để biết thêm thông tin về đăng ký nhãn hiệu và bằng sáng chế (cả ở Hoa Kỳ cũng như ở các quốc gia khác), liên hệ với Văn phòng bằng sáng chế và sở hữu công nghiệp (USPTO): 1-800-786-9199, hoặc truy cập trang web www.uspto.gov.
- + Để biết thêm thông tin về làm thế nào để đánh giá, bảo vệ và thực thi quyền sở hữu trí tuệ, xin vui lòng truy cập vào mục "Resource " của STOP tại trang web www.stopfakes.gov/resources.
- + Để biết thông tin về việc thu thập và thực thi quyền sở hữu trí tuệ và cũng như các công cụ bảo vệ sở hữu trí tuệ tại các thị trường cụ thể IP Toolkits, truy cập vào trang web www.stopfakes.gov/businesss-tools/country-ipr-toolkits.

Tính minh bạch của hệ thống pháp lý.

Tính minh bạch và độc lập của chính phủ đã trở thành vấn đề trung tâm cho các nhà đầu tư nước ngoài tại Peru. Mặc dù chính quyền trung ương đẩy mạnh tính minh bạch để tạo môi trường thông thoáng và công bằng trong đầu tư nước ngoài, nhưng vẫn tồn tại sự chậm trễ và thiếu khả năng dự báo trong các quyết định của các cơ quan chức năng, đã cản trở đối với việc kinh doanh tại Peru.

Ủy ban giám sát thị trường chứng khoán (SMV) thực hiện nhận đăng ký công ty và giám sát thị trường chứng khoán. ProInversion xử lý khu vực tư nhân và hầu hết các hoạt động sang nhượng. INDECOPI xử lý chính sách cạnh tranh, phá sản, và các vấn đề sở hữu trí tuệ. Ủy ban giám sát Ngân hàng và Bảo hiểm (SBS) điều tiết hoạt động

các ngân hàng, các công ty bảo hiểm, quỹ hưu trí tư nhân, bao gồm cả việc xác định năng lực các tổ chức tài chính đủ điều kiện để hoạt động tại Peru hay không.

Các cơ quan chính phủ dự thảo quy định, bao gồm cả luật đầu tư, và thông tin qua trang web của Bộ hoặc các cơ quan có liên quan. Trường hợp ngoại lệ, một vài quy định và quyết định được Quốc hội và Cơ quan tư pháp làm ra. Một số tổ chức được thành lập nhằm quản lý và giám sát các khu vực tư nhân mới - trong đó OSIPTEL quản lý lĩnh vực viễn thông, OSINERGMIN trong lĩnh vực năng lượng, khai thác mỏ và khí hydrocarbon, OEFA quản lý lĩnh vực bảo vệ tài nguyên và môi trường.

Các công ty nước ngoài và các nhà đầu tư đã phàn nàn với chính phủ về việc về không minh bạch trong diễn giải các quy tắc và cũng như phạt tiền cùng với chi phí lãi suất khi nợ thuế, tiền phạt. Họ cáo buộc hành vi diễn giải các luật thuế thường trái với tinh thần của pháp luật và mục đích của chính sách nhà nước, từ đó làm phức tạp và làm gia tăng chi phí hoạt động kinh doanh. Các doanh nghiệp cũng phàn nàn về các khoản đóng bảo hiểm sức khỏe, thuế suất trợ cấp cao hơn mức bình thường quy định, và cho rằng các chính sách thuế đã cản trở dòng vốn đầu tư.

Các nhà đầu tư có thể liên hệ với các cơ quan sau để biết thêm thông tin về hệ thống pháp quy:

- **Organismo Supervisor de la Inversión en Energía y Minería – OSINERGMIN**

(Cơ quan giám sát đầu tư trong lĩnh vực năng lượng và khai thác mỏ - Supervising Agency for Investment in Energy and Mining)

Địa chỉ: Jr. Bernardo Monteagudo 222, Magdalena del Mar

Lima – 17, Peru

Tel.: (511) 219 3410

E-mail: atencionalcliente@osinerg.gob.pe

Website: <http://www.osinerg.gob.pe>

- **Organismo Supervisor de la Inversión en Infraestructura de Transporte de Uso Público – OSITRAN**

(Cơ quan giám sát đầu tư trong lĩnh vực hạ tầng giao thông công cộng - Supervising Agency for Investment in Public Use Transport Infrastructure)

Địa chỉ: Calle Los Negocios 182, Piso 4, Surquillo

Lima, Peru

Tel.: (511) 440 5115

E-mail: info@ositran.gob.pe

Website: <http://www.ositran.gob.pe>

- **Organismo Supervisor de la Inversión Privada en Telecomunicaciones – OSIPTEL**

(Cơ quan giám sát đầu tư trong lĩnh vực truyền thông - Supervising Agency for Private

Investment in Telecommunications)

Địa chỉ: De La Prosa 136, San Borja

Lima – 41, Peru

Tel.: (511) 225 1313

E-mail: sid@osiptel.gob.pe

Website: <http://www.osiptel.gob.pe>

Thị trường vốn và Danh mục đầu tư

Cơ quan giám sát chứng khoán (SMV) là cơ quan của chính phủ chịu trách nhiệm điều hành và quản lý các thị trường chứng khoán và hàng hóa. Sau khi có khuyến nghị của IMF, chính phủ Peru đã thông qua một đạo luật nhằm cải cách hoạt động của SMV và CONASEV (Ủy ban giám sát công ty, chứng khoán và trao đổi ngoại hối quốc gia). Nhiệm vụ SMV bao gồm tham gia kiểm soát thị trường chứng khoán, duy trì tính minh bạch và trật tự, thiết lập các tiêu chuẩn về kế toán và công bố thông tin tài chính của các công ty. SMV đòi hỏi tổ chức phát hành chứng khoán phải báo cáo các sự kiện có thể ảnh hưởng đến chứng khoán, các công ty, hoặc bất kỳ dịch vụ nào. Yêu cầu này thúc đẩy tính minh bạch của thị trường, và nhằm mục đích để ngăn chặn gian lận. Giao dịch dựa trên thông tin nội bộ là điều bị ngăn cấm. SMV xem xét chặt chẽ tất cả các công ty niêm yết trên sàn chứng khoán Lima (Bolsa de Valores de Lima) hoặc có đăng ký tại văn phòng đăng ký chứng khoán. SMV cũng duy trì văn phòng đăng ký và môi giới chứng khoán. SMV đang đẩy mạnh cải thiện hệ thống quản lý nhằm khuyến khích và tạo thuận lợi cho các dự án nằm trong danh mục đầu tư.

Hệ thống ngân hàng của Peru trở nên ổn định hơn nhờ bài học kinh nghiệm trong cuộc khủng hoảng kinh tế 1997-1998 Châu Á và tiếp tục cải tổ hoạt động, tăng vốn và giảm chi phí. Nhờ vào việc chính phủ giám sát và quản lý một cách có hiệu quả, do đó hệ thống ngân hàng của Peru đã vượt qua các đợt khủng hoảng kinh tế của khu vực và trên thế giới.

Việc Peru mở cửa kinh tế từ những năm 1990 mang đến sự cạnh tranh đã làm cho lĩnh vực ngân hàng trở nên lớn mạnh và cứng vàng hơn trên thị trường. Hệ thống 16 ngân hàng thương mại với tài sản chiếm 89,4% hệ thống tài chính của Peru. Trong năm 2018, ba ngân hàng lớn của Peru chiếm khoảng 71% các khoản vay trong nước và 69% tiền gửi liên ngân hàng. Trong tổng số tài sản trị giá 128 tỷ USD của hệ thống ngân hàng thương mại Peru (kết thúc tháng 12/2018), tài sản của ba ngân hàng thương mại lớn nhất lên tới 79,99 tỷ USD. 11/17 ngân hàng thương mại có sở hữu đa số là người nước ngoài (bao gồm cả 1 trong 3 ngân hàng của cả nước) và người nước ngoài điều hành 1 trong những ngân hàng thương mại lớn nhất Peru.

Hệ thống tài chính của Peru có 11 tổ chức chuyên ngành ("financieras"), 27 tổ chức cho vay nhỏ và các ngân hàng tiết kiệm (một số ngân hàng lớn cũng cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa vay), 01 tổ chức cho thuê tài chính, 02 ngân hàng quốc doanh, và 01 ngân hàng phát triển nhà nước. Trong năm 2018, Economist Intelligence Unit xếp Peru vào vị trí số hai trên thế giới, sau Colombia, về môi trường kinh doanh tài chính vi mô. Chính phủ Peru đã thiết lập các quy định để giám sát các tổ chức cho vay và tiết kiệm vào tháng 01/2019. Các tổ chức này có thời hạn đến cuối tháng 3 để đăng ký với SBS, nơi sẽ giám sát các hiệp hội tiết kiệm và cho vay trên toàn quốc; 413 hợp tác xã

tiết kiệm và cho vay đã được đăng ký với SBS để giám sát.

Pháp luật và các quy định của Peru không phép hoặc không khuyến khích các công ty tư nhân thiết lập các điều lệ thành lập hoặc liên kết với nhau để hạn chế sự tham gia của các nhà đầu tư nước ngoài. Tuy nhiên, các công ty tư nhân lớn thường sử dụng hình thức “đầu tư chéo” và sử dụng người thân mua cổ phần để hạn chế sự đầu tư từ người ngoài, bao gồm cả các nhà đầu tư ngoại quốc. Trong vài năm qua, một số công ty trong khu vực, cũng như từ Trung Quốc, Bắc Mỹ, và châu Âu đã chủ động mua lại các công ty địa phương trong lĩnh vực truyền tải điện, bán lẻ, sản xuất bột cá, và các ngành công nghiệp khác.

Cạnh tranh với các doanh nghiệp nhà nước

Tại Peru, một số công ty trong lĩnh vực điện, nước và thoát nước, ngân hàng, dầu khí vẫn thuộc sở hữu nhà nước hoặc do nhà nước điều hành. Các lĩnh vực hoạt động đáng chú ý nhất của doanh nghiệp nhà nước liên quan đến lĩnh vực dầu khí, nơi mà công ty thuộc sở hữu nhà nước Petro Peru là một công ty hoạt động lọc dầu và vận hành đường ống dẫn dầu. Quốc hội đã thông qua một số luật nhằm tăng cường hoạt động của PetroPeru và miễn trừ kiểm soát quan liêu, từ đó Petro Peru có thể tham gia vào tất cả các giai đoạn sản xuất của lĩnh vực dầu khí và hóa dầu, đặc biệt trong khai thác thô... Việc kiểm toán các doanh nghiệp nhà nước lớn được thực hiện và công bố công khai và được kiểm soát chặt chẽ. Phần lớn các doanh nghiệp nhà nước được FONAFE quản lý và đăng thông tin công khai trên trang web của FONAFE.

Peru không tham gia ký kết Hiệp định Mua sắm Chính phủ (GPA) trong khuôn khổ của Tổ chức Thương mại Thế giới. Vai trò của chính phủ đối với doanh nghiệp có vốn nhà nước giống như một chủ doanh nghiệp, được xác định thông qua một số luật và các quy định công khai có sẵn, nhằm thực hiện quyền sở hữu và điều hành phù hợp với hướng dẫn của OECD. Bộ Kinh tế và Tài chính Peru (MEF) quản lý Quỹ bình ổn tài chính với số vốn 9,2 tỷ USD (số liệu tháng 9/2015). MEF đưa ra chủ trương đầu tư cho Quỹ bình ổn tài chính đã cho phép đầu tư vào tiền gửi, tiền gửi tiết kiệm lãi suất...

Bạo lực chính trị

Mặc dù rất hiếm khi bạo lực chính trị nhằm chống lại các nhà đầu tư nước ngoài, nhưng một số cuộc biểu tình đã diễn ra trong cộng đồng hoặc có liên quan đến các hoạt động của ngành công nghiệp khai khoáng. Vấn đề môi trường và xã hội thường được đem ra để làm mục đích cho các cuộc biểu tình đó. Trong nhiều trường hợp, những người biểu tình để phản đối việc chính phủ không cung cấp đầy đủ các dịch vụ công cho hoạt động hàng ngày.

Các cuộc biểu tình thường do xúi giục của các tổ chức phi chính phủ nước ngoài (NGOs). Nhiều trường hợp họ đã đưa nhiều tổ chức bên ngoài địa phương vào nhằm kích động dân chúng biểu tình. Cảnh sát Peru phải thực hiện nhiều biện pháp nhằm đảm bảo an toàn cho người dân, giữ an ninh xã hội, bảo đảm một môi trường an toàn cho nhà đầu tư nước ngoài. Các cuộc phản đối chính trị thường diễn ra trong cộng đồng người lao động trong lĩnh vực khai khoáng, và trong một số trường hợp, họ đã thành công trong việc trì hoãn cả khoản đầu tư lớn, thậm chí dự án bị ngưng đầu tư vô thời hạn.

Cục Đối thoại và Phát triển bền vững quốc gia đang tích cực tham gia trong việc giảm thiểu các xung đột xã hội, đẩy mạnh kết nối cho ngành công nghiệp khai khoáng ở

Peru. Peru ban hành điều luật yêu cầu chính phủ phải tham khảo ý kiến với các cộng đồng bản địa trước khi ban hành bất cứ một điều luật, một biện pháp hành chính nào đó, hoặc triển khai các dự án phát triển có thể ảnh hưởng đến quyền lợi của cộng đồng về phân định ranh giới lãnh thổ.

Tham nhũng

Tham nhũng, kể cả hối lộ, làm tăng chi phí và rủi ro trong kinh doanh. Tham nhũng gây tác động xấu đến quá trình đầu tư sản xuất kinh doanh của các công ty nước ngoài. Tham nhũng ngăn cản làn sóng đầu tư quốc tế, dập tắt sự tăng trưởng và phát triển kinh tế, làm méo mó giá cả và thị trường, và làm suy yếu các quy tắc của pháp luật.

Các công ty nước ngoài đầu tư kinh doanh tại Peru cần xây dựng một chương trình tuân thủ cũng như thực hiện các biện pháp ngăn chặn và phát hiện tham nhũng. Các công ty nước ngoài cần phải bỏ thời gian để nghiên cứu các điều luật có liên quan đến việc phòng chống tham nhũng nhằm thực hiện đúng và đủ. Nếu cần thiết phải làm việc với luật sư để có được những tư vấn chính xác.

- **Công ước chống hối lộ OECD**

Công ước có hiệu lực từ năm 1999. Đến nay đã có 41 thành viên tham gia. (lưu ý: cá nhà xuất khẩu chính của Trung Quốc và Ấn Độ không tham gia hiệp ước này). Theo công ước này, các nước tham gia phải điều tra và kết tội các quan chức nước ngoài trong các giao dịch kinh doanh quốc tế nếu họ có biểu hiện tham nhũng.

- **Công ước Liên Hiệp Quốc**

Công ước yêu cầu các quốc gia nâng cao và thiết lập các biện pháp phòng chống tham nhũng.

- **Công ước OAS**

Công ước OAS thiết lập một loạt các biện pháp phòng chống tham nhũng, quy định việc hình sự hóa các hành vi tham nhũng, kể cả việc hối lộ xuyên quốc gia và làm giàu bất hợp pháp, công ước bao gồm một loạt các quy định để tăng cường sự hợp tác giữa các quốc gia trong khu vực chẳng hạn như hỗ trợ pháp lý lẫn nhau và hợp tác kỹ thuật để phòng chống tham nhũng.

- **Công ước về tham nhũng trong luật hình sự và luật dân sự của cộng đồng châu Âu**

Công ước Luật hình sự đòi hỏi hình sự hóa một loạt các hành vi tham nhũng trong phạm vi quốc gia và xuyên quốc gia, kể cả hối lộ, rửa tiền và các vi phạm về kế toán. Công ước cũng kết hợp các quy định về trách nhiệm của pháp nhân và bảo vệ nhân chứng. Công ước Luật dân sự bao gồm các quy định về bảo vệ người tố giác, bồi thường thiệt hại liên quan đến hành vi tham nhũng và hủy bỏ một hợp đồng cung cấp các thông tin về tham nhũng.

Hiệp định đầu tư song phương

Peru cũng có các hiệp định thương mại tự do với Canada, Chile, Trung Quốc,

Colombia, Costa Rica, Hiệp hội Thương mại tự do châu Âu (bao gồm Iceland, Liechtenstein, Na Uy và Thụy Sĩ), Honduras, Nhật Bản, Mexico, Panama, Singapore, Hàn Quốc và Thái Lan. Peru có ký kết Hiệp định khung với các nước MERCOSUR (Argentina, Brazil, Paraguay, Uruguay và Venezuela). Peru có một thỏa thuận ưu đãi từng phần với Cuba. Nhiều thỏa thuận đã được Peru ký kết và đang chờ thời điểm có hiệu lực như với Guatemala, và Pacific Alliance (bao gồm Mexico, Colombia, và Chile).

Peru đã ký các hiệp định đầu tư song phương đang có hiệu lực với Argentina, Australia, Bỉ - Luxembourg, Bolivia, Canada, Chile, Trung Quốc, Colombia, Cuba, Cộng hòa Czech, Đan Mạch, Ecuador, El Salvador, Phần Lan, Pháp, Đức, Italy, Nhật Bản, Hàn Quốc, Malaysia, Hà Lan, Na Uy, Paraguay, Bồ Đào Nha, Romania, Singapore, Tây Ban Nha, Thụy Điển, Thụy Sĩ, Thái Lan, Vương quốc Anh và Venezuela. Hiện nay, Peru có tổng số 32 hiệp định đầu tư song phương.

Lao động

Peru có nguồn lao động dồi dào. Do một số dự án đầu tư lớn trong những năm gần đây đã dẫn tới tình trạng thiếu hụt lao động cục bộ của một bộ phận công nhân có tay nghề cao trong một số lĩnh vực. Trong khi các khuôn khổ pháp lý để duy trì các tiêu chuẩn lao động quốc tế được xác định rõ, chính phủ lại không biện pháp thực thi pháp luật thực sự hiệu quả trong các trường hợp.

Theo luật định, mức lương tối thiểu hàng tháng là PEN 930/tháng (khoảng 281 USD). Theo Cục thống kê quốc gia (INEI) ước tính định mức đề xác định chuẩn nghèo là PEN 328/tháng (99 USD) mỗi người. Bộ Lao động (MOL) thực thi các mức lương tối thiểu chỉ trong khu vực chính thức. Nhiều người lao động trong khu vực phi chính thức đã không được kiểm soát, hầu hết trong số họ tự làm chủ, hoặc có mức lương thấp hơn mức lương tối thiểu.

Tiền lương trong lĩnh vực khai thác khoáng sản thường cao hơn các lĩnh vực khác, đặc biệt cho các vị trí quản lý và các dịch vụ tư vấn. Lương nhân công ở Peru được trả theo tháng, không phải theo năm. Một số công nhân, như thợ chính, được trả lương cao và được nhận được một phần lợi nhuận của công ty tùy theo quy chế. Theo quy định, tổng số tiền lợi nhuận được nhận trong 1 năm tối đa bằng 18 lần tiền lương cơ bản hàng tháng của họ. Peru làm việc theo chế độ 48 giờ/tuần và một ngày nghỉ ngơi (chủ nhật). Công ty phải thanh toán tiền làm thêm giờ nếu làm việc quá 8 giờ mỗi ngày và phải có thêm khoản bồi dưỡng nếu làm việc vào ban đêm. Nếu các công ty không tuân thủ pháp luật lao động sẽ bị phạt rất nặng. Pháp luật không cấm làm thêm giờ quá mức. Công nhân các doanh nghiệp được hưởng bảo hiểm xã hội và lương hưu.

Tỷ lệ thất nghiệp là 5,0% trong năm 2017. Tỷ lệ thất nghiệp ở thành thị phổ biến nhất trong độ tuổi từ 14 – 24 (chiếm 13,7% vào năm 2017. Ngoài ra, 96% người thất nghiệp hiện đang cư trú tại thành thị. Báo cáo mức lương toàn cầu của ILO 2018/2019 cho thấy mức lương trung bình tại Peru tăng 0,8% trong năm 2016 và giảm 0,2% trong năm 2017.

Theo quy định, người lao động nước ngoài không được chiếm hơn 20% trên tổng số nhân viên của một công ty địa phương (cho dù công ty này thuộc sở hữu của người nước ngoài hoặc người Peru) hoặc không nhiều hơn 30% của tổng số biên chế của công ty. Tuy nhiên, với các hiệp định thương mại tự do, Peru đã đồng ý không áp dụng

yếu tố quốc tịch tuyển dụng đối với các vị trí chuyên gia hoặc và các nhân viên có chuyên môn. Peru cũng có các thỏa thuận song phương với Tây Ban Nha và Argentina, vì vậy mà người Tây Ban Nha và Argentina làm việc ở Peru không được tính là người nước ngoài và ngược lại.

Người sử dụng lao động không bắt buộc phải bồi thường khi sa thải lao động nếu lý do sa thải được quy định trong luật. Nếu việc sa thải được thực hiện tùy tiện thì người sử dụng lao động phải thanh toán khoản bồi thường.

Nghị định Luật 22.342 nói lỏng luật lao động cho ngành xuất khẩu không truyền thống (NTE), trong đó bao gồm dệt may và một số sản phẩm nông nghiệp. Theo đó cho phép các doanh nghiệp trong lĩnh vực NTE sử dụng lao động không thời hạn với hợp đồng ngắn hạn liên tiếp, trong khi các lĩnh vực khác bị giới hạn chỉ 5 năm liên tiếp đối với hợp đồng lao động ngắn hạn.

Liên đoàn lao động độc lập với chính phủ và các nhà tuyển dụng. 6% lực lượng lao động trong khu vực tư nhân đã được tham gia công đoàn, với tỷ lệ cao trong các ngành điện, nước, xây dựng và khai thác mỏ (từ 39% đến 22). Luật về thủ tục lao động (No.29497) quy định các cuộc xung đột lao động phải được giải quyết trong vòng sáu tháng, cho phép các công đoàn hoặc đại diện của họ xuất hiện tại tòa án thay mặt cho công nhân, đòi hỏi thủ tục tố tụng được thực hiện bằng lời nói và video ghi âm.

Trong các cuộc đàm phán hợp đồng, công đoàn hoặc quản lý có thể yêu cầu các ràng buộc từ trọng tài. Các cuộc đình công chỉ được kêu gọi tổ chức sau khi có sự đồng ý của đa số người lao động. Theo quy định của chính phủ, các công đoàn trong lĩnh vực công thiết yếu, khi đình công phải bố trí lực lượng lao động phù hợp để duy trì các hoạt động công cộng.

Chính phủ Peru thường không dành đủ nhân sự và nguồn lực để thực thi pháp luật lao động. Chính phủ thành lập Cơ quan quản lý Lao động Quốc gia (SUNAFIL) và mở chín văn phòng khu vực đại diện cho thanh tra lao động trên toàn quốc. Tính đến tháng 11 năm 2018, SUNAFIL có 636 thanh tra viên, so với 480 của năm 2017. SUNAFIL điều tra các trường hợp lao động cưỡng bức và lao động trẻ em.

Khu vực thương mại tự do/thuận lợi trong kinh doanh

Theo luật pháp Peru quy định hiện nay bao gồm hai loại khu thương mại: khu công nghiệp, chế xuất, thương mại và dịch vụ (CETICOS); một khu thương mại tự do (ZOFRATACNA) tại tỉnh Tacna. Các quy định và lợi ích về thuế được áp dụng cho các nhà đầu tư trong và ngoài nước tương tự nhau tại hai khu vực này. Tuy nhiên các khu này đã thất bại trong việc thu hút đầu tư nước ngoài và tầm quan trọng của nó đối với nền kinh tế của Peru là không đáng kể. Các CETICOS được thành lập tại tỉnh Ilo, Matarani và Paita. Một CETICO được thành lập tại tỉnh Loreto nhưng không được đi vào hoạt động.

Đầu tư trực tiếp nước ngoài và Thống kê đầu tư trực tiếp nước ngoài

Tổng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Peru cộng dồn đến hết năm 2018 đạt 120,4 tỷ USD. Trong năm 2018, Peru thu hút 6,488 tỷ USD vốn FDI, trong đó: 22% là đầu tư vào lĩnh vực khai khoáng, lĩnh vực thông tin thu hút 21%, tài chính chiếm 18%. Những lĩnh vực thu hút đầu tư nước ngoài khác bao gồm năng lượng (13%) và công nghiệp chế tạo (12%). Theo số liệu mới nhất từ BCR, các nhà đầu tư lớn nhất ở Peru là

Hoa Kỳ, Vương quốc Anh, Tây Ban Nha và Chile.

Các nhà đầu tư trực tiếp nước ngoài lớn bao gồm Xstrata (Thụy Sĩ), Hunt Oil (Hoa Kỳ), tập đoàn Newmont Mining (Hoa Kỳ), BHP Billiton (Úc), Cencosud Internacional Limitada (Chile), Endesa Latinoamericana (Tây Ban Nha), Freeport-McMoRan (Hoa Kỳ), Golds Fields Corona (Nam Phi), SN Power Peru (Na Uy), Compania Minera Latino-Americana (Chile), Sempra Energy (Hoa Kỳ), Citibank (Hoa Kỳ), Southern Peru Copper (Mexico), Pluspetrol (Argentina), Scotiabank (Canada), Telefonica (Tây Ban Nha), Repsol (Tây Ban Nha), Gerdau (Brazil), Anglo American (Vương quốc Anh), Invercal (Chile), Asa Iberoamerica (Tây Ban Nha), Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide (Đức), Aeropuertos Andinos del Peru (Argentina), Odebrecht (Brazil), tập đoàn Falabella (Chile).

Khi hoàn thành thủ tục, dự án mỏ đồng Las Bambas trị giá 5,2 tỷ USD của liên minh Glencore-Xstrata tại Apurimac sẽ là dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài lớn nhất của Peru từ trước tới nay. Dự án Hunt Oil là dự án lớn nhất trong nhiều năm qua với tổng vốn đầu tư 3,8 tỷ USD để phát triển một nhà máy khí tự nhiên hóa lỏng, cảng biển, và đường ống ở phía nam Peru.

Ở chiều ngược lại, đầu tư trực tiếp của Peru ra nước ngoài lên tới 2,1 tỷ USD trong năm vừa qua. Peru tập trung đầu tư chủ yếu ở Chile, Brazil, Hoa Kỳ và Bolivia.

Quyền tư hữu và thành lập công ty.

Pháp luật Peru cho phép các tổ chức nước ngoài và trong nước được quyền thành lập và sở hữu tư nhân các công ty cũng như được tham gia vào hầu hết các hình thức hoạt động không bị cấm và có lợi cho nền kinh tế. Một số lĩnh vực bị hạn chế đầu tư như trong bảo vệ thiên nhiên và sản xuất các loại vũ khí. Chính phủ Peru cũng duy trì phần lớn quyền sở hữu trong các lĩnh vực chiến lược nhất định như về phương tiện truyền thông; hàng không, đất đai và cơ sở hạ tầng giao thông vận tải hàng hải; và các dịch vụ giám sát an ninh tư nhân. Người nước ngoài cũng bị cấm sở hữu các đài phát thanh và truyền hình ở Peru. Theo Hiến pháp, nhà đầu tư nước ngoài không thể mua hoặc sở hữu dưới bất kỳ hình thức nào, các hầm mỏ, đất đai, rừng, biển, hay nguồn nhiên liệu hoặc nguồn năng lượng trong vòng 50 km tính từ đường biên giới quốc tế của Peru.

Nhà đầu tư trong nước và nước ngoài có thể đầu tư vào bất kỳ hoạt động kinh tế hợp pháp - bao gồm cả đầu tư trực tiếp nước ngoài, đầu tư gián tiếp, và đầu tư vào bất động sản. Các đơn vị tư nhân có thể tự do thành lập, mua bán sang nhượng hoặc thậm chí từ bỏ quyền sở hữu đối với các doanh nghiệp kinh doanh.

Trách nhiệm trong kinh doanh

Chính phủ Peru không ban hành bất cứ quy định hoặc tiêu chuẩn quốc gia nào đối với hành vi trách nhiệm trong kinh doanh (Responsible Business Conduct - RBC). Tiêu chuẩn đặt ra đối với các hành vi về trách nhiệm trong kinh doanh, quản lý môi trường, trách nhiệm xã hội được thực hiện thay vì thông qua các quy định chuyên ngành. VD nghị định số 042-2003-EM thúc đẩy trách nhiệm xã hội trong lĩnh vực khai thác khoáng sản, khuyến khích cơ hội việc làm tại địa phương, hỗ trợ cho các dự án cộng đồng... Nghị định cũng yêu cầu các công ty khai thác khoáng sản phải thực hiện báo cáo hàng năm về hoạt động phát triển bền vững. Bộ Năng lượng và Mỏ cũng ban hành một tài liệu hướng dẫn cho các công ty về các mối quan hệ cộng đồng, cũng như thông tin về các biện pháp xã hội liên quan đến các lĩnh vực khai thác khoáng sản và năng

lượng. Vào tháng 02/2011, INDECOPI thông qua các Quy chuẩn kỹ thuật về trách nhiệm xã hội theo tiêu chuẩn ISO 26000 theo đó hướng dẫn các công ty tự nguyện hướng đến đến các hoạt động CSR.

Chính phủ Peru ban hành nhiều văn bản quy phạm nhằm chống lại tình trạng lao động cưỡng bức, trong đó nhấn mạnh vai trò của nhà nước trong vấn đề bảo vệ và thúc đẩy quyền lao động. tuy nhiên bất chấp những nỗ lực này, chính phủ đã cho thấy sự thiếu hiệu quả trong việc thực thi pháp luật lao động, đặc biệt là ở những vùng sâu vùng xa, vùng giáp biên giới. Tình trạng lao động trẻ em, lao động cưỡng bức vẫn tồn tại và là một vấn đề gây khó khăn cho sự hòa nhập kinh tế quốc tế của Peru.

Chương 7: Thương mại và tài trợ dự án

Một số địa chỉ cần thiết

- **Trade Finance Guide: A Quick Reference for U.S. Exporters**, published by the International Trade Administration's Industry & Analysis team:

<http://www.export.gov/tradefinanceguide/index.asp>

- **Export-Import Bank of the United States (Ex-Im Bank)**

Địa chỉ: 811 Vermont Avenue, N.W.

Washington D.C. 20571

Tel: Toll Free (800) 565-EXIM (3946)

Business Development (202) 565 3900

Fax: (202) 565 3380

Website: <http://www.exim.gov>

- **Xiomara Creque, Acting Regional Director-Americas**

Email: Xiomara.creque@exim.gov

Tel.: (202) 565 3477

- **Country Limitation Schedule:**

http://www.exim.gov/tools/country/country_limits.html

http://www.exim.gov/tools/country/country_limits.html

- **Overseas Private Investment Corporation (OPIC)**

Địa chỉ: 1100 New York Avenue, N.W.

Washington, D.C. 20527

Tel: InfoLine: (202) 336 8799

Fax: (202) 336 7949

Email: info@opic.gov

Website: <http://www.opic.gov/>

+ Inter-American Development Bank: <http://www.iadb.org>

+ The World Bank Group: <http://www.worldbank.org>

+ Trade and Development Agency: <http://www.tda.gov/>

+ SBA's Office of International Trade: <http://www.sba.gov/oit/>

Phương pháp thanh toán

Theo Banco de Credito del Perú, ngân hàng lớn nhất của Peru, 60% thanh toán cho

xuất khẩu sang Peru thông qua tài khoản mở. Số lượng tài khoản sử dụng đã tăng lên đáng kể khi nền kinh tế của Peru đã tăng trưởng từ năm 1990. Phương thức thanh toán nhờ thu kèm chứng từ là phương thức phổ biến thứ hai tại Peru, chiếm đến hơn 20% tổng số giao dịch. Thư tín dụng chiếm khoảng 16% các giao dịch (giảm từ gần 100% so với trước năm 1990). Ngoài ra các thương nhân còn sử dụng nhiều phương thức thanh toán khác, bao gồm cả tín dụng chuyển nhượng nợ (bao thanh toán - factoring), chấp phiếu của ngân hàng (banker's acceptances), tiền mặt trả trước. Ngân hàng là công cụ thanh toán thông thường trong hoạt động xuất khẩu sang Peru. Hầu hết các thẻ tín dụng được chấp nhận rộng rãi tại Peru như American Express, MasterCard, Visa và Diners Club ngày càng được ưa chuộng.

Các công ty xếp hạng tín dụng hàng đầu ở Peru là Dun & Bradstreet S.A.C. (www.dnbperu.com.pe; dnb@dnbperu.com.pe), tiếp theo là Coface Peru (www.coface.com.pe; coface.peru@coface.com.pe) và Informa Peru (www.informadelperu.com/english/index.html; clientes@informadelperu.com).

Có hai công ty báo cáo tín dụng ở Peru là Infocorp/Equifax (www.infocorp.com.pe; info@infocorp.com.pe), và CERTICOM (www.certicom.com.pe; certicom@certicom.com.pe).

Bốn cơ quan đánh giá rủi ro: Apoyo & Asociados Internacionales S.A.C. Clasificadora de Riesgo (www.aai.com.pe), Clasificadora de Riesgo Pacific Credit Rating SAC (www.ratingspcr.com), Class & Asociados S.A. Clasificadora de Riesgo (www.classrating.com), Equilibrium Clasificadora de Riesgo S.A. (www.equilibrium.com.pe).

Hệ thống ngân hàng

Việc Peru tuân thủ nghiêm ngặt chính sách tài khóa và tiền tệ đã giúp đất nước vượt qua được khủng hoảng tài chính toàn cầu giai đoạn 2008 - 2009, cuộc suy thoái kinh tế của Trung Quốc và tình hình vỡ nợ công diễn ra ở châu Âu. Tình hình kinh tế hiện nay của Peru khác xa so với giai đoạn nửa cuối những năm 90 khi các ngân hàng của Peru phụ thuộc nhiều vào dòng tín dụng nước ngoài (59% nguồn tín dụng của các ngân hàng trong nửa đầu của năm 1998 đến từ dòng tín dụng nước ngoài). Trước những năm 90 Peru thường xuyên bị mất cân bằng các khoản thanh toán và thâm hụt ngân sách, dự trữ ngoại tệ rất thấp.

Tính đến 31/5/2016, Peru có dự trữ ngoại hối đạt 60,62 tỷ USD. Hầu hết tích lũy vốn của các ngân hàng đến từ dòng tiền gửi trong nước. Các chi nhánh ngân hàng nước ngoài tại các địa phương phát triển rất mạnh. quỹ hưu trí tư nhân kiểm soát lượng lớn tài sản lớn và ngày càng tăng. Tỷ lệ nợ quá hạn của hệ thống tài chính rất thấp. Ngoài ra, Bộ Kinh tế và Tài chính thu gần 6 tỷ USD từ thặng dư ngân sách trong giai đoạn 2006 - 2008. Chính phủ Peru đã sử dụng một phần để giải quyết những tác động của cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu năm 2008 - 2009. Từ năm 2009 đến năm 2013, Peru lại thặng dư tài chính do nhu cầu trong nước, giá hàng hóa tăng, xuất khẩu và đầu tư nước ngoài cũng tăng.

Hệ thống tài chính của Peru bao gồm 16 ngân hàng thương mại, tổ chức cho vay nhỏ và các ngân hàng tiết kiệm (một số ngân hàng lớn cũng cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa vay), 11 tổ chức chuyên ngành ("financieras"), 01 tổ chức cho thuê tài chính, 02 ngân hàng quốc doanh, và 01 ngân hàng phát triển nhà nước gồm: Ngân hàng Trung

ương (Banco Central de Reserva del Peru - BCRP), Cơ quan tài chính của chính phủ (Banco de la Nacion), Các ngân hàng phát triển (Corporacion Financiera de Desarrollo – COFIDE) và Ngân hàng nông nghiệp. Những tổ chức này cùng với năm nhà quản lý quỹ hưu trí tư nhân, 14 công ty bảo hiểm, và 20 công ty tài chính nhỏ lẻ hoạt động dưới sự quản lý của Cơ quan quản lý Ngân hàng, Bảo hiểm, và quỹ hưu trí (Superintendencia de Banca y Seguros - SBS). Chính sách quản lý của SBS dựa theo quy định chính sách quản lý thanh toán quốc tế (SBS) của Ngân hàng Thụy Sĩ. Ngoài ra còn có 150 quỹ tiết kiệm khác và các tập đoàn cho thuê tài chính hoạt động trong một môi trường gần như không có sự giám sát của chính phủ.

Hệ thống ngân hàng của Peru hoạt động ngày càng hiệu quả nhờ vào bài học kinh nghiệm trong 1997-1998 trong cuộc khủng hoảng kinh tế châu Á. Kể từ đó, SBS đã dần dần cải tiến hoạt động, tăng vốn, và giảm chi phí.

Một số địa chỉ cần thiết của hệ thống tài chính Peru

- **Export-Import Bank of the United States (Ex-Im Bank)**

Địa chỉ: 811 Vermont Avenue, N.W.

Washington D.C. 20571

Tel.: Toll Free (800) 565-EXIM (3946)

Business Development (202) 565 3900

Fax: (202) 565 3380

Email: Fill out form on website: <http://www.exim.gov/contact>

Website: <http://www.exim.gov>

- **Xiomara Creque, Acting Regional Director-Americas**

Email: Xiomara.creque@exim.gov

Tel.: (202) 565 3477

- Asociación de Bancos (Association of Banks)

Địa chỉ: Calle 41 #975, Urb. Corpac San Isidro

Lima – 27, Peru

Tel: Direct: (511) 612 3333

Email: estudioeconomicos@asbanc.com.pe

Website: <http://www.asbanc.com.pe>

- **Superintendencia de Banca, Seguros y AFP (SBS)**

- Banking Supervisory Office**

Địa chỉ: Los Laureles 214, San Isidro

Lima- Peru

Tel: (511) 630 9000

Email: sbs@sbs.gob.pe

Website: www.sbs.gob.pe

- Banco BBVA-Continental (<http://www.bbvaabancocontinental.com>)
- Banco de Comercio (<http://www.bancomercio.com>)
- Banco de Crédito del Perú (<http://www.viabcp.com>)
- Banco Financiero del Perú (<http://www.financiero.com.pe>)
- Banco Interamericano de Finanzas (<http://www.bif.com.pe>)
- Banco Santander (<http://www.santander.com.pe>)
- Citibank (<http://www.citibank.com/peru>)
- HSBC Bank Peru (<http://www.hsbc.com.pe>)
- Interbank (<http://www.interbank.com.pe>)
- Scotiabank Peru (<http://www.scotiabank.com.pe>)

Quản lý trao đổi ngoại hối

Peru không hạn chế trao đổi ngoại hối. Chính phủ Peru loại bỏ kiểm soát ngoại hối từ năm 1990. Đồng tiền hiện hành của Peru hoàn toàn có thể trao đổi cho mục đích kinh doanh. Ngân hàng trung ương áp dụng áp dụng cơ chế thả nổi tỷ giá nhằm giảm biến động tiền tệ. Nhà đầu tư nước ngoài có thể tự do chuyển lợi nhuận và cổ tức bằng ngoại tệ mạnh.

Chương 8: Kinh doanh tại Peru

Tập quán trong kinh doanh và sinh hoạt.

Với môi trường kinh doanh tại Peru thì trang phục thường mang tính bảo thủ, nam thường sử dụng bộ complet có thắt nơ, đối với nữ thường mặc một bộ đồ với chuẩn mực lịch sự thông thường. Người Peru có xu hướng tôn trọng những người ăn mặc đẹp. Trước mỗi buổi họp, thường có phong tục trao đổi danh thiếp giữa các cá nhân.

Trong khi nhiều nhà quản lý có khả năng giao tiếp bằng tiếng Anh, nhưng hầu hết các cuộc họp kinh doanh tại Peru được trao đổi bằng tiếng Tây Ban Nha. Hãy chuẩn bị một phiên dịch ở tất cả các thời điểm, đặc biệt khi đàm phán kinh doanh. Ngoài ra, nếu bạn có khả năng sử dụng bất kỳ kiến thức tiếng Tây Ban Nha, bạn sẽ gây được ấn tượng tốt và được các đối tác địa phương hài lòng. Và cũng đừng ngạc nhiên nếu cuộc họp được kéo dài để đi đến một thỏa thuận. Tạo và phát triển các mối quan hệ quan trọng với đối tác địa phương của bạn trước khi đi đến một thỏa thuận chính thức kinh doanh.

Cũng như các nước Nam Mỹ khác, giao tiếp trong kinh doanh tại Peru có thể khá thân mật. Chào hỏi giới thiệu và làm quen được thực hiện thông qua một cái bắt tay đơn giản. Sau khi một mối quan hệ trở nên phát triển và gần gũi hơn, việc chào hỏi hoặc tạm biệt có thể thông qua một nụ hôn hay một cái ôm thăm thiết.

Trong giao tiếp, người Peru thích một phong cách truyền thông gián tiếp. Nên nói tránh những vấn đề tế nhị thay vì nói trực diện vào vấn đề, tránh đối đầu, và luôn luôn duy trì sự điềm tĩnh. Người Peru thường không nói những gì họ đang nghĩ gì. Tuy nhiên người Peru thường nhìn thẳng vào mắt người đối diện khi giao tiếp.

Người Peru đặt tầm quan trọng của con người và các mối quan hệ xã hội cao hơn một công thức hay lịch trình nghiêm ngặt. Đến muộn không phải là một vấn đề lớn lao trong giao tiếp hàng ngày, do đó việc đến muộn 30 phút ở một cuộc hẹn tương đối phổ biến tại Peru.

• Những việc nên làm và không nên làm trong giao tiếp kinh doanh tại Peru

Nên làm	Không nên làm
Tước vị: việc tôn trọng các tước vị mà đối tác hoặc đồng nghiệp có được rất quan trọng. Tước vị "Señor" or "Señora" luôn luôn được chấp nhận. Luật sư được gọi là Doctor/Doctora	Cử chỉ thô lỗ: Giữ cử chỉ của bạn một cách cởi mở, thân thiện, và thư thái. Các cử chỉ nhanh, ngắn gọn được xem là các cử chỉ thô lỗ tại Peru.
Sử dụng hai ngôn ngữ trên danh thiếp: Sử dụng cả tiếng Anh và tiếng Tây Ban Nha trên danh thiếp. Có nhiều người Peru có khả năng nói tiếng Anh rất tốt.	Tặng dao và các đồ vật có số lẻ: Hãy cẩn thận với những món quà của bạn. Dao được hiểu như muốn cắt đứt mối quan hệ và những số lẻ được xem là sự thiếu may mắn.
Giao tiếp bằng mắt: Mặc dù người Peru	Tạo không gian riêng: người Peru có xu

giao tiếp bằng lời nói nhưng thường nói gián tiếp, nhưng họ thích nhìn thẳng vào mắt người đối diện để tạo ra một bầu không khí tin tưởng và tôn trọng lẫn nhau.	hướng nói chuyện rất gần gũi và thân mật. Những nụ hôn trên má và những lời nói thân mật rất hay được sử dụng trong giao tiếp.
Trò chuyện nhỏ nhẹ: trò chuyện nhỏ giúp thiết lập một cơ sở cho các mối quan hệ. Nên theo đuổi các vấn đề kinh doanh, luôn để khách của bạn bắt đầu cuộc trò chuyện kinh doanh trước tiên.	Gọi bằng tên: Chỉ gọi người khác bằng tên khi họ đã cho phép thực hiện điều đó. Nếu chưa được phép, sử dụng những cách thức khác để gọi.
Các lĩnh vực có thể trao đổi: bóng đá, gia đình, du lịch, ẩm thực.	Các lĩnh vực không nên trao đổi: chính trị, tôn giáo, khủng bố, dòng họ.
Tặng quà: Khi bạn được mời đến nhà một người Peru, nên tặng hoa, hoặc rượu vang, rượu mạnh, hoặc chocolates cho chủ nhà là thích hợp nhất (tránh màu đen và màu tím). Hãy gói quà cẩn thận và đề nghị họ có thể mở quà ngay khi được tặng.	Những điều cấm kỵ: Đừng từ chối lời mời ăn tối, không từ chối ăn một cái gì đó khi bạn là khách, không đặt bàn chân của bạn lên trên ghế, bàn, không đặt khuỷu tay của bạn trên bàn trong khi ăn, không đặt tay trên đùi của bạn (giữ bàn tay của bạn trên bàn) và không bắt chéo chân cao (mất cá chân này để trên đùi chân kia)

Doanh nhân hoặc khách du lịch Việt Nam có thể liên hệ với đại sứ quán Peru tại Hà Nội hoặc Đại sứ quán Việt Nam tại Brazil (kiêm nhiệm Peru) để biết thêm thông tin

+ Đại sứ quán Peru tại Việt Nam:

Địa chỉ: Tầng 14, Tòa nhà CornerStone Building,
16 Phan Chu Trinh, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Giờ làm việc: 08:30 - 17:30 giờ Việt Nam

Điện thoại: +84 4 3936 3082

Fax: + 84 4 3936 3081

Email: hanoi@peruembassy.vn

Website: www.peruembassy.vn

+ Đại sứ Việt Nam tại Brazil (Kiêm nhiệm Peru)

Địa chỉ: SHIS QI 09, Conjunto 10, Casa 01, Lago Sul, Brasilia/DF,
Brazil, CEP: 71625-100

Điện thoại: 3364 5876 Fax: 3364 5836

Email: embavina@yahoo.com; vnconsular@gmail.com (Lãnh sự)

Điện thoại ngoài giờ hành chính: 9280 6215

+ Thương vụ Việt Nam tại Brazil (Kiêm nhiệm Pê-ru)

Rua Paulo Orozimbo, 675-Conj. 91;92 CEP: 015-35001- Bairro da Aclimação; São Paulo – SP – Brasil

Điện thoại: (+55) 11 32766776

Fax: (+55)11 2537 8040

Website: <http://www.ecoviet.com.br>

Email: Br@moit.gov.vn; ecoviet@terra.com.br

Lời khuyên đến và di chuyển tại Peru

Thương nhân và khách du lịch cần có hộ chiếu hợp lệ để làm thủ tục xuất nhập cảnh. Họ cũng cần phải chứng minh việc đến và rời khỏi Peru (VD vé khứ hồi). Người nước ngoài đến Peru sẽ nhận được một thẻ do Cục xuất nhập cảnh Peru cấp có khi rõ thời gian lưu trú đã được phê duyệt (thường là 90 ngày). Thường không có sự gia hạn và sẽ bị phạt nếu lưu trú quá hạn. Peru không yêu cầu bất kỳ việc chủng ngừa đối với khách nhập cảnh, mặc dù có khuyến cáo tiêm chủng chống bệnh sốt vàng da.

Người nước ngoài được khuyến cáo tránh đến các khu vực xa xôi hẻo lánh, hạn chế ra ngoài vào ban đêm do vẫn còn các hoạt động khủng bố, bắt cóc, cướp bóc cũng như các hoạt động trồng và sản xuất ma túy bất hợp pháp. Bên cạnh đó, nạn móc túi, trộm cắp vẫn là vấn đề nan giải cho chính quyền các thành phố lớn có nhiều khách du lịch.

Người nước ngoài nên ghi nhớ địa chỉ lưu trú tại Peru, ghi nhớ địa chỉ cơ quan ngoại giao của nước mình ... Nên lưu số điện thoại khẩn cấp của công an, bệnh viện tại thành phố lưu trú.

Tình hình dịch bệnh tại Peru vẫn còn khá phức tạp và chưa được kiểm soát triệt để. Các bệnh như sốt xuất huyết, AIDS, bệnh sốt vàng da, sốt nhiệt đới vẫn tồn tại. Theo các cơ quan chức năng, dịch Zika đang có chiều hướng gia tăng tại Peru.

Trong trường hợp khẩn cấp có thể gọi cho đường dây dịch vụ khẩn cấp 105 (cảnh sát), 116 (báo cháy), 117 (cấp cứu).

Yêu cầu, thủ tục xin cấp Visa.

• Thủ tục, hồ sơ VISA công tác, kinh doanh gồm:

- + Điền thông tin vào mẫu đơn xin thị thực
- + Hộ chiếu còn hiệu lực từ 06 tháng trở lên và còn ít nhất 03 trang trống; và tất cả các hộ chiếu cũ nếu có. Bản phô-tô copy trang thông tin hộ chiếu và các trang có visa.
- + Vé khứ hồi đi Peru (Có mã đặt chỗ và tên người đi)
- + Đặt chỗ khách sạn ở Peru (Có mã đặt chỗ và tên khách. Lưu ý: số ngày đặt chỗ khách sạn phải trùng với số ngày sẽ lưu trú tại Peru theo vé khứ hồi.)
- + Đĩa CD có chứa file ảnh, yêu cầu ảnh như sau: ảnh màu, nền trắng, cỡ hộ chiếu, 270 x 200 pxl, định dạng JPG.
- + Chứng minh tình trạng công việc: nếu là nhân viên: hợp đồng lao động; nếu là chủ doanh nghiệp: giấy phép kinh doanh (dịch tiếng Anh hoặc Tây Ban Nha công chứng).

- + Giấy cử đi công tác của công ty chủ quản phía Việt Nam, nêu rõ mục đích, thời gian chuyển đi, chi phí công tác cho chuyển đi.
- + Giấy phép ĐKKD (dịch tiếng Anh hoặc Tây Ban Nha công chứng) và sao kê tài khoản công ty trong vòng 3 tháng, hoặc khai báo thuế của công ty.
- + Thư mời được công chứng của công ty phía Peru, nêu rõ mục đích, thời gian và chi phí chuyển đi. Lưu ý: Trong trường hợp công ty này chỉ trả chi phí cho chuyển đi thì người xin visa phải nộp chứng minh tài chính (tài khoản tiết kiệm ngân hàng đứng tên người xin thị thực vẫn còn hiệu lực tính đến ngày xin visa hoặc sao kê tài khoản cá nhân trong vòng 3 tháng gần nhất)
- + Phỏng vấn: Người xin visa bắt buộc phải có mặt tại Đại sứ quán Peru tại Hà Nội để phỏng vấn.
- + Giấy nộp tiền của ngân hàng. (Lưu ý: Chỉ nộp tiền sau khi Đại sứ quán Peru đồng ý cấp visa).
- + Người nước ngoài tại Việt Nam phải có thẻ thường trú và giấy phép lao động tại Việt Nam
- + Lệ phí: 30 USD/01 VISA. Thanh toán qua hình thức nộp tiền mặt (bằng tiền VNĐ theo tỷ giá Ngân hàng Vietcombank hoặc tiền USD vào tài khoản của Bộ phận lãnh sự, Đại sứ quán Peru tại Việt Nam).

• **Thủ tục, hồ sơ VISA du lịch gồm:**

- + Điền thông tin vào mẫu đơn xin thị thực
- + Hộ chiếu còn hiệu lực từ 06 tháng trở lên và còn ít nhất 03 trang trống; và tất cả các hộ chiếu cũ nếu có. Bản phô-tô copy trang thông tin hộ chiếu và các trang có visa.
- + Vé khứ hồi đi Peru (Có mã đặt chỗ và tên người đi)
- + Đặt chỗ khách sạn ở Peru (Có mã đặt chỗ và tên khách. Lưu ý: số ngày đặt chỗ khách sạn phải trùng với số ngày sẽ lưu trú tại Peru theo vé khứ hồi.)
- + Hành trình du lịch (gói du lịch).
- + Đĩa CD có chứa file ảnh, yêu cầu ảnh như sau: ảnh màu, nền trắng, cỡ hộ chiếu, 270 x 200 pxl, định dạng JPG.
- + Thư xin nghỉ phép ghi rõ mục đích chuyển đi và thời gian lưu trú tại Peru, có xác nhận của công ty.
- + Chứng minh tài chính: tài khoản tiết kiệm ngân hàng đứng tên người xin thị thực vẫn còn hiệu lực tính đến ngày xin visa hoặc sao kê tài khoản cá nhân trong vòng 3 tháng gần nhất.
- + Chứng minh tình trạng công việc: nếu là nhân viên: hợp đồng lao động; nếu là chủ doanh nghiệp: giấy phép kinh doanh (dịch tiếng Anh hoặc Tây Ban Nha công chứng)
- + Phỏng vấn: Người xin visa bắt buộc phải có mặt tại Đại sứ quán Peru tại Hà Nội để phỏng vấn.

- + Giấy nộp tiền của ngân hàng. (Lưu ý: Chỉ nộp tiền sau khi Đại sứ quán Peru đồng ý cấp visa).
- + Người nước ngoài tại Việt Nam phải có thẻ thường trú và giấy phép lao động tại Việt Nam
- + Lệ phí: 30 USD/01 VISA. Thanh toán qua hình thức nộp tiền mặt (bằng tiền VNĐ theo tỷ giá Ngân hàng Vietcombank hoặc tiền USD vào tài khoản của Bộ phận lãnh sự, Đại sứ quán Peru tại Việt Nam).

- **Lưu ý:**

- + Không nhận hồ sơ vào 2 ngày cuối tháng.
- + Các giấy tờ trong bộ hồ sơ phải bằng tiếng Anh hoặc tiếng Tây Ban Nha (đối với các giấy tờ gốc bằng tiếng Việt phải được dịch và công chứng ra một trong hai thứ tiếng trên).
- + Hồ sơ xin visa sau khi đã được hoàn thiện và nộp đầy đủ tại Đại sứ quán sẽ được xét duyệt bởi Bộ phận lãnh sự. Việc nộp đầy đủ hồ sơ theo yêu cầu không có nghĩa là tất cả các trường hợp đều được cấp visa.
- + Sau khi đã nhận đầy đủ hồ sơ theo quy định, Bộ phận lãnh sự của Đại sứ quán Peru sẽ đánh giá và xem xét cấp visa trong thời gian 15 ngày.
- + Đại sứ quán không nhận hồ sơ gửi qua đường bưu điện. Người xin visa phải trực tiếp nộp và nhận hồ sơ tại Đại sứ quán hoặc ủy quyền cho người khác tiến hành (trong trường hợp này phải có giấy ủy quyền).

Tiền tệ

Peru chấp nhận giao dịch bằng đồng tiền nội tệ (Peru Nuevo Sol – PEN) và USD. Thẻ tín dụng (credit) hoặc thẻ ghi nợ (debit), séc du lịch được chấp nhận tại Peru và có thể sử dụng các máy ATM.

Tỷ giá thời điểm tháng 10/2016: 1 PEN tương đương khoảng 6.632 VNĐ.

1 PEN tương đương khoảng 0,3 USD.

1 PEN tương đương khoảng 0,27 EUR.

Viễn thông

Ngành công nghiệp viễn thông ở Peru dần được hiện đại hóa sau khi tư nhân hóa công ty điện thoại quốc gia, đã được bán cho Telefónica de España (<http://www.telefonica.com.pe>) vào năm 1994. Truy cập internet không dây có sẵn tại nhiều nhà hàng và quán cà phê, cũng như các quán cà phê internet. Telefónica chiếm 55% thị trường điện thoại di động và 81% thị trường điện thoại cố định. Một số công ty, cá nhân đã có ý kiến phản nản về dịch vụ khách hàng của Telefónica cũng như tốc độ cài đặt chậm chạp.

Đối thủ cạnh tranh trong thị trường điện thoại di động của Telefónica là Claro (<http://www.claro.com>) và Chilean thuộc Entel, mà Nextel mua lại vào tháng 4/2013. Một đối thủ cạnh tranh mới gia nhập thị trường trong năm 2014 là Bitel, một công ty con của Tập đoàn viễn thông quân đội Viettel (Việt Nam), dự kiến, Bitel sẽ cung cấp

dịch vụ 4G vào cuối năm 2016. Theo kế hoạch, Bitel sẽ phát triển được 3 triệu thuê bao trong năm 2016, tăng trưởng gấp đôi thị phần so với năm 2015. Khách du lịch và doanh nhân Việt Nam có thể sử dụng các mạng viễn thông trong nước vì các hãng này đều thực hiện dịch vụ chuyển vùng quốc tế đối với Peru (với mức cước phí sử dụng khá cao)

Tại Peru, điện thoại thông minh sẽ hoạt động tốt vì có dịch vụ GSM/GPRS. Để gọi điện thoại đường dài có một loạt các dịch vụ gọi điện thoại trả trước. Bên cạnh đó còn có thể sử dụng các dịch vụ khác như Skype hay Google Talk Internet Protocol (VoIP).

Liên hệ.

- **Organismo Supervisor de la Inversión Privada en Telecomunicaciones – OSIPTEL**

(Supervising Agency for Private Investment in Telecommunications)

Địa chỉ: De La Prosa 136, San Borja

Lima – 41, Peru

Tel.: (511) 225 1313

Email: sid@osiptel.gob.pe

Website: <http://www.osiptel.gob.pe>

- **Công ty Bitel**

Địa chỉ: Avenida La Victoria 234, Puente Piedra 15118, Pê-ru

Email: servicioalcliente@viettelperu.com.pe

Website: www.bitel.com.pe/

Giao thông vận tải

Theo thông tin từ Đại sứ quán, hiện nay chưa có đường bay trực tiếp từ Peru đi Việt Nam và ngược lại, vì thế nếu muốn bay từ Việt Nam đến Peru, sẽ phải trung chuyển qua nhiều sân bay như Nhật Bản, Hàn Quốc, Hoa Kỳ, Pháp, Thái Lan, Qatar, Brazil. Bất lợi của những đường bay này là thời gian dài và chi phí cao.

Có rất nhiều hãng hàng không quốc tế với các chuyến bay hàng ngày đến thủ đô Lima và 6 công ty hàng không nội địa phục vụ các tuyến đường bay nội địa Peru. Các chuyến bay nội địa giữa Lima và các thành phố lớn ở Peru được cung cấp bởi LAN Peru, Avianca, L.C. Peru, Star Peru, Peru Airlines, và ATSA. Cusco là sân bay thương mại sầm uất thứ hai của Peru với hơn hai mươi chuyến bay hàng ngày từ Lima. Các hãng hàng không quốc tế khác phục vụ các tuyến hàng không giữa Peru và các quốc gia khác là: American Airlines, Delta Airlines, United Airlines, Aerolineas Argentinas, Aeromexico, Air Canada Rouge, Air Europa, Air France, Avianca, British Airways, Copa Airlines, Iberia, KLM, LAN Airlines, Sky Airlines, và TAM. Điểm đến của các chuyến bay quốc tế đến là Sân bay quốc tế Jorge Chavez do Lima Airport Partners (LAP) quản lý và điều hành.

Hệ thống đường sắt ở Peru chưa phát triển với tổng chiều dài 1.928,8 km bao gồm:

- Tuyến đường sắt Trung tâm (Ferrocarril del Centro) dài 489,6 km. Là liên minh với

Ferrovias Central Andina và được Ferrocarril Central Andino (FCCA) điều hành. FCCA cung cấp dịch vụ vận chuyển hàng hóa khoáng sản tuyến Huancayo - La Oroya - Callao và Cerro de Pasco - La Oroya - Callao và dịch vụ vận tải hành khách theo mùa tuyến Lima - Huancayo.

- Tuyến đường sắt Huancayo – Huancavelica (Ferrocarril Huancayo-Huancavelica) dài 128,7 km. Tuyến này do Bộ Giao thông vận tải và Truyền thông quản lý cung cấp dịch vụ vận chuyển hàng hóa và hành khách.
- Tuyến đường sắt phía Nam (Ferrocarril del Sur) dài 989,7 km. Được quản lý và điều hành bởi Ferrocarril Transandino, hoạt động trên các tuyến Matarani – Arequipa - Puno, Juliaca - Cusco, Cusco - Machu Picchu, và Pacha - Urubamba.
- Tuyến đường sắt Tacna - Arica dài 60 km. Do Regional Government of Tacna vận hành và quản lý với dịch vụ vận chuyển hàng hóa và hành khách.
- Tuyến đường sắt Toquepala - Ilo dài 217,7 km. Do tập đoàn khoáng sản tư nhân Southern Peru Copper Corp vận hành. Chủ yếu vận chuyển khoáng sản đồng từ các mỏ đồng của Toquepala và Cuajone đến các nhà máy chế biến tại Ilo, và vận chuyển từ các nhà máy chế biến đến cảng Ilo.
- Tuyến đường sắt Caripa - Condorcoha dài 13,6 Km. Do công ty xi măng tư nhân Cemento Andino điều hành.
- Tuyến đường sắt Santa – Clara – Cajamarquilla dài 7,3 Km. Do công ty của Brazil điều hành, vận chuyển quặng lỏng từ nhà máy luyện kẽm Cajamarquilla.

Chính phủ Peru đã phê duyệt phát triển hệ thống tàu điện ngầm tại thủ đô Lima, hệ thống tàu điện công cộng ở Lima và Callao, trong đó bao gồm 5 tuyến. Tuyến 1 đã đi vào hoạt động bao gồm hai nhánh đường. Nhánh đầu tiên với chiều dài 22,2 km kết nối Villa El Salvador với Estación Grau trong Cercado de Lima (trung tâm thành phố Lima), và nhánh thứ hai dài 12,40 km với mười trạm, kết nối Cercado de Lima tới El Agustino và San Juan de Lurigancho.

Tuyến Metro thứ hai dài 35 km theo hướng đông sang tây Lima từ Ate đến Callao đã được tập đoàn Nuevo Metro de Lima đầu tư (Đây là tập đoàn liên doanh giữa COSAPI (Peru) và các công ty châu Âu Impregilo, Iridium, Vialia, Ansaldo Breda & Ansaldo STS, Dragados, FCC và Iridium. Tuyến metro này có vốn đầu tư khoảng 5,6 tỷ USD bắt đầu xây dựng vào tháng 6/2014 và dự kiến hoàn thành vào tháng 6/ 2019. Toàn tuyến sẽ có 35 trạm và sẽ đi ngầm qua chín quận ở Lima và ba quận ở Callao. Tuyến này sẽ có thêm một nhánh dài 8 km đi từ đại lộ Gambetta và đại lộ Faucett Avenues đến sân bay quốc tế Jorge Chavez.

Hệ thống xe buýt công cộng và mini-buýt trong hệ thống giao thông đô thị và giữa các thành phố tại Peru không được quan tâm do có tỷ lệ tai nạn giao thông cao và trong một vài trường hợp vận chuyển giữa các thành phố đã xảy ra các vụ cướp bóc trên các tuyến cao tốc.

Taxi tại Peru không có đồng hồ tính tiền, vì vậy cần phải thương lượng giá tiền trước khi đi. Rất ít tài xế taxi có thể giao tiếp bằng tiếng Anh. Taxi là phương tiện vận chuyển trong nội ô Lima cũng như các thành phố lớn một cách nhanh chóng và không tốn kém. Khách nước ngoài cần phải đặt taxi thông qua khách sạn hoặc gọi điện thoại cho các hãng taxi. Chỉ nên sử dụng dịch vụ taxi “mù” khi không còn một sự lựa chọn

nào khác. Hơn nữa, do tình trạng tắc nghẽn giao thông ngày càng nhiều cũng như điều kiện an ninh phức tạp, khách nước ngoài được khuyến khích thuê taxi theo giờ hoặc thuê xe có người lái thay vì thuê xe tự lái. Với các quãng đường ngắn thì không cần tiền tip, tuy nhiên nếu thuê xe thì khi kết thúc hợp đồng thuê nên có một khoản tiền tip cho tài xế. Ngoài ra khách nước ngoài có thể sử dụng các ứng dụng như Uber hoặc Easy Taxi. Những dịch vụ này cung cấp xe đời mới với nội thất sạch sẽ và thoải mái. Giá cả tương đương taxi.

Di chuyển từ sân bay về trung tâm thành phố và ngược lại bằng taxi hoặc xe thuê khoảng 25 USD. Khách nước ngoài có thể sắp xếp với khách sạn trước khi đến hoặc sử dụng một trong các dịch vụ taxi tại sân bay quốc tế Lima. Hai dịch vụ taxi sân bay được xem là an toàn và đáng tin cậy là MITSUI và CMV.

Ngôn ngữ

Các cuộc trao đổi kinh doanh ở Peru đều sử dụng tiếng Tây Ban Nha, đây là ngôn ngữ chính thức của Peru trong giao tiếp, kinh doanh và sinh hoạt hàng ngày. Tuy nhiên, phần lớn các lãnh đạo công ty, tập đoàn đều cũng như các chuyên gia chính đều có thể trao đổi công việc bằng tiếng Anh một cách nhuần nhuyễn.

Các tài liệu, tờ rơi, brochure cần phải được thể hiện bằng tiếng Tây Ban Nha. Tiếng Quechua và Aymara được sử dụng ở vùng cao nguyên Andean. Một số công ty công nghệ lớn như Microsoft và Claro đang nỗ lực phát triển các sản phẩm sử dụng các ngôn ngữ bản địa.

Chăm sóc sức khỏe

Dịch vụ chăm sóc y tế tại Peru chưa đạt tiêu chuẩn, thiết bị vật tư y tế còn hạn chế, đặc biệt là ở vùng nông thôn và ngoại ô các thành phố lớn. Chỉ có một vài nhà cung cấp dịch vụ y tế đáp ứng được các tiêu chuẩn chất lượng ở Lima và các thành phố lớn khác. Người nước ngoài nên tham khảo chuẩn bị trước hoặc tham vấn với nhân viên tại khách sạn, nhân viên các quầy thông tin du lịch.

Khách nước ngoài cần có sự đề phòng nhất định về thực phẩm và đồ uống, quản lý được mức độ rủi ro. Bệnh tả, sốt xuất huyết, chikungunya và các bệnh truyền nhiễm khác như viêm gan siêu vi A, B, và C vẫn còn tồn tại nhiều tại Peru. Người nước ngoài ở Peru luôn được khuyến cáo nên sử dụng nước uống đóng chai thay vì thiên nhiên có khả năng bị ô nhiễm cao. Tránh uống nước đá. Không nên ăn sống các loại cá, động vật có vỏ và các loại rau mà cần phải nấu chín, và sử dụng các thực phẩm khi còn nóng. Các loại trái cây có vỏ nói chung là an toàn.

Nếu có ý định đến các khu vực rừng rậm của Peru nên tiêm phòng bệnh sốt vàng da và ngừa bệnh sốt rét. Nếu có ý định đến thăm các điểm tại cao nguyên Andean có độ cao lớn, chẳng hạn như Cusco (11.000 feet), Machu Picchu (8.000 feet), hoặc hồ Titicaca (13.000 feet) thì nên xin lời khuyên từ bác sĩ cũng như phải thực hiện các cuộc kiểm tra sức khỏe. Với độ cao như tại các địa phương này có thể gây ra nguy cơ về sức khỏe phải nhập viện, thậm chí tử vong, đặc biệt đối với những người có tiền sử bệnh về tim mạch, tuần hoàn hoặc hô hấp, thậm chí với người khỏe mạnh bình thường cũng phải có một thời gian làm quen để thích ứng với độ cao. Hầu hết mọi người sẽ tăng hô hấp và nhịp tim. Nhiều người bị đau đầu, khó ngủ, ăn không ngon miệng, dạ dày co bóp và rối loạn đường ruột và thay đổi tâm trạng. Để giúp ngăn ngừa các biến chứng, nên tham khảo ý kiến bác sĩ, tránh uống rượu và hút thuốc trong ít nhất một tuần sau khi

đến ở trên cao và hạn chế hoạt động thể chất trong 36 đến 48 giờ đầu tiên sau khi đến ở độ cao lớn.

Một số địa chỉ liên lạc cần biết

- **Bộ Giao thông vận tải và truyền thông.**

Địa chỉ: Jr. Zorritos 1203, Lima 1, Peru

Tel.: (511) 615 7800

Email: atencionalciudadano@mtc.gob.pe

Website: <http://www.mtc.gob.pe>

- **Cơ quan giám sát đầu tư cơ sở hạ tầng giao thông - Organismo Supervisor de la Inversión en Infraestructura de Transporte de Uso Público – OSITRAN**

Địa chỉ: Calle Los Negocios 182, Piso 4, Surquillo, Lima, Peru

Tel.: (511) 440 5115

Email: info@ositran.gob.pe

Website: <http://www.ositran.gob.pe>

Giờ địa phương, giờ làm việc và ngày nghỉ

Múi giờ chính thức của Peru là UTC -5. Peru sử dụng định dạng DD/MM/YY (ngày/tháng/năm) để thể hiện ngày tháng chính thức.

Giờ làm việc chính thức tại Peru bắt đầu lúc 09:00 và kết thúc lúc 18:00. Các cuộc gặp gỡ trong bữa ăn sáng ngày càng trở nên phổ biến. Các bữa trưa để bàn chuyện kinh doanh thường được diễn ra trong khoảng từ 13:00 đến 15:00. Ngoại trừ các ngân hàng, các công ty sẽ đóng cửa vào thứ 7. Tại các tỉnh, giờ làm việc thường từ 9:00-13:00 và từ 16:00-19:00. Có một thực tế là người Peru thường trễ hẹn từ nửa giờ đến một giờ, đây là hiện tượng phổ biến được gọi là “Giờ Peru”. Tuy nhiên với việc hòa nhập trong kinh tế và văn hóa, các nhà kinh doanh Peru hiện đang khắc phục triệt để hiện tượng này và các doanh nhân nước ngoài nên giữ đúng giờ hẹn đã định trước.

Một số ngày lễ chính thức của Peru:

- Ngày lễ thánh Peter & Paul – 29/6.
- Ngày độc lập – 28-29/7.
- Ngày lễ thánh Rose của Lima – 30/8.
- Ngày Battle of Angamos – 08/10.
- Ngày lễ các thánh – 01/11.
- Ngày Đức mẹ vô nhiễm – 08/12.
- Lễ Giáng sinh – 25/12.
- Năm mới – 01/01.
- Ngày thứ 5 tuần thánh – 13/4.

- Ngày thứ 6 tuần thánh – 14/4.
- Ngày quốc tế Lao động – 01/5.

Quy định về tạm nhập

Hàng hóa đăng ký phục vụ cho mục đích tham dự các hội chợ thương mại có thể tạm nhập vào Peru bằng cách trả một khoản chi phí, nhưng không bị đánh thuế và khách nước ngoài phải khai báo đầy đủ với nhân viên hải quan. Ngoài hành lý bình thường, khách nước ngoài được mang vào vào Peru một chiếc điện thoại di động (và các phụ kiện của nó) và một máy tính xách tay mà không phải đóng thuế.

Để tham khảo và tìm kiếm thêm thông tin về hải quan của Peru, khách nước ngoài có thể tham khảo tại trang web <http://www.sunat.gob.pe/customsinformation/index.html>

Hướng dẫn thông tin hải quan cho khách du lịch nước ngoài nhập cảnh vào Peru: <http://www.sunat.gob.pe/customsinformation/passengerinformation/index.html>

Quy định về hành lý với danh sách các hàng hóa miễn thuế khi nhập cảnh vào Peru <http://www.sunat.gob.pe/orientacionaduanera/viajeros/formatos/DDJJ-Ingles.pdf>

Một số website cần thiết

Đại sứ quán Peru tại Việt Nam: <http://peruembassy.vn/>

Trang thông tin Peru: <http://www.peru.travel/?internacional>

Bộ ngoại giao Peru: www.rree.gob.pe